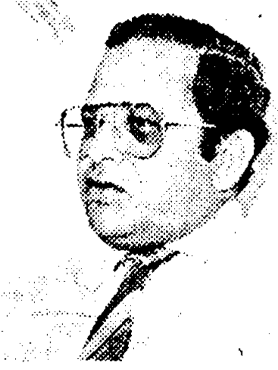

WILSOE ...pers...

106E JAARGANG — NO.: 17 ZATERDAG 21 JANUARI 1989

AMIGOE

Preke

De Godfather van de Curaçaose pers

Tumbakoning: Boy Dap

WILLEMSTAD — Boy Dap is gisteravond uitgeroepen tot Tumbakoning 1989 van Curaçao. Zijn lied: 'Waya...Pasa...Bai'. Hij werd stormachtig toegejuicht door het wild enthousiaste publiek in het Dr Antoine Maduro Stadion, dat vermoedelijk dit jaar voor de laatste keer dienst heeft gedaan als Karnaval City. Getracht wordt het Golden Drive Inn theater te kopen, om dat om te bouwen tot het centrum van het Curaçaose karnaval.

OOK KOLEN SECTOR VEELBELOVEND

Minister van Mijnzaken van Colombia optimistisch

Olie-uitvoer zit in lift

BOGOTA — Na een periode van tegenslagen ziet de toekomst voor de Colombiaanse energie- export er weer zeer gunstig uit. Het lijkt daarom haalbaar dat Bogota dit jaar anderhalf miljard dollar aan inkomsten krijgt via de uitvoer van olie en kolen. Zo deelde minister Oscar Mejia Vallejo mee als bewindsman van Mijnzaken en Energie.

De energie- sector van Colombia heeft een moeilijke periode achter de rug. Internationaal zakte de olieprijs naar een dieptepunt. Er deden zich verder de laatste jaren natuurrampen voor welke de olie- sector in ernstige mate troffen. Verder zorgde de guerrilla voor een flinke tegenslag. Met hun aanslagen tegen de oliepijpleidingen legde men meer dan eens het olie- transport gedeeltelijk of volledig lam.

Deze moeilijke periode lijkt nu achter de rug te zijn. Op het ogenblik produceert Colombia 450.000 vaten olie per dag. Daarvan wordt een hoeveelheid van tweehonderdduizend vaten aan het buitenland verkocht met op het ogenblik een gemiddelde prijs van zeventien dollar per vat. Verleden jaar was de gemiddelde prijs 13,50 dollar.

De vooruitzichten voor dit jaar zijn gunstig, niet alleen vanwege de hogere prijs voor de olie maar we hebben nu ook niet meer te lijden van guerrilla- aanslagen met dynamiet ladingen tegen ons transport, aldus minister Mejia Vallejo tijdens een persconferentie. Verleden jaar heeft de Castro- georienteerde guerrilla- groep ELN talrijke aanslagen gepleegd. Dit gebeurde als een onderdeel van een guerrilla- offensief om de regering te verplichten de olie- industrie volledig te nationaliseren.

Volgens de berekeningen van de minister zullen de export- inkomsten uit de olie "aanzienlijk beter" zijn dan het geval was verleden jaar toen men niet verder kwam dan achthonderd miljoen dollar. Colombia zit ook op rozen waar het gaat om zijn olie- reserves. In de loop van verleden jaar breidden de reserves zich uit met 260 miljoen vaten doordat 84 nieuwe olieputten werden geslagen. De totale reserves komen nu uit op 2,2 miljard vaten.

Voor het jaar 1991 moet het programma van de aanleg van oliepijp- leidingen afgerond zijn. Dan kan Colombia zijn productie opvoeren tot 530.000 vaten per dag. De uitvoer kan dan uitgroeien tot driehonderdduizend vaten. Zo voorspelde de minister van Mijnzaken.

Colombia is ook een belangrijke kolen- producent. Volgens plan zal men dit jaar 11,5 miljoen ton kolen uitvoeren tot een prijs van 37,50 dollar per ton. De opbrengst uit dit export- product komt volgens de minister uit op 431 miljoen dollar. Verleden jaar exporteerde Colombia minder dan negen miljoen ton.

Dit als gevolg van het feit dat de orkaan Joan huishield bij het schier- eiland La Guajira.

Daar ligt de kolen- mijn Cerrejon. Dit is de grootste open kolenmijn van de hele wereld. De prijs welke men er toen voor kreeg kwam niet verder dan 25 dollar per ton. Het ligt in de bedoeling tegen 1991 de kolenuitvoer te hebben opgevoerd tot vijftiien miljoen ton. Daarmee zou men dan de op twee na grootste kolen- exporteur worden van de wereld. Op de eerste plaats staan Australie en Zuid-afrika.

Economische adviseur van Carlos Andres Perez

Beleid gericht op stabiliseren economie

CARACAS — Economisch adviseur Pedro Tinoco van gekozen president Carlos Andres Perez van Venezuela, heeft van het nieuwe economische programma van de aantredende regering onthuld dat men daarmee de onevenwichtigheid in de Venezolaanse economie uit de weg wil ruimen.

Tinoco ging op de plannen van Carlos Andres Perez in tijdens een toespraak voor een gehoor van zakenmensen en industrielen. Volgens hem houdt het nieuwe programma onder meer in het vrijlaten van de prijzen der producten voor de binnenlandse markt. Ook moeten de rente- tarieven vrij zijn en moet er een voor allen geldend koers- systeem worden ontworpen. Bekeken wordt verder de mogelijkheid om bepaalde overheids- diensten te privatiseren. Aldus Tinoco.

BEGROTINGSTEKORT

Venezuela had in 1988 een begrotings- tekort dat ongekend was in zijn geschiedenis. Verder kreeg het land te maken met een teruggang van zijn deviezen- voorraad omdat de inkomsten uit de olieexport tegenvielen. Eveneens drukte op de begroting het voortduren van de subsidies op de import van producten waarbij een bepaalde regeling werd aangehouden.

De hervormingen welke de nieuwe Venezolaanse president wil invoeren worden ondersteund door internationale krediet- instellingen zoals het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank. Met deze beide organen is Venezuela aan het praten om een nieuwe regeling te bereiken voor de schuld- betalingen.

INFLATIE

Venezuela kijkt aan tegen een steeds maar aangroeiend tekort en dit op zijn beurt stimuleert een ook steeds maar toenemende chronische inflatie. Deze gaat er echt Latijnsamerikaans uitzien. Zomenet Tinoco. De economie moet daarom op een ander spoor worden gezet. Daarom wil men de economie gaan stimuleren zodat deze meer gaat exporteren. Tegelijkertijd moet het importeren ontmoedigd worden.

Behoudens het unificeren van de bolivar- koers zal Caracas heffingen gaan invoeren op de import zodat men meer moet gaan betalen voor de import van goederen welke niet persé nodig zijn. In overweging is nog de eventuele privatisering van bepaalde overheids- taken zodat deze beter gaan draaien. Het hele overheids- apparaat moet beter en efficienter gaan draaien. Zo meent Tinoco. Deze liet niet horen aan welke bedrijven men in dit verband denkt.

Om het binnenlandse sparen te bevorderen en om de consumptie- drang in te dammen waar het gaat om niet algemeen noodzakelijke producten zal de rente vrijgegeven worden. Zo hoopt men op de duur de nationale economische activiteiten te kunnen bevorderen.

Ten aanzien van de mogelijkheid dat dit economische programma de inflatie zou aanwakkeren zoals is beweerd merkte Tinoco op dat men doorgaat met een programma voor subsidie voor levensmiddelen zodat de meest behoeftigen niet hoeven te kreperen. Deze maatregel is van tijdelijk aard en is bedoeld om de economische garanties te vervangen. Dit betekent dat men het proces op gang brengt van het vrijmaken der prijzen. Deze zullen in de toekomst worden bepaald in vrije concurrentie met elkaar.

DAGEN DICTATORS VOORBIJ

Wereld lijkt herboren.

Bush: nog veel werk te doen op weg naar zorgzamer Amerika

WASHINGTON — Met een opvallend milde toespraak waarin hij een zorgzamer Amerika beloofde, is George Bush vrijdag aangetreden als de 41- ste president van de Verenigde Staten. In zijn inaugurele rede zei Bush dat er een 'nieuwe wind' waait door de wereld die Ronald Reagan hem heeft nagelaten. Aan het achtjarige Reagan-tijdperk kwam vrijdag rond de middag een einde, toen Bush op de trappen van het capitool de eed van trouw aan de grondwet aflegde ten overstaan van de voorzitter van het Amerikaanse hooggerechtshof, William Rehnquist.

Bush, die acht jaar als vice-president van Reagan op dit moment had zitten wachten, zei dat hij het roer overneemt op een 'moment dat rijk is aan beloften'. "Wij leven in een tijd van vrede en welvaart, maar wij kunnen het nog mooier maken. Want er blaast een nieuwe wind en een wereld die door vrede is verkwikt, lijkt herboren. Want in het hart van de mens, zo niet in het echt zijn de dagen van de dictatoren voorbij."

GOED WEER

De beëdiging en de 'maiden speech' als president van George Bush vormden het hoogtepunt van een reeks feestelijke bijeenkomsten die vijf dagen duurt en meer dan 50 miljoen gulden gekost heeft.

Anders dan vier jaar geleden bij de tweede inauguratie van Ronald Reagan, toen bittere koude verhinderde dat de officiële ceremonie zich in de buitenlucht afspeelde, was het weer de opstellers van het protocol gunstig gezind. Bij een licht bewolkte hemel wees de thermometer rond tien graden aan.

Meteen na de beëdiging van Bush vertrok Reagan, die met 77 jaar de oudste president uit de Amerikaanse geschiedenis was, naar zijn geliefde Californië. In het vliegtuig op weg naar huis zei Reagan dat het hem moeilijk viel om Washington na acht jaar te verlaten. Bij aankomst op het vliegveld van Los Angeles, waar hij door een menigte werd opgewacht, zei Reagan dat hij zal ijveren voor de afschaffing van het 22- ste amandement op de grondwet, waarin staat dat de president maximaal twee ambsttermijnen mag vervullen.

Enkele uren voordat hij een ambteloos burger werd, had Reagan nog een nostalgisch bezoek gebracht aan de 'Oval Office', de werkkamer vanwaaruit hij de Verenigde Staten acht jaar lang heeft bestuurd. Daar liet hij een briefje met de gelukwensen achter voor Bush, die acht jaar zijn vice-president is geweest.

Hoewel de 64- jarige Bush zijn voorganger uitbundig prees in zijn inaugurele rede, "een man die een blijvende plaats verdiend heeft in onze harten en in onze geschiedenis", maakte hij duidelijk dat hij een nieuwe weg wil inslaan, een weg die naar de "zachter en vriendelijker' samenleving leidt die hij in zijn campagne naar het Witte Huis beloofde. Daarmee leek hij zich af te zetten tegen Reagan, die vaak verweten werd dat hij zich het lot van de minder bedeelde Amerikanen niet aantrok.

"Mijn vrienden, wij hebben nog veel werk te doen. Er zijn de daklozen die van iedereen verlaten rondzwerven, er zijn de kinderen die niets meer hebben, geen liefde en geen normaal bestaan, er zijn de mensen zich niet kunnen bevrijden uit de verslaving, welke dat ook is, aan drugs, uitkeringen of het zedelijke verval van de sloppenwijken", zo zei Bush. Hij beloofde verder de misdaad te lijf te gaan en te proberen de Amerikaanse steden van de 'gesel' van het drugsprobleem te bevrijden. Volgens Bush is voor het aanpakken van die problemen een 'nieuw activisme' nodig, waarbij regering, bedrijfsleven en de burgers de handen ineenslaan.

GELUKWENSEN

In de loop van de dag kwamen uit alle delen van de wereld gelukwensen binnen voor de nieuwe Amerikaanse president. Sovjetleider Michail Gorbatsjov sprak in zijn felicitatiebooschap de hoop uit dat de ambtstermijn van Bush "zal worden gekenmerkt door de stabiele ontwikkelingen in de betrekkingen tussen onze landen, die zo belangrijk zijn voor vrede in de hele wereld". De Britse premier, Margaret Thatcher, bedankte Bush in een brief voor zijn belofte vast te houden aan de "bijzondere band tussen onze landen, die van groot nut is geweest." De Westduitse Bondskanselier, Helmut Kohl, stuurde eveneens een boodschap, waarin hij het vertrouwen in een nauwe samenwerking met de nieuwe president uitsprak.

Argentinie bereid oorlogsmisdadigers uit te leveren

BUENOS AIRES — Argentinie is bereid de Nederlandse oorlogs-misdadigers Jan Olij en Abraham Kipp uit te leveren.

De Nederlandse minister van Buitenlandse zaken drs Hans van den Broek heeft tijdens zijn bezoek aan Argentinie vastgesteld dat de politieke wil bestaat tot deze uitlevering. Olij is gearresteerd, maar Kipp liet zich ergens in Argentinie ophouden. Van den Broek wees er op dat de uitlevering door juridische problemen zou kunnen worden opgehouden. Deze kwestie kwam ter sprake bij de besprekinen welke Van den Broek voerde met zijn collega Dante Caputo. Inmiddels heeft Den Haag formeel om de uitlevering van Olij gevraagd. De Argentijnse rechter zal daar een uitspraak over moeten doen. Een termijn daarvoor is niet bepaald. Ook is wat Olij betreft een procedure in gang gezet om hem zijn Argentijnse nationaliteit te ontnemen.

Op St Maarten:

Zeven kinderen sterven aan griep-virus

PHILIPSBURG — Een virus- epidemie met griep- verschijnselen heeft het leven gekost aan zeven kinderen, zo deelde de kinderarts dr. M.F.A. Eerland mee. Vijf van de zeven kinderen waren niet onder dokters- behandeling. Twee van hen waren van de Franse kant, twee waren Haitiaanse kinderen en een van Dominicaanse afkomst. Het is niet uitgesloten dat de ouders van deze kinderen bang waren naar een dokter te gaan, uit vrees dat ze door de Vreemdelingen- dienst zouden worden ontdekt en gedeporteerd. Deze zeven kinderen zijn gestorven in een periode van ongeveer zes weken. De epidemische griep is vooral gevaarlijk voor babies en ouden van dagen. Zowel door de kinderarts als door het hoofd van de gezondheids- dienst dr. R. Gumbs is een waarschuwing geuit aan de bevolking, deze ziekte niet al te licht op te vatten en bij het waarnemen van symptomen als hoesten, braken, koorts en diarhee de huisarts te raadplegen. Ook werd er de nadruk op gelegd, alleen gekookt water te drinken en een dieet met niet te veel vet en niet te veel zoetigheid in acht te nemen.

Ex-premier Vietnam overleden

NICE — De eerste premier van Vietnam, brigade- generaal Nguyen Van Xuan is in het Franse Nice overleden.

Hij werd in 1949 premier onder de laatste Annamitische keizer Ving Thuy (Bao Dai) en was de oprichter van het Vietnamese leger. Hij was de eerste Vietnamees die indertijd tot de elite- school Ecole Polytechnique in Parijs werd toegelaten. Hij diende in het Franse leger en keerde tijdens de tweede Wereldoorlog naar Vietnam terug. Als premier leidde hij kabinetten onder de corrupte, anti- communistische Ving Thuy tot 1955 toen het communistische verzet onder leiding van Ho Tsji Minh de republiek uitriep. Daarna vertrok hij naar Frankrijk waar hij tot aan zijn dood aan de Cote d'Azur leefde.

INTERVIEW MET ROBERT PIETERSZ OVER ZIJN REIS NAAR WENEN

Op het gebied van drugsbestrijding

'Antillen kunnen uitgroeien tot een van de meest actieve landen'

— door Hanneke van Kouwen —

PROCUREUR-GENERAAL mr Robert Pietersz is in december in Wenen geweest. Niet op vakantie of voor een snoepreisje — zoals hij vaak als grap moet horen — maar voor deelname aan de internationale discussie over een nieuw verdrag voor de bestrijding van internationale drugshandel. De conferentie van de Verenigde Naties heeft overeenstemming bereikt over dit verdrag, dat inmiddels al door het Koninkrijk der Nederlanden is ondertekend. Nu moet het verdrag nog geratificeerd worden — ook door de Nederlandse Antillen — met welke handeling een land een verdrag échte erkenning geeft.

Pietersz heeft tal van nieuwe ervaringen opgedaan in Wenen. Niet zozeer van het land zelf want plezier was er amper bij, zo merkt hij enigszins weemoedig op. De vele goede resultaten van het overleg, maken dat evenwel weer goed.

Niet alleen het verdrag stond centraal voor de Procureur Generaal. Hij heeft zich ook bezig gehouden met het 'verkopen' van het drugsbestrijdings- beleid van de Nederlandse Antillen. Verschillende personen en instanties heeft hij voor ons beleid warm weten te draaien. Hetgeen in de toekomst — financiele — vruchten moet afwerpen. Een verslag van een reis naar Wenen.

PIETERSZ

Procureur Generaal mr Robert Pietersz en zijn Arubaanse collega waren via het ministerie van Buitenlandse Zaken in Nederland uitgenodigd om deel te nemen aan de Koninkrijks- delegatie. In Wenen is in december vorig jaar het verdrag besproken over het onrechtmatig vervoer van verdovende middelen. Al in 1984 spraken de Verenigde Naties de wens uit om tot zo'n verdrag te komen. Er zijn toen experts aan het werk gezet, die een inventaritsatie hebben gemaakt van de mogelijkheden en een ruw ontwerp op papier hebben gezet. Dat ontwerp is door een groep van vijfenzeventig landen besproken. Uit dat overleg vloeide het uiteindelijke ontwerp voort, dat in december ter discussie stond in een conferentie van de Verenigde Naties. In totaal namen er honderdzes landen aan deze conferentie deel, waaronder ook het Koninkrijk der Nederlanden.

VOORBEREIDING

De conferentie duurde in totaal vier weken maar mr Pietersz is, ondermeer omdat hij niet zo lang weg kon, voor twee weken naar Wenen afgereisd. Hij heeft de laatste twee weken — "het belangrijkste gedeelte van het congres" — deelgenomen.

De Koninkrijks- delegatie had zich van tevoren degelijk voorbereid op de conferentie. Er hadden uitgebreide besprekingen plaats gevonden in Den Haag, waaraan namens de Nederlandse Antillen mevrouw mr Van Neijen — hoofd van de Juridische afdeling van het Antillenhuis — deelnam. Bovendien werd er schriftelijk en telefonisch met beide Procureur Generaals overlegd. Tijdens deze besprekingen heeft de Koninkrijks- delegatie een duidelijk standpunt ingenomen.

De delegatie stond onder leiding van de ambassadeur van het Koninkrijk in Wenen, mr Van Gorkom. Verder nam zijn secretaris deel aan de conferentie, drie mensen van het ministerie van Justitie, twee van het ministerie van Buitenlandse Zaken, de hoofdinspecteur van de Inspectie der Geneesmiddelen, de Procureur Generaal van Aruba en die van de Nederlandse Antillen.

"Het verdrag is voor iedereen ontzettend belangrijk omdat het de allereerste keer is dat er een verdrag wordt gemaakt waardoor de landen zich verplichten met elkaar samen te werken. In het algemeen kun je alleen via bilaterale verdragen, een verplichting tot samenwerking bewerkstelligen. Dat betekent ook eigenlijk dat men — en dat zijn dan zeker die 106 landen — vindt dat het vervoer van drugs zo bedreigend is dat al die 106 landen hun uiterste best hebben gedaan om een verdrag op te stellen waar ze zelf ook aan gebonden zijn. In die zin dat het voor alle landen een verplichting schept om mee te werken", aldus mr Robert Pietersz.

TOESTEMMING

"Een voorbeeld: wanneer een land inlichtingen heeft over een bepaald schip dat op dat moment bijvoorbeeld cocaïne aan het vervoeren is, dan hoeft volgens het nieuwe verdrag zo'n land alleen maar toestemming te hebben van het vlaggeland om actie te ondernemen. Kustlanden, of de landen waar het schip naar toe gaat of waar het schip vandaan komt, hebben dan helemaal geen zeggenschap. Dat is een zeer vergaande bevoegdheid die men dan krijgt."

"Er is over dit artikel ook een meningsverschil geweest. Kustlanden zoals Argentinie en Brazilie wilden perse als kuststaat medezeggenschap krijgen omdat er actie ondernomen kan worden vlak voor hun kust en als daarbij geschoten wordt ofzo, willen zij daarvan op de hoogte zijn. Dat argument is echter van tafel geveegd. Dat betekent een beperking voor bepaalde landen die eigenlijk directe betrokkenen zouden kunnen zijn. Men heeft dit gedaan omdat men alles wil doen om te vermijden dat het risico aanwezig is dat een actie niet door kan gaan omdat er vooraf informatie is doorgespeeld. Als je zoiets accepteert met alle landen, dan accepteer je ook de gedachte dat er informatie uitlekt, dat systemen van bepaalde landen corrupt kunnen zijn", zo meent de Procureur Generaal.

INLICHTINGEN

"Uit de conferentie is ook de actie voortgevloeid om een centrale inlichtingenbank op te zetten. De mogelijkheden tot communicatie zijn er al en die zijn door een hypermodern communicatie- systeem van Interpol hier in dit gebied verbeterd. Curaçao is daarvan een van de ondersteunende punten. Maar dat is Interpol. Waar aan gedacht wordt is om overal databanken te maken van verschillende diensten. Dus niet alleen politieel — zoals Interpol heeft — maar ook van de douane en van de belastingdienst etc. Zodat je op effectieve wijze in beeld kunt brengen van wat er eigenlijk gaande is."

"Men is namelijk helemaal op het idee terug gekomen dat elke vangst een goede vangst is. Het gaat primair niet om de mensen die je pakt, maar over wie er achter zitten. Natuurlijk, degenen die als koeriers fungeren, weten ook dat ze heel bewust een bepaald risico nemen en een strafbare handeling aan het plegen zijn. Dat betekent dat je dat ook niet onbestraft kunt laten en daarmee door moet gaat. Maar daarnaast moet je op langere termijn inzicht krijgen in hoe bepaalde structuren in elkaar zitten. Die informatie moet je delen met andere landen. De bijdrage die je op zo'n manier kunt leveren, is heel essentieel. Direct voor je eigen land natuurlijk, maar indirect ook omdat je daarmee een soort visitekaartje kunt afgeven om te laten zien hoe ernstig je de kwestie opneemt", aldus mr Pietersz.

INTERNATIONAAL

"Je ziet dat er op gebied van drugs steeds meer ingeleverd wordt op nationale zaken. Waarom? Omdat het gewoon een heel groot internationaal probleem is. Dus dat betekent ook dat je internationaal moet gaan denken, internationaal moet gaan handelen. We moeten niet blij zijn met een kleine afdeling voor allerlei informatie, dat moet groots opgezet worden omdat we internationaal bezig zullen zijn."

"Het verdrag zelf heeft die samenwerking op het oog. Dat is het allerbelangrijkste. Natuurlijk is het zo dat je hele concrete afspraken moet maken met elkaar. Als wij bijvoorbeeld hele vertrouwelijke informatie krijgen van een bepaald land en die informatie willen doorspelen naar een ander land, moet je wel contact opnemen. Vandaar dat die contacten belangrijk zijn. Die contacten moeten niet heel formeel zijn, zodat het maanden duurt voordat je antwoord krijgt op bepaalde vragen die je op zegelpapier heb moeten stellen", zo meent de Procureur Generaal.

De conferentie was voor mr Robert Pietersz niet alleen belangrijk omdat het bedrag ter discussie werd gesteld, maar ook omdat hij persoonlijke contacten heeft kunnen leggen met mensen die voor de Antillen van groot belang kunnen zijn. Zo heeft hij gesproken met de directeur- generaal van de Verenigde Naties, mevrouw Margareth Anstee en haar staf. Zij was de hoogste autoriteit van de Verenigde Naties bij het congres. "Met haar — en een deel van haar staf — heb ik een avond langdurig zitten praten over de problematiek van het Caribisch Gebied. We hebben hier een groot achterland dat voor de aanvoer van drugs zorgt en er is een groot voorland, deels Europa en deels de Verenigde Staten, die eigenlijk de markt uitmaakt. Het Caribisch gebied als 'hopping area' heb ik dat genoemd", aldus de Procureur Generaal.

OPZIENBAREND

Een 'opzienbarende ervaring' heeft Pietersz gehad toen er een principiele clash ontstond tussen een aantal Latijnsamerikaanse landen — onder leiding van Mexico — en de Verenigde Staten. Dat conflict leek zo ernstig te zijn, dat men vreesde dat de afronding van de besprekingen in het gedrang zou komen. De voorzitter van de vergadering laste toen een half uur koffiepauze in met als opdracht aan de partijen om het geschil op te lossen. In die pauze stevende de Mexicaanse delegatie- leider op Pietersz af met het verzoek of hij wilde bemiddelen.

"Ik heb toen eerst met hen gesproken en hun mijn mening gegeven. Daar was de Mexicaanse delegatie het niet mee eens. Ik heb hun mening aan de Amerikanen over gebracht en die bleken er hetzelfde over te denken als ik. Toen ben ik terug gegaan naar de Mexicanen om daar verder te praten. Achteraf bleek dat er ook een tweede gespreksgroep bezig was met elkaar, rechtstreeks, dus zonder bemiddelaar. In die groep had de Mexicaanse delegatie een compromis aanvaard dat veel nadeliger was dat het compromis waar ik mee bezig was. Toen de Amerikanen dat hoorden, hebben ze hun been strak gehouden en moesten de Mexicanen zich aan het andere compromis houden. Dat is wel van invloed geweest op de sfeer", aldus Pietersz. Overigens schijnen verschillende Nederlandse kranten hier aandacht aan te hebben besteed, waarbij gesteld werd dat de Nederlandse Antillen heel actief participeerden aan de conferentie.

KINDERSCHOENEN

Zeer belangrijk noemde Pietersz het gesprek met de UNFDAC, de United Nations Fund for Drug Abuse Control. Hij is op 'audientie' geweest bij de directeur- generaal en zijn staf en heeft een rapport overhandigd met statische gegevens van de Nederlandse Antillen, de wettelijke bepalingen in het Engels en informatie over de Nationale Raad als overkoepelend orgaan dat werkt aan een gestructureerd beleid. "Ik heb drie kwartier lang een uiteenzetting gegeven van wat wij aan het doen zijn. Daarbij heb ik ons niet op de borst geslagen maar juist gezegd dat we aan de vooravond staan van nieuwe ontwikkelingen. Dat we eigenlijk niet nieuwe kinderschoenen hebben aangetrokken en nu de eerste stappen willen maken, maar dat — zoals een kind houvast nodig heeft om vooruit te komen — ik dat ook wil vragen. En in concreto was dat of zij als internationaal orgaan medewerking wilde geven."

"Ze waren daar zo van onder de indruk dat ze geweldige steun hebben toegezegd en ook wat dingen extra hebben gegeven. Zo heb ik een intern document gekregen zodat ik weet wat de kriteria zijn die zij hanteren voor de aanvraag voor hulp. Daarnaast heb ik een lijst gekregen van een aantal field-officers die ze hier in het Caribisch Gebied en Latijnsamerika hebben. Dat zijn experts op een aantal terreinen, bijvoorbeeld het organiseren van het congres, of het opzetten van een programma voor verslaafden. Op kosten van de UNFDAC kun je dan — na overleg met het hoofdkantoor in Wenen — deze mensen benaderen voor technische bijstand", aldus Pietersz. Volgens hem wordt deze medewerking toegezegd, omdat de UNFDAC zeer enthousiast was over de wijze waarop de Nederlandse Antillen langzaam maar toch heel doelbewust werken aan een heel gestructureerd beleid.

De UNFDAC is een internationale organisatie die miljoenen dollars beschikbaar stelt voor programma's over de hele wereld. Dat betekent volgens mr Pietersz dat je als klein landje — en dan moet je niet meteen in de miljoenen gaan denken — ook wel projecten kunt indienen.

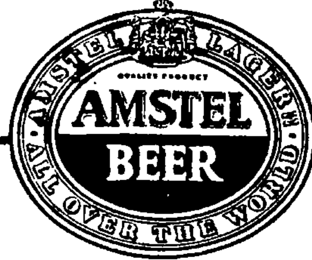
De UNFDAC krijgt het geld van donorlanden. Die landen kunnen een algemene donatie geven maar het kan ook toegespitst worden — al dan niet onder voorwaarden — op een bepaald project in een bepaald land. "Dat heeft als voordeel dat je zelf niet als een soort bedelaar hoeft aan te kloppen bij verschillende donatoren maar dat je gewoon een internationaal orgaan — dat daarvoor bestaat — kunt inschakelen om die donorlanden te benaderen", aldus Pietersz.

Hij heeft kort na terugkeer op Curaçao een vergadering belegd met een aantal coordinatoren om de mogeli kheden van steun van de UNFDAC te bespreken. "We hebben afgesproken dat we niet moeten 'overvragen'. We moeten eerst aantonen dat we de zaak goed willen opzetten en dat we daarom hier een aantal mensen willen opleiden tot instructeurs. Daarvoor heb je experts nodig en voor die de kosten dienen we een verzoek in. Ik ben ervan overtuigd dat we dat geld ook krijgen."

"We zijn ook bezig met een masterplan voor de Nederlandse Antillen. Dat is allemaal initiatief van de staf van de UNFDAC omdat we daarmee als volwaardig worden aangezien", aldus Pietersz.

Hij is ervan overtuigd dat binnen het Caribisch gebied de Nederlandse Antillen tot een van de meest actieve landen op het terrein van de drugsbestrijding zullen kunnen uitgroeien. "Nu zijn we dat nog niet. We staan nog in de kinderschoenen maar ik denk dat we straks bij de honderd meter hordelopen best mee kunnen doen en geen gek figuur zullen slaan."

Karnaval Kaleidoscoop

BOY DAP, de echte Tumbakeizer, wist vanmorgen omstreekt drie uur voor de achtste maal beslag te leggen op de titel van Tumbakoning van Curaçao. De jury, die gisteravond geen gemakkelijke taak had, besloot uiteindelijk Boy Dap tot winnaar uit te roepen. Boy zorgde ervoor dat men met zijn compositie "Waya pasa bai" alle zakdoeken heen en weer zwaaide. Na het optreden van Boy Dap bleef het hele stadion hem nog enkele minuten toejuichen, waarbij duidelijk werd dat hij de winnaar zou worden. Toch bleef men voor de bekendmaking van de uitslag in spanning, want Mistica was ook een concurrente.

*****

MISTICA STEFANIA, ook een grote favoriete, eindigde op de tweede plaats met de compositie "Den mesun wea", terwijl Wilson Frans Tumbakoning van 1988, de derde plaats behaalde met zijn compositie "Duna mi un lift".

*****

DE REST van de lijst van de eerste zeven die dinsdag naar Aruba reizen om aan een tumbafestival aldaar mee te doen is als volgt: 4. Mr. Babalu (Saka man ban sigui), 5. Gilbert Doran (P'abo), 6. Rudsel Leito (Di Pueblo) en 7. Ompi Stefania (Den dje). De muziekgroep SI staat met drie van zijn vier composities op de lijst van zeven.

*****

...MISTICA met haar tweede prijs. Het heeft wederom niet zo mogen zijn, dat Curaçao een Tumba-koningin kreeg...

DON MACARIO Prudencia, die speciaal voor dit tumba- festival als gastzanger uit Nederland was overgekomen, zorgde dat tijdens de show, niemand, geen jurylid, omroeper of bestuurslid van de Vereniging van Musici bij zijn bekende nummer "Sandom" kon blijven zitten. Het was een groot feest met dans, drank, hapjes en een juiste warme karnavalsstemming.

*****

GELUKKIG waren ondanks het groot aantal mensen (schatting ruim tienduizend) geen incidenten te vermelden. Het is heel normaal dat bij evenementen waarbij duizenden mensen op de been zijn, en veel alcohol wordt gebruikt, kleine vechtpartijen ontstaan. Het publiek gedroeg zich uitstekend en het politiepersoneel, dat gisteren in grote getale aanwezig was, hoefde echter niet op te treden.

*****

HET RODE KRUIS had het in vergelijking met de eerste drie avonden wel druk, waarbij niet minder dan 40 mensen werden geholpen. Het overvloedige gebruik van alcohol speelde hierbij een belangrijke rol.

*****

WAARSCHIJNLIJK zal het tumbafestival volgend jaar niet meer in het Dr. Antoine Maduro stadion plaatsvinden. Dit verklaarde Feco Gomes, voorzitter van de Vereniging tijdens een gesprek via een radiostation. De vereniging heeft plannen om het Golden Drive Inn theater te gaan kopen, om aldaar in de toekomst alleen activiteiten te organiseren.

*****

ZOWEL HET VELD als de tribune van het dr. Antoine Maduro Stadion werden in een grote dansvloer veranderd. De danspartij startte meteen vanaf de eerste tumba's en duurde tot de sluiting van het programma tegen kwart over drie in de morgen. De sectie Red Carpet was heel goed bezet, terwijl in de sectie voor genodigden — ministers, gedeputeerden, Staten- en Eilandsraadsleden en ook Kamerleden en griffiers uit Nederland — uitbundig werd gedanst.

*****

DE KAMERLEDEN, zoals Erica Terpstra, toonden gisteravond dat zij onze tumba's binnen enkele minuten konden beheersen. Ook gevolmachtigde minister Jesurun, die deze Kamerleden gisteren bijstond, danste de hele avond en was ontzettend blij dat deze gasten, met wie hij in Nederland veel contact heeft, heel tevreden naar hun hotel terugkeerden.

*****

ALLE EETKRAAMPJES deden gisteren goede zaken. Na afloop van het festival bleek dat de meeste al hun etenswaar hadden verkocht. Dat moest ook, want na negen uur lang in het stadion dansen, krijgt men zeker honger. Verschillende tumbagangers vielen in de eerste uren veel "kilo's" af vanwege het dansen, maar deze werden weer aangevuld na frequent bezoek aan deze etenkraampjes.

MORGENMIDDAG zal het tumbafestival- festijn worden voortgezet met die van Koprokamu. 16 Kinderen zullen door de muziekgroepen Name en Explosivos worden begeleid. De show begint om twee uur 's middags en de hoop is dat de uitslag dit jaar tegen half acht bekend zal worden gemaakt, want de kinderen moeten de volgende dag naar school.

*****

TE BANDA ABOU is vandaag de verkiezing van jeugdprins en pancho en de karnavals- koningin vanwege onvoorziene omstandigheden afgelast. Het tumbafestival gaat morgenavond wel door en begint om acht uur 's avonds in Hofi Popo Rojer.

*****

DE GROEPEN, die gedurende deze week al hun werkzaamheden vanwege het tumbafestival hebben gestaakt, zullen vandaag weer aan de slag gaan, want volgende week zal de kinderoptocht worden gehouden.

*****

UITSLAGEN van de jury: Jacobo Colina werd uitgeroepen tot beste arrangeur met 'Mula bai', gezongen door Melania van de Veen; Boy Dap kreeg het predikaat 'beste' voor zijn tekst 'Waya...Papa...Bai' en de prijs voor de origineelste tumba ging naar Gilbert Doran met 'Pa Bo'.

Controle

WILLEMSTAD — Tijdens een controle bij vergunnings- lokaliteiten werden door de politie de volgende resultaten gemeld: Er weren in totaal 27 lokalen (restaurant, bierhuizen en slijterijen) in vier dagen tijd bezocht. In vier van deze plaatsen was alles in orde. Drie van de openbare gelegenheden voldeden niet aan de veiligheids normen van de brandweer. Vijf plaatsen voldeden niet aan de Hygiënische eisen. Bij twee lokaliteiten waren de te koop aangeboden artikelen niet in zindelijke staat. Vier plaatsen hadden personen in dienst die niet gekeurd waren of waarvan de papieren niet meer geldig waren. Zeven lokaliteiten hadden geen vergunning voor de door hen aangeboden waren en net zoveel zaken voldeden niet aan de in de vergunning gestelde voorwaarden.

Aanhouding

WILLEMSTAD — Tijdens een onderzoek op een jonge man die zich verdacht gedroeg toen hij de politie bemerkte bleek deze (H.H. van 19 jaar) een hoeveelheid verdovend spul (cocaïne) bij zich te hebben. Hij werd aangehouden en overgegeven aan BNO dat het onderzoek zal voortzetten.

REGERING ACCOORD MET BUDGET VAN ZES MILJOEN

Gisteren vijf contracten ondertekend

Sede Antia krijgt mandaat over sociaal-economische projecten

WILLEMSTAD — Dit jaar heeft Sede Antia een nieuwe status gekregen. De stichting heeft het mandaat over sociaal- educatieve projecten (non- governmental projects) en werkgelegenheids- projecten gekregen die met behulp van ontwikkelingsgeld uit Nederland gefinancierd worden. Tot nu toe werd de financiering en uitvoering van dergelijke projecten via de overheid geregeld. Voor 1989 heeft de regering voor een totaalbedrag van tussen de vijf en zes miljoen gulden haar goedkeuring gehecht aan verschillende projecten van Sede Antia. Dit heeft de voorzitter van de stichting, drs Monte Horsford, gisteren bekend gemaakt.

Gistermiddag vond in het hoofdkantoor van Sede Antia aan de Triangelweg de ondertekening van vijf projecten plaats die door Sede Antia voor medefinanciering zijn goedgekeurd. Dit zijn 'Inrichting studentenwoning Otrobanda' van Fundashon Kas Popular, aankoop Kas di Beibel door de Stichting Antilliaans Bijbel Comite, 'Driejarenplan woningverbetering Cuaçao' van Fundason Drecha Kas, 'Kursus poppenvervaardiging' van Fundashon Obra di Man en 'Opleiding in textiele en kreatieve vaardigheden door de Fundashon Movementu Katoliko Pietermaai. De totale projectkosten bedragen omstreeks 600.000 gulden waarvan Nederland ruim 250.000 gulden uit de pot ontwikkelingsgeld heeft bijgedragen.

STUDENTENWONING

Het project 'inrichting studentenwoning Otrobanda' van Fundashon Kas Popular heeft tot doel de binnenstad weer leefbaar te maken. De totale projectkosten bedragen ruim 120.000 gulden. De eigen inbreng is omstreekts 100.000 gulden en de Nederlandse regering heeft 21.000 gulden voor dit project medegefinancierd. In Otrobanda zullen diverse panden worden gerenoveerd. Als onderdeel van het renovatieproject 1e fase is een adekwate woning beschikbaar gesteld voor de studenten van de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Het ingediende project betreft de inrichting van deze 'studentenwoning'.

Het pand 'Kas di Beibel' waarin het Antilliaans Bijbelgenootschap haar dagelijkse activiteiten verricht, is te koop. Het stichtingsbestuur heeft diverse mogelijkheden serieus overwogen en de beste oplossing was het pand te kopen zodat het werk kan worden voortgezet. De totale projectkosten zijn ongeveer 250.000 gulden, de eigen inbreng is 200.000 gulden, terwijl het ontbrekende bedrag van 50.000 gulden door Nederland op tafel wordt gelegd.

Het project 'Sociale Woningbouw' van Fundashon Drecha Cas heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de woningbouw voor en verlichting te brengen in de slechte woonomstandigheden van de minst draagkrachtigen. Jongeren gaan onder leiding in het weekeinde erop uit. Op vrijwillige basis worden de diverse woningen gerepareerd en gerenoveerd. Zo worden de jongeren ook bewust gemaakt van probleem- situaties in hun samenleving. De kosten voor dit jaar zijn op 187.500 gulden begroot. De eigen inbreng is 37.500 gulden, terwijl Nederland 150.000 voor dit project ter beschikking heeft gesteld.

WERKGELEGENHEID

De stichting Feffyk is door de Fundashon Obra di Man benaderd om de cursus 'Poppenvervaardiging' op te zetten. Gebleken is dat er een grote vraag is naar zelfgemaakte poppen in lokale klederdracht. Dit project schept werkgelegenheid: de cursist kan aan de fundashon de poppen afleveren en/ of een eigen zaakje beginnen.

In het centrum te Scharloo worden diverse cursussen voor jonge moeders en vrouwen die onderstand krijgen gegeven. Onlangs is de basisopleiding in textiele en creatieve vaardigheden die vorig jaar begonnen is, succesvol afgesloten. Er bestaat echter nog steeds grote belangstelling. Daar dit soort opleidingen in een grote economische behoefte voorziet, is besloten deze basisopleiding te herhalen. De totale kosten van het project zijn geraamd op ongeveer 26.000 gulden. Nederland geeft een bijdrage van 18.000 gulden, terwijl de eigen inbreng ruim 7.000 gulden bedraagt.

WILLEMSTAD — Gisteren vond in het kantoor van de Stichting Sede Antia de ondertekening plaats van vijf contracten voor projecten die door de stichting zijn goedgekeurd. Op de foto ziet men de vertegenwoordigers van Fundashon Kas Popular, Stichting Antilliaans bijbel comite, Fundashon Drecha Cas, Fundashon Obra di Man en Fundashon Movementu Katoliko Pietermaai samen met voorzitter drs Monte Horsford van Sede Antia (3de rechts) en penningmeester Adriaan van de Hoeven (r).

Op Universiteit van Zimbabwe

IPK naar bijeenkomst over adulte educatie

WILLEMSTD — IPK (Inisitiva Partikular Korsou) neemt actief deel in de CARCAE (Caribbean Regional Council for Adult Education). Ex voorzitter van IPK, drs Eus Anthony, is vice- voorzitter van het bestuur van CARCAE. Als zodanig zal hij samen met de voorzitter, prof Samuel Smal uit Guyana, het Caribisch gebied vertegenwoordigen op de bijeenkomst over adulte educatie die van 27 januari tot 3 februari door de Internationale Raad voor Adulte Educatie (ICAE) uit Toronto, Canada, gehouden wordt. De bijeenkomst zal plaatsvinden in Harare, de hoofdstad van Zimbabwe in Afrika bij de Universiteit van Zimbabwe.

ICAE is een machtige organisatie met een grote reputatie die gebaseerd is op haar publicaties, atciviteiten, curussen en concrete steun aan aangesloten landen over de hele wereld. Ook de Caribische regio is via de CARCAE aangesloten bij de ICAE. Deze organisatie is in het Caribisch gebied geaccepteerd als consultatie lichaam op het terrein van adulte educatie voor de regering. De twee vertegenwoordigers van het Caribisch gebied zullen op de jaarlijkse bijeenkomst van ICAE gedurende de eerste drie dagen aanwezig zijn. Vervolgens zullen zij een seminair bijwonen over de toekomstige werkgelegenheid voor volwassenen in de landen in het zuidelijk deel van Afrika.

Volgens IPK beslaat het onderwerp van adulte educatie een grootschalig en indrukwekkend werkgebied. Publicaties van ondermeer Unesco en ICAE tonen aan dat men in de Antillen veel van de kennis en ervaringen in Afrika kan leren. Deelname van een deskundige van Curaçao aan een dergelijk belangrijk evenement moet volgens IPK een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het werken met volwassenen op Curaçao.

LONDEN — De Britse inflatie nam in december toe tot 6,8 %, het hoogste niveau sedert juli 85. Begin november zei Londen nog dat de inflatie in 88 "iets meer" dan 6 % zou zijn.

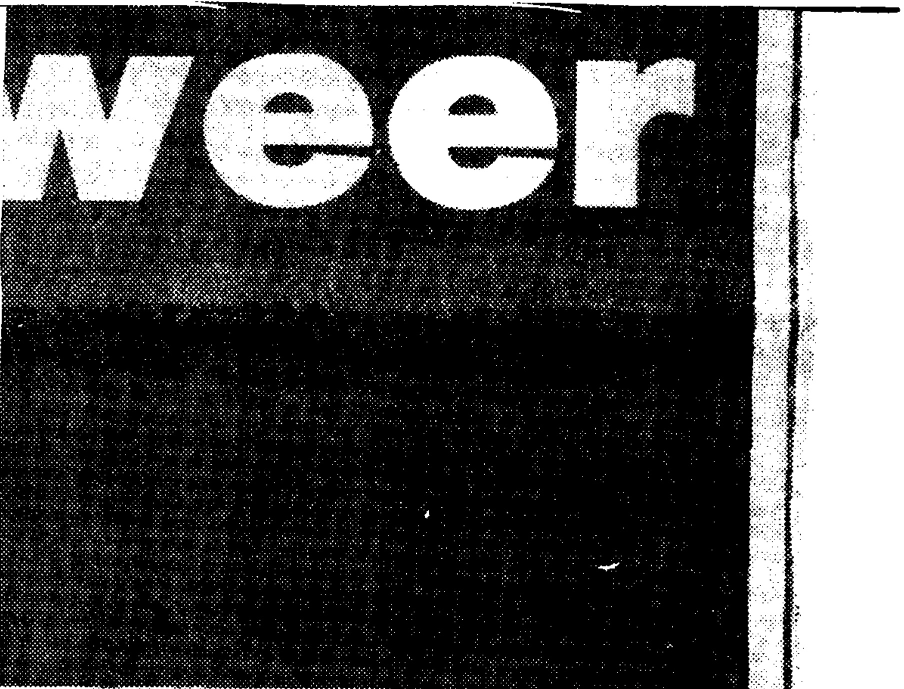
Kantine controle

WILLEMSTAD — In de omgeving van Otrobanda stelde de politie een onderzoek in naar de gang van zaken bij verschillende mobile kantines. Twee verkoopsters werden aangetroffen van wie de gezondheids- papieren niet in orde waren. Zij werden hierop gewezen en mogen totdat zij deze in orde hebben gemaakt geen diensten verrichten in de kantines.

'Gezag' ontmoet pers Curaçao

...gezaghebber Wilsoe in gesprek met de Curaçaose pers...

Gezaghebber Wilsoe

De pers is geen God

WILLEMSTAD — Gezaghebber drs Elmer Wilsoe heeft gistermiddag van gedachten gewisseld met een aantal hoofdredacteuren, directeuren en vertegenwoordigers van de hoofdredacties of directies van de persmedia op Curaçao. De gezaghebber uitte daarbij zijn bezorgdheid over het peil van de journalistiek in sommige kranten en van sommige radiostations.

Directe aanleiding voor Wilsoe om deze vergadering bijeen te roepen, was de publikatie van enkele weerzinwekkende, schaamteloze foto's van een aan alcohol en drugs verslaafde jonge vrouw, die zich naakt op straat bevond. Die foto's werden in een Papiamentstalig ochtendblad gepubliceerd. De bijgaande tekst was mogelijk nog smeriger dan de foto's zelf.

Het betreffende dagblad liet gistermiddag verstek gaan.

Ook het radiostation, dat uitvoerig de vulgaire tekst uit het middagblad had geciteerd, en de foto's nauwkeurig had beschreven — gepaard gaande met de aanbeveling die krant te kopen —, was niet tijdens het overleg aanwezig.

Gistermiddag waren vertegenwoordigd: de kranten Amigoe, Extra, Nobo, La Prensa en Ultimo Noticia; de radiostations Hoyer en Korsow FM en het televisiestation Tele-Curaçao.

GEEN CENSUUR

Gezaghebber Wilsoe verklaarde, dat hij beslist geen censuur wenst toe te passen en dat hij zich in het geheel niet met de inhoud van de kranten of van de uitgezonden teksten wil bemoeien. Maar hij maakt er zich wel zorgen over, "omdat de pers een grote invloed heeft op de gemeenschap".

Hij wees op het bestaan van de Erecode, die door de media is aanvaard: "De pers is er op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor om zich aan die code te houden. De directies en de hoofdredacties zouden hun journalisten op het bestaan van die Erecode dienen te wijzen".

Wilsoe stelde, dat de pers zich waardig dient te gedragen tegenover de gemeenschap. Hij waarschuwde: "De pers is geen God. De pers staat niet boven de Wet".

Hij kondigde aan, dat binnenkort met de politie overleg zal worden gevoerd over nieuwe richtlijnen wanneer het gaat om misdrijven en ongelukken. Zij gedachten gaan in de richting van afzettingen, omdat het nu voorkomt, dat de meest walgelijke foto's worden gepubliceerd.

CONCURRENTIE OP KWALITEIT

De gezaghebber: "Elkaar beconcurreren op kwaliteit en niet op middelmatigheid. Daar gaat het om. Elkander overtreffen in middelmatigheid is geen kunst".

Wilsoe deed nogmaals een beroep op de pers om de Antilliaanse gemeenschap 'positiever' te benaderen: "Waarom etaleren wij onze vuile was op deze manier? Volgens mij is dit het enige land ter wereld, waar dit op een dergelijke manier gebeurt. Volgens mij bestaat deze gemeenschap niet uitsluitend uit mensen, die zich zelf doden, op de meest afschuwelijke wijze om het leven komen en drugs gebruiken".

Hij zei er van overtuigd te zijn, dat indien één 'krant' er uit springt' vanwege publikaties, die alle fatsoensnormen tarten, dat die krant zichzelf zal elimineren.

KLM-ticket voor tumbakoning '89

WILLEMSTAD — De KLM heeft in samenwerking met de Associatie van Musici aan de Tumbakoning 1989 een ticket naar Amsterdam, zodat hij van de zomer kan deelnemen aan de Antilliaanse karnavals- optocht in Nederland (Rotterdam), om nogmaals de winnende tumba te laten weerklinken.

Gedurende zijn verblijf in Nederland krijgt hij de gelegenheid om een beleefdheidsbezoek af te leggen bij de gevolmachtigde minister Edsel (Papy) Jesurun in het Antillenhuis.

WILLEMSTAD — Maandagochtend om negen uur begint een vergadering van de Eilandsraad van Curaçao. De agenda telt 23 punten, waarvan de oprichting van de Stichting 'Curaçao Tourism Foundation' het belangrijkste is.

'Hoofdrolspeler' tijdens de vergadering zal gedeputeerde Ruben Page van Toerisme zijn, die de stichting zo snel mogelijk wil oprichten.

WILLEMSTAD — Zondag wordt in de heilige Familiekerk het parochiefeest van de heilige Familie gevierd. Alle parochie- families en belangstellenden worden uitgenodigd de feestmis om 9.00 uur bij te wonen. Na de mis zal er een bijeenkomst zijn waarbij families en vrienden elkaar kunnen ontmoeten en misschien alsnog persoonlijk hun beste wensen voor het jaar 1989 kunnen geven.

Beroving

PHILIPSBURG — Tegen sluitingstijd kwam een jongeman een juwelierswinkel in de Frontstreet binnenlopen en vroeg de eigenaar een gouden ketting die paste bij zijn ring. Toen de eigenaar zich omdraaide om een paar kettingen uit te zoeken, stak de jongeman zijn hand in de vitrine en ging er vandoor met een collectie van 24 ringen, ter waarde van 12.000 Amerikaanse dollars.

Zesde opleidingscentrum voor carosseriebedrijf

WILLEMSTAD — In het kader van het Europees Stimulerings- programma voor oostelijk zuid-Limburg vond in Heerlen (Limburg) een bijzondere gebeurtenis plaats. Aldus de RVD. Donderdag werd het zesde opleidingscentrum van de stichting Vakopleiding Carosseriebedrijf door burgemeester Piet van Zeil officieel geopend.

Namens de Nederlandse Antillen was plaatsvervangend gevolmachtigde minister R.A.M. Sorton aanwezig. Zoals bekend volgen drie uit Curaçao afkomstige jongelui de opleiding en in juni studeren zij af.

Het ligt in de bedoeling dat, wanneer alles op tijd wordt geregeld, de drie hun kennis in een op Curaçao op te richten vakopleidings- centrum over kunnen dragen. In zijn toespraak zei ing. H.A. van den Barselaar, directeur van het V.O.C., dat het hem zeer verheugde dat ook op Curaçao reeds vergevorderde plannen bestaan om een opleidingscentrum in samenwerking met diverse instanties op het eiland te bewerkstelligen.

Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling heeft geldmiddelen ter beschikking gesteld voor de versterking van de economie en de verbetering van de werkgelegenheid in oostelijk zuid-Limburg. De regeling is bedoeld om de economische bedrijvigheid in de regio te versterken.

Overeenkomst financiering

Uitbreiding luchthaven St. Eustatius dit jaar

WILLEMSTAD — Zoals bekend, heeft op 14 oktober vorig jaar de aanbesteding plaatsgevonden van het project "Uitbreiding Luchthaven St. Eustatius". Het gaat om de verlenging van de start- en landingsbaan van 600 m tot 1300 m en het opknappen van het stationsgebouw. Aldus de RVD.

Dit project zal gefinanciërd worden door het 6e EOF (Europees Ontwikkelingsfonds) voor een bedrag van 2 miljoen ECU (indikatieve koers; 1 ECU= NAf. 2,16), terwijl Nederland voor ongeveer 3,1 miljoen medefinanciert.

Voor wat betreft de cofinanciering is er reeds een 'memorandum' of 'understanding' getekend tussen de EEG en Nederland.

Het ligt in de bedoeling dit project omstreeks april 1989 te gunnen. Alvorens het project van start kan gaan, dient ook de financierings- overeenkomst tussen de EEG en de Nederlandse Antillen getekend te worden.

Besloten werd om tijdens het bestedings- overleg op St. Eustatius de ondertekening van deze financierings- overeenkomst te doen plaatsvinden. Deze ondertekening geschiedde door de Nationale Ordonnateur van de Nederlandse Antillen voor het Europees Ontwikkelings- fonds, ir. R.L. James, in het bijzijn van o.a. de minister voor Nederlands- Antilliaanse en Arubaanse Zaken, drs. J. de Koning; de minister voor Ontwikkelings- samenwerking, ing. F.D. Crestian; de gevolmachtigde minister in Den Haag, E.A.V. Jesurun; de gemachtigde van de EEG, M. Wolff en het Bestuurscollege van St. Eustatius.

Wateroverlast bij Reigerweg

WILLEMSTAD — De bewoners van de Reigerweg zijn enigszins verlost van de wateroverlast. Er is nu een systeem aangebracht, waarna het water niet meer langs de huizen stroomt, maar gedwongen wordt een andere route te volgen.

John K... Galbraith

God voor ... Republiek...

NAPA

AMIGOE Weekend Bijlage

ZATERDAG 21 JANUARI 1989

Het onaangename gevoel dat er ergens iets niet goed gaat

— door René van Zouten

Er is op Curaçao waarschijnlijk nog nooit zoveel gesproken over het weer, als de afgelopen maanden. Dat is ook logisch, omdat het eiland sinds de tropische storm Joan in oktober vorig jaar vrijwel geen regenloze dag meer heeft gekend. Er wordt dan ook gesproken over mogelijke weersveranderingen die we in de toekomst moeten gaan verwachten. Gezaghebber Elmer Wilsoe wil dat het eiland zich beter gaat voorbereiden op zware regenval omdat dat volgens hem niet uitgesloten moet worden.

Niet alleen op Curaçao is het weer onderwerp van gesprek. Op meerdere plaatsen ter wereld, doen zich langzaam maar zeker weersveranderingen voor. Zo ook in Nederland. Daar zijn de temperaturen juist — voor de tijd van het jaar — nogal hoog. Negen graden in de tweede week van januari, is dat normaal? 'Vroeger' vroor het toch altijd in januari?

Dit soort vragen, en meer, worden beantwoord in dit artikel over het weer.

"Ik vind het maar eng", zegt Jan Fransen, medewerker van de Stichting Natuur en Milieu in Utrecht. "In januari zonder jas naar buiten". Mensen als Jan Fransen hebben grote zorgen dat de hoge temperaturen in maanden die doorgaans als bar koud in onze herinnering zijn opgenomen, onmiskenbare tekenen zijn die wijzen op het zogenoemde broeikas- effect. Zoals Fransen zegt: Je krijgt het onaangename gevoel dat er ergens iets niet goed gaat".

Fransen staat niet alleen in zijn sombere gedachten. De zorg dat milieu- verontreiniging van invloed zou kunnen zijn op het klimaat op aarde is al tientallen jaren oud. Statistisch gezien is er echter tot nu toe weinig om die theorie te steunen. Er zijn moeiteloos klimaat- deskundigen te vinden die tabellen en grafieken op tafel laten dwarrelen die aangeven dat er vooralsnog geen reden is tot zorg. Maar is het probleem niet zó ernstig dat we misschien met extra veel aandacht moeten luisteren naar de wetenschappers die proberen aan te tonen dat het 'omslagpunt' inmiddels is bereikt?

Het Amerikaanse weekblad Time riep de Aarde in haar nieuwjaars- nummer uit tot 'planeet van het jaar'. Niets en niemand heeft het afgelopen jaar zoveel in de aandacht gestaan als onze Aarde, was de verklaring voor deze ongebruikelijke stap.

Ongebruikelijk, omdat Time slechts één keer eerder was afgeweken van de gewoonte om een persoon tot man of vrouw van het jaar uit te roepen. Dat was in 1982 toen de computer het won van de opvallende politici.

Het thema van een door Time georganiseerde conferentie luidde: slaat de aarde terug? Hebben we het kritische punt bereikt? Is het normaal dat een winter zo laat begint, die droogte in de VS, die verwoestende orkanen in het Caribisch Gebied en Zuidoost- Azië? Ze kwamen er niet echt uit, tijdens die conferentie. Er kwam een tegenstelling aan de dag tussen wetenschappers die vast geloven in een zelf- corrigerend systeem van de aarde en wetenschappers die ervan overtuigd zijn dat beter vandaag dan morgen kan worden begonnen met het nemen van drastische maatregelen.

Zo liggen ook in Nederland de verhoudingen. Over het algemeen zijn de deskundigen het erover eens dat op de broeikas- theorie weinig valt aan te merken. Over de effecten is men echter verdeeld. "Ik weiger mee te huilen" zegt prof. dr. C.E.J. Schuurmans, adjunct-directeur afdeling wetenschappelijk onderzoek van het KNMI, buitengewoon hoogleraar in Utrecht en voorzitter van de klimaat- commissie van de Koninklijke Academie van Wetenschappen. "Voor mij is doorslaggevend dat er geen experiment denkbaar is om te toetsen of de theorie klopt. Volgens mij zal het allemaal zo'n vaart niet lopen. Sterker nog, ik geloof dat de maatregelen die je zou moeten nemen om de mogelijke effecten tegen te gaan op dit moment ontwrichtender zouden werken dan dat mogelijk effect zelf".

Menigeen krijgt juist de kriebels van het feit dat zo'n experiment niet mogelijk is maar dat we er midden in zitten. Fransen bijvoorbeeld is ervan overtuigd dat de situatie het niet toestaat dat we wachten op de resultaten van metingen over een lange reeks van jaren: "Op het moment dat je het effect positief kunt aantonen is er een proces op gang gebracht dat we niet meer kunnen stoppen".

Hij wordt daarin bijgestaan door prof. dr. E.H. Adema van de vakgroep luchthygiëne en -verontreiniging van de Landbouw Universiteit in Wageningen: "Je kunt niet op basis van één of twee warme jaren uitroepen: zie je wel. Dat is flauwekul. Maar het zijn wel tekenen aan de wand. Niemand heeft het recht de gevaren te bagatelliseren. Als de theorie fout is zeg ik: gelukkig maar. Maar als het klopt..."

BRANDSTOFFEN

Wat is die 'broeikas- theorie'? Die komt er op neer dat we met z'n allen een heleboel stoffen in de atmosfeer pompen die vroeger of later veranderingen in het klimaat teweeg moeten brengen. Het gaat daarbij met name om koolwaterstof- verbindingen (CO2, vooral als gevolg van gebruik van fossiele brandstoffen), methaan- verbindingen (afkomstig uit de landbouw), stikstof- verbindingen en de zogenoemde chloorfluor- koolwaterstof-verbindingen (drijfgassen).

Die laatste stoffen zijn van invloed op de ozon-laag. Ook dat kan op den duur effect hebben op het klimaat op aarde omdat de ultraviolette straling (die niet meer of minder goed door de ozon-laag wordt gefilterd) bij voorbeeld een deel van de vegetatie vernietigt. Vegetatie die weer nodig is voor de opname van CO2.

Maar het gaat met name om het effect dat genoemde stoffen hebben in de atmosfeer. Ze laten het zonlicht onbelemmerd door, maar kaatsen de warmte die de aarde afstaat terug. Zoals een auto in de zon, een serre of — inderdaad — een broeikas. CO2 is de grootste boosdoener (ongeveer vijftig procent). De grafieken waarin de toename van de concentratie CO2 in de atmosfeer tot uitdrukking komt, tonen aan dat die stijging explosief is te noemen.

Dat kan heel goed worden aangetoond. Analyse van gasbelletjes in ijslagen maken het mogelijk om met grote precisie het CO2-gehalte in vroeger eeuwen aan te tonen. Pijnlijk duidelijk wordt dan hoe die concentratie vanaf de tweede helft van de vorige eeuw (industriële revolutie) langzaam stijgt om de afgelopen jaren fors omhoog te klimmen. Als het gehalte van vóór 1850 wordt beschouwd als normaal, dan is het CO2-gehalte in de atmosfeer ten opzichte daarvan — zeker vanaf 1940 — met 25 procent gestegen.

IJSKAPPEN

Menig wetenschapper heeft aan de hand van deze tabellen prognoses opgesteld die bol staan van oprukkende woestijnen en smeltende ijskappen. Huiveringwekkende toekomstvisies waarbij het volgens deze voorspellers nog slechts de vraag is of het dertig, vijftig of honderd jaar duurt voor landen als Nederland, Bangladesh en Egypte worden overspoeld en de rest van de wereld onvoldoende vruchtbare gebieden over heeft om de inmiddels sterk gegroeide wereldbevolking te voeden.

Fransen: "De theorie klopt. Al die stoffen die straling omzetten in warmte, dat levert steeds meer energie in de atmosfeer op. Dat geeft een sterke circulatie en dus steeds meer extremen. Die enorme orkanen vorig jaar, wie toont me aan dat het niet een gevolg daarvan is. Wij gaan hier uit van berekeningen die aangeven dat we eerst het CO2-gehalte in de atmosfeer met twee procent per jaar moeten doen afnemen. Op die manier zou je dan over ongeveer dertig jaar tijd hebben gecreëerd om na te denken over hoe het verder moet.

Wij zijn ervan overtuigd dat dat noodzakelijk is. Ik weet wel, niets is zo veranderlijk als het weer. Maar je kunt toch niet zonder iets te doen telkens weer vaststellen dat het ene

Vervolg op pag. 9

Herdenking schrijfster Nynke van Hichtum

'Afke's tiental' is nog altijd een begrip

GENERATIES kinderen zijn met haar boeken opgegroeid. Het bekendste ervan is Afke's Tiental, waarin Nynke van Hichtum de armoedige omstandigheden beschrijft van Marten en Afke en hun tien kinderen. Het boek beleefde herdruk op herdruk, werd in vele talen vertaald en is tot op de dag van vandaag nog leesbaar.

Op 9 januari is het vijftig jaar geleden dat Nynke van Hichtum overleed. Het Fries Letterkundig Museum in Leeuwarden heeft inmiddels met een uitgebreide tentoonstelling over haar leven en werk het startschot gegeven voor een reeks aan activiteiten waarmee één van onze grootste kinderboeken- schrijfters de komende maanden her en der in Nederland zal worden herdacht.

Haar betekenis voor zowel de Nederlandse als Friese jeugd- en kinderliteratuur is groot. Niet alleen door haar kinderboeken, maar ook door haar theoretisch pionierswerk op het gebied van jeugd- literatuur.

Met de nodige varianten komt men in haar kinderboeken haar adagium: Voor de kinderen van 8 tot 88, tegen. Meer expliciet zette ze die gedachte eens als volgt op papier: 'Wie het schrijven van kinderboeken voelt als een roeping, zal voor hen onwillekeurig zo schrijven, dat ook volwassenen deze lektuur kunnen waarderen".

Sjouke Bokma de Boer, zoals de werkelijke naam van Nunke van Hichtum luidde, werd in 1860 geboren in Nes bij Dokkum, waar haar vader predikant was. Als jongste dochter van het gezin genoot ze een vrij beschermde opvoeding. Ze kende het geluk dat ze in een omgeving van geboren vertellers opgroeide. Niet alleen van haar vader maar ook van de twee huishoudsters die beide Nynke heetten, deed ze een schat aan oude verhalen op.

ARMOEDE

In de loop van haar schrijfstersleven uitte ze deze liefde door het verzamelen, bewerken en uitgeven van volksverhalen, sprookjes en sagen voor kinderen. Ondanks het beschermde milieu waaruit ze voortkwam, had ze later een open oog voor de erbarmelijke omstandigheden, waarin de arbeiders- bevolking op het Friese platteland door economische wantoestanden tot armoede was gedoemd.

In Leeuwarden, waar zij samen met haar man, de Friese dichter en latere staatsman Pieter Jelles Troelstra, ging wonen, deed ze stof op voor het boek waar haar naam aan verbonden blijft.

Haar dienstmeisje, Hiltsje Feenstra uit Warga — in Afke's Tiental heet ze Wypkje — had elf broers en zusjes. Haar vader was een arme arbeider, die alle moeite moest doen om al die hongerige magen stil te houden.

Het schrijven is voor haar wellicht een vlucht uit het dagelijkse leven geweest, veronderstelt literatuur- historica Jant van der Weg- Laverman, die zich intensief met het werk van Nynke van Hichtum heeft beziggehouden.

De Troelstra's, die inmiddels naar het Westen waren verhuisd, hadden het niet gemakkelijk. Pieter Jelles had als advocaat zijn handen vol aan de arbeiders- beweging; brood op de plank was er nauwelijks. Het werk in de beweging legde niet alleen beslag op het gezin, maar ook op het huwelijk zelf. De toen al ziekelijke Sjoukje Bokma de Boer voelde dat ze als moeder meer dan eens faalde.

In 1903, toen Troelstra een gevangenis- straf moest uitzitten, schreef ze bij wijze van troost Afke's Tiental, waarin de als ideaal voorgestelde moeder van haar vroegere dienstmeisje Hiltsje centraal stond.

Na het verschijnen van het boek volgde een zware tijd, waaruit vooral blijkt hoe zelfstandig, of anders gezegd, hoe geëmancipeerd, Sjoukje als vrouw was. Omdat ze zich een hinderpaal voelde voor de carrière van haar man, gingen ze in 1907 met wederzijds goedvinden uit elkaar. Met haar dochtertje Dieuwke en elle, de latere schilder, woonde ze her en der in Europa.

Ondanks haar zwervend bestaan schreef ze veel. Sprookjes, sages en volksverhalen, verschenen in bundels die zijn geïllustreerd door mensen als Rie Cramer en Tjeerd Bottema; bewust kleine boekjes want de schrijfster vond dat ze ook voor arbeiderskinderen betaalbaar moesten zijn.

Eén van haar laatste boeken, het oorspronkelijk in het Fries geschreven 'Jelle van Sipke Froukjes', was bedoeld als afscheid van de Friezen, want hun taal en de strijd daarvoor lag haar na aan het hart.

(uit De Haagsche Courant).

Britse jongerenkrant overleeft eerste jaar

EEN ARTIKEL over de Russen, die van plan zijn om hun dodelijke chemische wapens op te ruimen, lijkt wat zwaar als opening voor een krant, die mikt op een lezerspubliek van tussen de negen en vijftien jaar oud.

Maar Early Times, het onafhankelijke Britse weekblad voor jongeren, heeft er geen moeite mee. Vanaf het prille begin is uitgegaan van een serieuze aanpak en vrijdag 13 januari, op de eerste verjaardag, presenteert Early Times zich echt als een blijvertje.

Elke week ligt het blad dapper en uitdagend tussen gevestigde bladen als de 'grote' Times (geen familie), The Guardian, The Independent en The Daily Telegraph. Ruim 50.000 is de oplage van de unieke jeugdkrant.

Daar had aanvankelijk niemand op gerekend.

Men vond het idee van de 44-jarige eigenaar van Early Times, Barry Weightman, om een krant voor opgroeiende kinderen te maken, maar belachelijk. Weightman beweerde namelijk, dat hij er meer dan genoeg van had om almaar de rijk gevarieerde vragen van zijn nieuwsgierige tienjarige dochter Catharien te beantwoorden.

Omdat de bestaande kwaliteits- kranten voor haar veel te zwaar waren, besloot hij een serieuze jeugdkrant op te zetten, die in begrijpelijke taal ook de meest zware onderwerpen zou kunnen behandelen.

BOERDERIJ

Wat begon op een afgelegen boerderij in Sussex, is nu een druk redactie- kantoor in het centrum van de grote Zuidengelse badplaats Brighton. Hoofdredacteur Robert Dunkley (37) beschikt over drie vaste jonge redacteuren en kan in binnen- en buitenland rekenen op de geregelde medewerking van enkele honderden jonge correspondenten.

Dat zijn de jongens en meisjes van de zogenaamde Press Gang, die Early Times heeft opgezet. Zij beschikken over een echte perskaart en opereren of op eigen initiatief, of worden door de hoofdredactie op het spoor gezet van onderwerpen. Deze kunnen te maken hebben met de actualiteit, zoals nu het recente vliegongeluk, of met ontwikkelingen op langere termijn over aids, het milieu of de ontwapening.

"Wij gaan geen moeilijke onderwerpen uit de weg. Integendeel, we zien daar juist onze taak liggen. Door zoveel mogelijk de Press Gang in te schakelen, proberen wij deze onderwerpen in een taal te behandelen, die de leeftijdsgroep waarop wij mikken, kan begrijpen.

Als we een controverse hebben over of prins Philip wel of niet de begrafenis van keizer Hirohito van Japan moet bijwonen, schrijven wij daarover en leggen wij zo rustig mogelijk uit, waarom daar zo verschillend over wordt gedacht".

Wekelijks komen er tussen de 100 en 150 ingezonden stukken en brieven binnen. Van zowel leden van het eigen perslegger, of van lezers en lezeressen in binnen- en buitenland. Wat dat betreft zijn de mogelijkheden onbeperkt.

INTERVIEW

Zoals bleek uit een bijdrage van de nog maar zevenjarige Lorenzo Pugliatti, die met de stenohulp van zijn moeder kans zag om in Tokio de vermaarde Japanse Sumo-worstelaar Konishiki te interviewen. Onder meer met de opmerkelijke vraag: "Spreekt u ook goed Japans? Het korte antwoord luidde: Jawel, okay".

"Kinder- verslaggevers krijgen veel meer voor elkaar dan hun oudere collega's", zegt Dunkley.

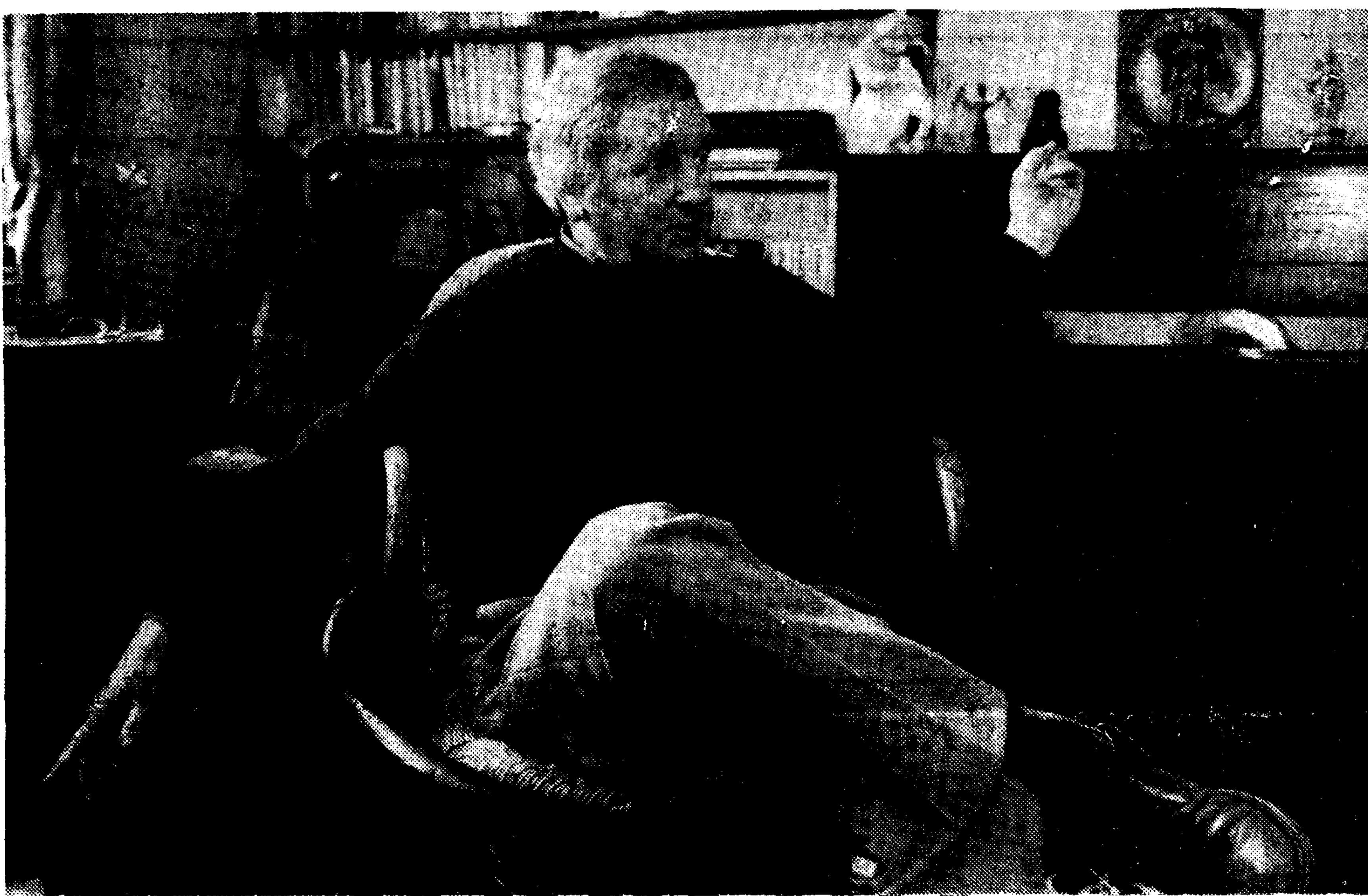
Leden van zijn Press Gang drongen heel gemakkelijk door tot de werkkamer van premier Margareth Thatcher, die hen uitgebreid te woord stond en zich met een dappere glimlach onder meer vlagen als: "Waarom bent u nooit moe; u moet toch hardstikke oud zijn", liet welgevallen.

Ook 's lands andere politieke leiders zijn inmiddels door de Press Gang voor het blok gezet. Zoals de krant ook geen moeite had om voor een aantal van zijn jeugdige verslaggevers een serie interviews in de Amerikaanse hoofdstad Washington te regelen, waarop menig oudere collega jaloers zou zijn.

Vanachter zijn bureau in het drukke, roezemoezige redactielokaal met moderne beeldschermen, stapels kranten- knipsels en hele pakken post, slaat Barry Weightman de hele gang van zaken met een speelse glimlach gade.

Voor de vraag of, nu het zo goed gaat, de Early Times binnenkort wellicht dagelijks zal uitkomen wijkt die glimlach niet. "Nee hoor", klinkt het zonder een spoor van twijfel. "We blijven een weekkrant. Van mijn dochter heb ik begrepen, dat kinderen tussen de negen en vijftien jaar geen tijd hebben voor een dagblad".

(Uit De Haagsche Courant).

Piet Middelkoop: "Kerst- engeltjes zijn geen fantasie..."

Psycholoog Piet Middelkoop weet het zeker:

Engelen bestaan

— door Mick Salet —

ENGELTJES. Als ze op je tong piesen is dat héérlijk. Als ze hun donsdekentjes opschudden dan sneeuwt het. En als ze hun keeltjes schrapen dan klinkt dat al als een hemels kinderkoor. Maar bestaan ze echt?

De Arnhemse psychotherapeut drs. Piet Middelkoop weet het zeker.

Piet Middelkoop: "Ja, Engelen bestaan. Maar je moet ze niet buiten zoeken. Je moet ze in jezelf zoeken. Als mensen in hun innerlijke wereld gaan kijken, dan kunnen ze daar engelen ontdekken.

Je zet ze niet zómaar. Het is geen kwestie van een knopje omdraaien en, hup dáár zijn de engeltjes. Nee, die onbewuste wereld heeft eigen wetten. Het is net als met dromen. Je kunt niet zeggen wat je wilt dromen. Dromen komen wanneer ze willen. Ook als ze je niet welgevallig zijn.

Als je in je onbewuste wereld gaat kijken dan zie je van alles. Landschappen. Mensen. Dieren. Kabouters. Heksen. Engelen. Die bestaan allemaal. Dat zijn geen produkten van je fantasie. Dat zijn feiten. Doe je ogen maar dicht. En kijk zelf. Als je een bos wilt zien, dan lukt het je vast wel om het beeld van een bos te krijgen. Maar hoe dat bos er precies uit ziet en wat er in dat bos gebeurt, dáár heb je geen zeggenschap over.

Er zijn nu eenmaal twee werelden. Je buitenwereld en je binnenwereld. Die zijn alle twee autonoom. Die laten zich geen van twee leiden door jouw wil of jouw fantasie.

Echt. Ik heb hier heel veel mensen in therapie gehad die engelen gezien hebben".

Zagen die engelen eruit als de engeltjes in de kinderbijbel? Met lange haren en vleugeltjes?

Piet Middelkoop: "Ja. Ze hebben vleugels en zo".

Is dat beeld fantasie of werkelijkheid? Hebben engelen écht lange haren en vleugeltjes óf omschrijven mensen engelen zo omdat ze vroeger afbeeldingen van zulke engeltjes hebben gezien?

Piet Middelkoop: "Tja, wat was er eerder, de kip of het ei? Ik denk dat iemand die nog nooit van engelen gehoord heeft en ook nog nooit een plaatje van een engel gezien heeft, toch een figuur met lang haar en vleugels ziet. Zo zien engelen er nu eenmaal uit. Het zijn geen beelden van de fantasie. Het zijn echte figuren in een onbewuste wereld. Gelukkig maar, want anders zouden niet- godsdienstige mensen nooit door engelen geholpen kunnen worden".

Hoe krijg je die engelen te zien?

Piet Middelkoop: "Ik zal een voorbeeld geven. Ik had een man in therapie die erg wantrouwend was. Die man had een rottige jeugd gehad. Vol geweld. Hij was helemaal kapot gemaakt. Het was een godsdienstig man. Hij ging niet naar de kerk, maar was wel gelovig.

Ik liet die man in zichzelf kijken. Door beelden op te roepen. Op een gegeven moment begon hij te vertellen.

'Ik zie een slurf in de lucht... Zo'n slurf van een windhoos... Ik kan zó naar boven... Ik stap in... Daar gaan we al... Omhoog.. Omhoog.. Ik zie een engel in de lucht... Die engel wenkt... Kom hoger.. Kom hoger.. Ik wil wel naar die engel toe, maar dan wil ik éérst weten waar ik naar toe ga.. Ik wil dat zwart op wit.. De engel voldoet aan mijn voorwaarde en ik ga hoger.. Hoger.. Naar een plaats waar méér mensen staan te wachten op een gondel.. Zou ik mee mogen?.. Er staan duizenden mensen te wachten.. Hoe weet ik dat ik mee mag?.. Ik ga naar de figuur die de leiding heeft over de gondel.. Het is een vaderfiguur met lang haar.. Ik zeg dat ik een afspraak gemaakt heb met een engel.. Hij zegt dat iedereen dat wel kan zeggen.. Ik laat het papier zien.. Hij kijkt me aan.. Het lijkt me dat ik geen plaats in de boot krijg als ik me nog langer zó wantrouwend blijf gedragen.. Dan wordt gezegd dat de helft van de mensen mee mag.. Ik ook.. Ik mag mee naar de overkant.. Daar wacht een goddelijke figuur.. Zo machtig dat ik op mijn knieën moet.. Ik ben enorm onder de indruk.. De engel heeft me de goede kant opgestuurd'.

Uit dit verhaal blijkt wat engelen kunnen doen. Deze man was erg wantrouwend. Een engel wees hem de goede kant op. Een engel liet hem zien dat hij wat meer vertrouwen in de medemens moet hebben".

Is hij zelf gelovig?

Piet Middelkoop: "Min of meer".

Gelooft hij dat de engel Gabriël, die een verbaasde Maria kwam vertellen dat ze de moeder van Jezus zou worden, een échte engel was of denkt hij dat het een innerlijk beeld van Maria was?

Piet Middelkoop: "Ik denk dat het een engel was die bestond in de binnenwereld van de evangelisten die het verhaal hebben opgeschreven. Ik denk dat de engelen die toen gezien werden nu nog steeds zo gezien worden. Het bestaan van engelen is een feit. Al eeuwen en eeuwen. Maar niet iedereen ziet ze. De engelen verschijnen op momenten dat zij vinden dat de tijd daar rijp voor is. Net zoals je bepaalde dromen krijgt op het moment dat je onderbewustzijn dat nodig vindt".

Bestaan er ook slechte engelen?

Piet Middelkoop: "Nee. Ik heb ze in ieder geval nog niet ontmoet".

En Lucifer dan?

Piet Middelkoop: "Ja, er bestaan natuurlijk wel duivelse krachten. Aan de ene kant heb je positieve krachten in jezelf, de engelen, en aan de andere kant zijn er duistere krachten, de duivels. Die strijden in je onbewuste wereld. Wie geef je een kans? Met wie ga je in zee?

Iedereen moet die keuze zelf maken. Dat kan een heel gevecht zijn. Om naar de stem van de engel te luisteren en je leven drastisch te veranderen, dat is een heel moeilijke beslissing. Want de engelen wijzen je regelrecht naar je moeilijkheden.

De meeste mensen gaan liever bewust in een grote boog om hun problemen heen. Maar de engelen sturen je naar je problemen toe. Dáár moet je wat aan doen als je echt iets wilt veranderen.

Als je de engel niet gelijk volgt, hoeft dat niet rampzalig te zijn. Je krijgt eindeloos veel kansen om opnieuw te kiezen.

Een man vertelde me hoe hij dat zag. Hij stond voor een kloof. Aan de andere kant van de kloof stond een engel die hem wenkte. Kom. Kom. Maar om bij de engel te komen, moest die man over een heel smal en gammel hangbruggetje. Dat durfde hij eigenlijk niet. Hij was bang. Bang om in de kloof te vallen. Bang voor de keuze die hij moest maken.

In een therapie betekent zo'n innerlijke strijd écht bloed, zweet en tranen. Dat is geen kwestie van een rustig gesprek. Die man moest écht bibberend en zwetend over die brug heen. En hij moest het zélf doen. Engelen nemen je het werk niet uit handen. Ze zijn zo sterk als je zelf wilt dat ze zijn. Engelen hebben niet meer macht dan jij ze toestaat".

Als sceptische mensen hem zo over engelen horen praten zullen ze misschien zeggen dat hij geschift is.

Piet Middelkoop: "Dat zal wel. Aan sceptische mensen is dit niet uit te leggen. Ik denk dat we in een tijd leven waarin mensen steeds meer moeite hebben met hun innerlijke wereld. De verbinding met de binnenwereld is voor veel mensen verloren gegaan. En als ze in hun dromen of op een andere manier toch in contact komen met die binnenwereld, dan doen ze snel hun ogen open. Om maar niet te zien wat er in hun onderbewustzijn werkelijk aan de hand is.

Ik ben niet de enige die dat zegt hè. Ik heb de binnenwereld ontdekt door het werk van Jung, de wereldberoemde psychiater. Ook een man als Einstein geloofde dat zijn imaginaire wereld hem kom helpen bij het vinden van oplossingen voor onoplosbaar lijkende problemen. In je imaginaire wereld worden creatieve ideeën geboren die je bewust niet zo snel bedacht zou hebben. Of misschien niet eens bedacht zou kunnen hebben.

In ieder mens is veel wijsheid verborgen. Engelen kunnen je daar op wijzen. Maar het hoeven niet per se engelen te zijn. Er zijn mensen die een paard, een kabouter of een ander figuur zien waarin ze vertrouwen hebben. Engelen bestaan in verschillende gedaanten. Het gaat ook niet om de verschijnings- vorm. Het gaat om hun functie als gids."

Heeft hij zelf wel eens een engel gezien?

Piet Middelkoop: "Nee. Negen van de tien mensen lukt het om in hun binnenwereld te kijken. Ik behoor tot die tien procent die moeilijk beeld van binnen ziet.

Maar ik weet zeker dat er engelen bestaan. Het zijn hemelse krachten die je met de beide benen op de grond willen zetten. Want als je je problemen op wilt lossen, dan moet je dat zelf doen. Hier op aarde. De hemel is nog erg ver weg".

(uit De Gelderlander).

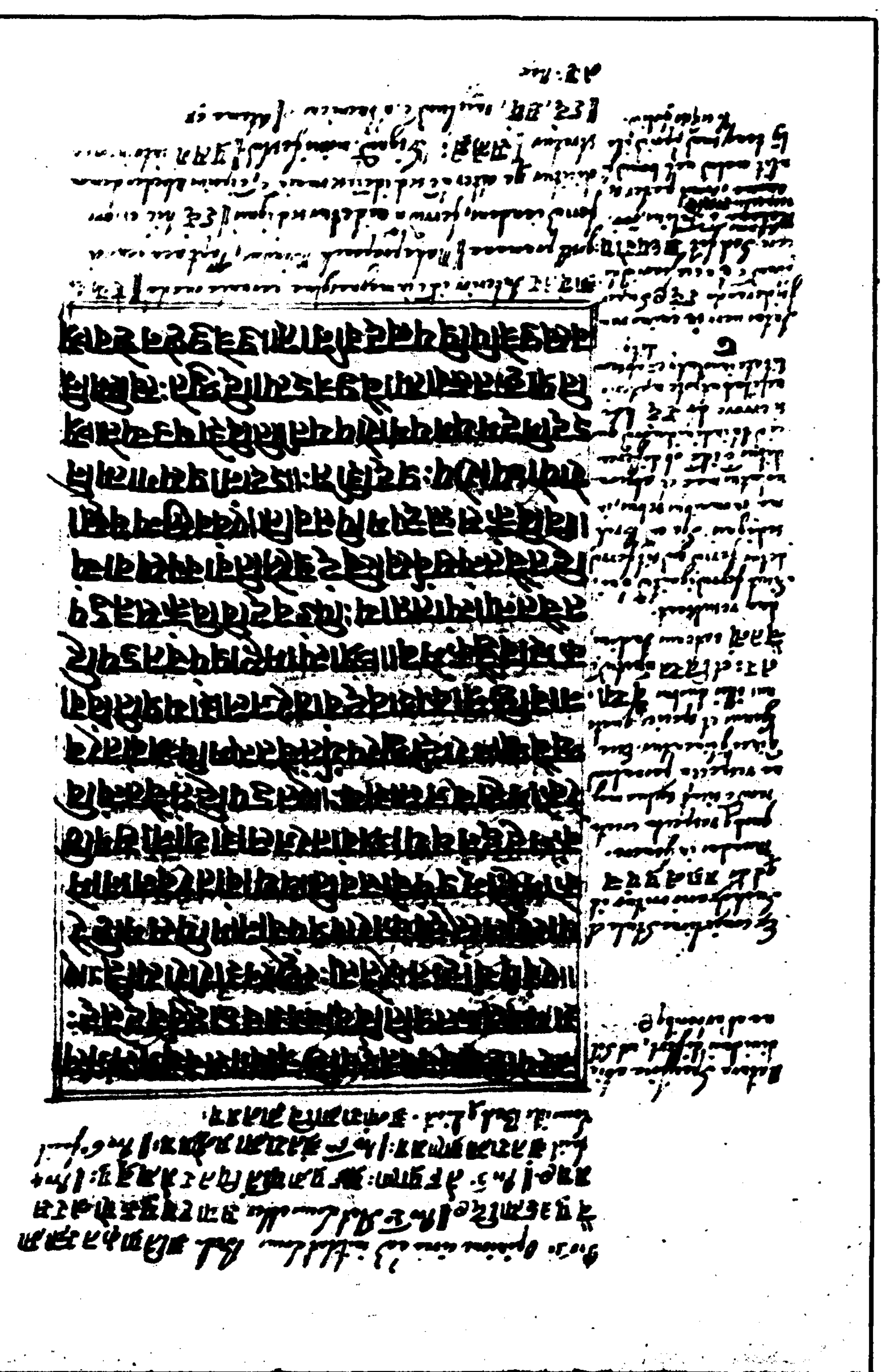
Nijmeegse hoogleraar ontdekte

Heinrich Roths verloren manuscript over 't Sanskriet

GELEERDEN en andere nieuwsgierigen van alle tijden hebben informatie over de hen omringende wereld verzameld en vastgelegd. Helaas is veel daarvan in de loop van de eeuwen weer verloren gegaan.

Natuurrampen, oorlogen en slordigheid zullen wel de grootste tol hebben geëist. Maar er zijn ook geleerden verketterd, levenswerken uitgevaagd of op de vuilnishoop gegooid, verslagen van expedities en resultaten van onderzoekingen doodgezwegen.

Soms echter kan er waardevol werk aan de vergetelheid worden ontrukt. Dit zijn de lotgevallen van een 17e eeuws manuscript. Onder hachelijke omstandigheden werd het geschreven, het heeft werelddelen doorkruist, is rond 1800 zoekgeraakt en pas dit jaar door de ontdekker, de Nijmeegse hoogleraar professor Camps in een facsimile-uitgave gepubliceerd. Het verhaal begint in een ver verleden.

...Een bladzijde van een Sanskriet tekst. Sanskrietletters 'hangen aan een balk'. In de marge Roths commentaar.

De historie van een 'uitgestelde' publicatie

Vanaf 3500 voor Christus bloeit er in het dal van de Indusrivier (Pakistan) een beschaving op, die grote hoogten zal bereiken. Maar ergens rond 1500 v.C. komt daaraan een abrupt einde. Dan besluit een agressief nomadenvolk om via de hoogvlakten van Afghanistan en de Kyberpas naar het zuiden te trekken. In snel tempo verwoesten de veroveraars, die zich Arya (Edelen) noemen, de steden van de Indusvallei en onderwerpen de bewoners.

..Prof.dr. P. Camps...

Ze spreken Sanskriet. Schrift kent die taal niet, omdat een bezigheid als schrijven wordt veracht. In plaats daarvan gebruiken ze Veda's, gezangen, voor het doorgeven van cultureel erfgoed. Deze Ariërs zijn ervan overtuigd tot een superieur ras te behoren en verafschuwen de donkerder getinte, oorspronkelijke bewoners. Huidskleur — Varna — wordt onmiddellijk een teken van onderscheid.

Maar al hebben de Ariërs de zichtbare kant van een cultuur geruïneerd, ze zijn op een geestelijke beschaving gestuit die zich niet gewonnen geeft. Beide culturen versmelten in de eeuwen die volgen.

Tooiden de Ariërs zich net na 1500 v.C. nog vol trots met de titel 'stedenvernietigers', tweehonderd jaar later wonen ze zelf in de 'nieuwbouw'. Goden- werelden botsen met elkaar en in de hemel vindt een ware stoelendans plaats. De Arische Veda-liederen gaan op in de Brahmanas, dat zijn wijsgerige beschouwingen over de oerbron van alle leven. En er worden verhandelingen voor godsdienst- onderricht samengesteld: de Oepanisjaden.

GEHEIME TAAL

Superioriteits- gevoelens van bepaalde bevolkings- groepen ten opzichte van andere overleven de smeltkroes. Daarbij ondergaat de oorspronkelijke tweedeling een verfijning. 'Varna' (eerst huidskleur) krijgt de betekenis van 'kaste'. De onderlinge gedragsregels worden vastgelegd in het wetstelsel van Manoe.

Het Sanskriet blijft voortbestaan en krijgt zelfs een schrift, maar verdwijnt uit het dagelijkse leven. Het wordt een geheime, religieuze taal, alleen toegankelijk voor priesters: de Brahmanen. Omdat zij ook de hoogste kaste vormen is hiermee hun macht over de hele samenleving gevestigd. Uit al deze ontwikkelingen ontstaat tenslotte de Vedanta, vanaf ongeveer 200 na Christus, de populairste levens- beschouwelijke stroming binnen het hindoeïsme.

De Jezuïeten die in de 16e en 17e eeuw naar Agra, India, worden gezonden komen met de Vedanta- levensbeschouwing in aanraking. Agra is dan de hoofdstad van de Ismalistische Grote Mogol Rijk (ca. 1540-1850), dat zich in zijn gloriedagen uitstrijkt van het tegenwoordige Irak tot aan Bangladesh.

Gedurende de eerste decennia is het geestelijke klimaat in dat rijk tolerant. De Jezuïtenorde is zelfs op uitnodiging van keizer Akbar (1542-1605) in Agra aanwezig; vanaf 1580 hebben ze er een missiepost ingericht.

Maar als de Duitse Jezuïet Heinrich Roth daar in 1654 arriveert is het met die verdraagzaamheid gedaan. Hij maakt de laatste jaren mee van het bewind van Shah Jahan (1592-1658) en de eerste van diens opvolger Aurangzeb (1618-1707). Anders dan Akbar zijn zij fanatieke moslims. Roth is getuige van onderdrukking, godsdienst- vervolging en verwoesting van hindoe heiligdommen. De aanwezigheid van de missiepost wordt nog net geduld.

SLEUTEL TOT TAAL

Nu was het tot die tijd gebruikelijk dat missionarissen hun zendingswerk uitsluitend op het hof en de machtselite richtten. Reden daarvoor was de wetenschap, dat een volk, al dan niet gedwongen, zijn vorst in dergelijke aangelegenheden volgt. Ook Roth zal met zulke voornemens naar Agra zijn vertrokken, maar de uitzichtloze omstandigheden die hij aantreft doen hem besluiten zich toch tot de autochtone Indiërs te richten.

Nog wel in overeenstemming met de gangbare zendings- opvattingen heeft hij zich eerst het Perzisch van de overheersers eigen gemaakt. Maar nu zet hij zich aan de studie van het Hindi, de volkstaal. In recordtijd heeft hij dat onder de knie. De gesprekken die hij dan kan voeren helpen hem bij de kennismaking met het hindoeïsme, geven hem inzicht in de maatschappelijke structuren en leiden hem vanzelf naar de Brahmanen, de priesters.

In hen ontdekt Roth de hoeders van de hindoe- levensbeschouwing. En bij hen vindt hij het heilige Sanskriet. Roth beseft dat hij met kennis van die taal de sleutel tot het wezen van de Indiër zal hebben. Bij zijn pogingen door te dringen in dit gesloten domein krijgt hij echter met problemen te maken, die hem tot omzichtig handelen dwingen.

Zo kan het islam-bewind hem, als hij zich bezighoudt met de onderworpen bevolking, beschuldigen van ondermijnende activiteiten. En de omstandigheden zijn ernaar dat men al te graag de bekende stok in handen krijgt. Verder is studie van het Sanskriet voorbehouden aan de kaste van de Brahmanen. Een leraar die een niet- priester onderwijst, begaat een halsmisdaad. Voor de hindoes is Roth als blanke bovendien een kasteloze en onaanraakbare.

Ondanks deze hindernissen, slaagt hij er rond 1656 toch in het vertrouwen van een Brahma- leermeester te winnen. Hoe het onderwijs de volgende jaren in zijn werk gaat is niet bekend, maar in 1662 heeft Roth een manuscript klaar liggen, dat een complete Sanskriet grammatica omvat en twee, van commentaar voorziene teksten.

ROME

Heinrich Roth beoogt publicatie van zijn werk en dat is duidelijk aan het manuscript te zien. De grammatica is zorgvuldig ingedeeld, bevat tabellen, kanttekeningen, geeft oefenstof en studie- aanwijzingen. Agra in India is evenwel niet de plaats waar het gedrukt kan worden, of waar hij het onder de aandacht van zijn Jezuïeten- orde, van de kerk en de wetenschap kan brengen.

Dus gaat Roth op zoek naar een mogelijkheid om naar Rome te reizen. Onverwacht dient die zich aan als twee ordegenoten, Johann Grueber en Albert d'Orville, in Agra arriveren. Ze komen uit Peking en hebben, vanwege nieuwe gevaren op de zeeroute, opdracht gekregen over land een weg naar Rome (!) te zoeken. d'Orville is uitgeput en doodziek; hij sterft op de missiepost.

Omdat alleen reizen te riskant is, krijgt Roth van zijn superieur Henricus Busaeus (een geboortige Nijmegenaar) toestemming de plaats van de overledene in te nemen. Samen bereiken Grueber en hij in 1664 Rome. Allereerst moeten ze dan rapport uitbrengen over hun bevindingen met de alternatieve route Peking-Rome. Daarna zoekt Roth contact met Athanasius Kircher, een invloedrijke figuur in de orde van de Jezuïeten en een briljant geleerde.

Deze Kircher weet het werk van Roth onmiddellijk op zijn waarde te schatten. Een bladzijde van Roths manuscript (die met het Sanskriet alfabet) neemt hij zelfs op in een van zijn boeken.

Dat blijft tevens de enige pagina die Roth in druk te zien zal krijgen. Want twee maanden na aankomst moeten hij en Grueber Rome weer verlaten. Het belang van het manuscript is dan al onderkend en wie anders kan het drukwerk beter voorbereiden en begeleiden?

Toch wordt die gelegenheid Roth ontzegd. Beiden vertrekken weer met dezelfde opdracht als waarmee ze kwamen. Roth neemt zijn manuscript onverrichterzake mee terug.

VERMISSING

Merkwaardig is nu dat ze geen haast hoeven te maken. Roth gaat eerst naar Venetië, dan naar Trente en zijn geboorteplaats Dillingen in Duitsland. Grueber neemt het eerste deel van de reis een andere weg. In Wenen ontmoeten ze elkaar weer en maken daar plannen om via Polen en Rusland naar het oosten te reizen.

Die poging mislukt: een eind voorbij Danzig moeten ze rechtsomkeert maken. Opnieuw in Wenen sluiten ze zich in mei 1665 aan bij een gezantschap dat op weg is naar Constantinopel. Waarna ze van daaruit het Turkse plaatsje Skutari bereiken, net voordat er een karavaan naar de Perzische Golf vertrekt.

Grueber wordt nu op het allerlaatste moment ziek en moet achterblijven.

In allerijl splitst men hun bagage, maar door de haast belandt Roths Sanskriet- manuscript bij de spullen van zijn reisgenoot. Roth bemerkt de vergissing en vermissing pas als de karavaan een paar dagen op weg is. Hij moet verder richting India. Als Grueber echter is hersteld en op zijn beurt de fout ontdekt, stuurt hij het manuscript terug naar de geleerde Kircher in Rome.

Roth zelf zal zijn werk nooit meer terugzien. In 1666 bereikt hij de Indiase havenstad Surat. Op weg naar Tibet laat zijn zwakke gezondheid hem verder in de steek en moet hij naar Agra worden gebracht. Daar sterft hij in 1668.

Met zekerheid kan dan nog worden vastgesteld dat het manuscript Kircher Rome heeft bereikt, want in diens museum staat het op de inventarislijst; en in 1800 beveelt een beroemde taalkundige het nog voor publicatie aan. Daarna... raadsels. Roths Sanskriet- handschrift lijkt van de aardbodem te zijn verdwenen. En het blijft weg, een dikke anderhalve eeuw, alle zoekacties ten spijt.

Het is het begin van de jaren vijftig als de Nederlandse doctorandus Camps aan zijn proefschrift begint. Hij heeft het leven van pater Jerome Xavier S.J. (1549-1617), stichter van de Jezuïeten- missiepost in Agra, tot onderwerp van studie gekozen. Daarbij stuit hij op de figuur van Heinrich Roth.

In 1953 ontmoet Camps een collega, Bruno Zimmel, die zich met een studie over Johann Grueber (Roth's reisgenoot) bezighoudt en samen besluiten ze de zoveelste speurtocht naar het verdwenen manuscript te starten. Voorlopig echter moet ook Camps' en Zimmels recherche- werk het zonder succes stellen. Maar dan, in 1967, helpt het toeval een handje.

Als (een kersverse) professor Camps in dat jaar weer eens de biblioteca Nazionale te Rome bezoekt, vangt hij net het gerucht op dat er recent een catalogus van Oriëntaalse manuscripten is opgemaakt. Hij gaat er achteraan en als hij de bewuste lijst voor zich heeft liggen, wordt zijn aandacht getrokken door een 18e eeuwse titel. Daarin is sprake van 'Grammatica' en 'sanscretanae Brachmanum'.

Nieuwsgierig geworden besluit hij het stuk op te vragen en dat is maar goed ook. De vermelding in de catalogus blijkt onjuist. Het is Roths manuscript! Helaas zal professor Camps door een reeks onfortuinlijke gebeurtenissen en bureaucratisch geharrewar nog tot 1987 geduld moeten hebben, voor hij Roths werk aan zijn verdiende bestemming kan helpen.

VRAAGTEKENS

Een curieuze geschiedenis. Professor Camps doet er nog een schepje bovenop: "Ja, heel merkwaardig. Het is natuurlijk al vreemd dat Roth het manuscript, waar zelfs geen kopie van bestond, met zich mee naar India nam. Dáár kon het helemaal niet worden uitgegeven. En terug in Rome, raakt het zoek. En nog iets: op het omslag staat een tekst die stelt, dat het handschrift in de geheime bibliotheek van het Collegio Romano moet worden gezet en daar alleen door de generaal van de orde kan worden uitgehaald!"

Nu kan men natuurlijk volhouden dat het zoekraken is veroorzaakt door een toevallige samenloop van omstandigheden. Zeker. Maar dan nog roept de hele gang van zaken — niet in het minst de plaatsing in een geheime bibliotheek — vragen op. Deze bijvoorbeeld.

Nam de orde het Roth soms kwalijk dat hij op eigen houtje de traditionele zendingspraktijken overboord wilde gooien? En als hierop met 'ja' kan worden geantwoord, zou men dan mogen concluderen dat de 'ontoegankelijkheid' van het manuscript gevolg van moedwil was?

Professor Camps: "Zo'n gedachte komt wel bij je op ja, want wat hij deed was in die tijd revolutionair. Maar voor een dergelijk, laat ik zeggen, politiek motief is nog geen concrete aanwijzing gevonden. Vooralsnog blijft het dus gissen.

"Maar, let wel, het kan natuurlijk ook zijn, dat men er beducht voor was dat het manuscript door teveel handen zou gaan. Zoiets staat ook in de brief waarmee het handschrift door Grueber vanuit Skutari terug naar Rome werd gezonden.

"En dat het in de geheime bibliotheek werd gezet? Ach, misschien juist daarom! Misschien zocht men er wel een veilige bergplaats voor tot Roth zou terugkeren".

GRECHTIGHEID

Professor Camps: "Gezien de omstandigheden heeft Roth met zijn studie een bovenmenselijke prestatie geleverd. En vergeet de wetenschappelijke kwaliteit niet. Die doet in geen enkel opzicht onder voor de resultaten van taalkundigen, die zich pas na 1800 met het Sanskriet zouden gaan bezighouden.

"Bestudering van Roths werk heeft inmiddels uitgewezen hoe grondig zijn kennis van het Sanskriet was en daarom heeft het manuscript de grootste waarde op het gebied van de taalwetenschappen.

"En hoe serieus hij probeerde door te dringen in de levensbeschouwing van het hindoeïsme bewijst wel zijn keuze van teksten. De teksten, die hij heeft bestudeerd en in het manuscript aan zijn grammatica heeft toegevoegd. De eerste is een soort woordenboek, maar dan ingedeeld volgens een filosofisch principe. En de tweede tekst is een poging de kern van de Vedanta-levensfilosofie te omvatten".

Na 325 jaar heeft professor Camps het voorbereiden en begeleiden van het drukwerk van Roth 'overgenomen' en nu, 1988, is publicatie eindelijk een feit.

(Prof. dr. P.H.J.M. Camps (O.F.M.) is hoogleraar Missiologie aan de Faculteit Theologie van de KU Nijmegen. Missiologie is de wetenschap die kerk, theologie en evangelisatie in de Derde Wereld bestudeert.)
(uit De Gelderlander).

Docent, politie-agent, pedagoog, maatschappelijk werker en psychiater tegelijk

De leraar knapt af

Eén op de vier leraren in het voortgezet onderwijs in Nederland voelt dat hij op afknappen staat. Wie nog steeds denkt dat zo'n man of vrouw een luizenbaantje heeft ("hoeveel uren maken ze nou al met al, en altijd maar vakantie"), zal hiervan raar opkijken. Deskundigen niet. Zij weten dat de gemiddelde docent overuren maakt. Dat hij voor de klas naast leraar ook politie-agent, pedagoog, maatschappelijk werker en psychiater moet zijn. Ga daar maar eens aan staan, voor één en hetzelfde magere salaris.

— door Daan Overhoff

Prof. dr. J.M.G. Leune, onderwijs- socioloog aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam, vindt dit cijfer verontrustend. Het onderwijs staat of valt immers met de leraar. Als er meer breekt dan het krijtje op het bord, is de les verloren. Gelukkig maar dat het een ander kwart van de leraren van een lijen dakje gaat. De helft van het korps ervaart de baan soms als zwaar, soms valt het ook erg mee. Zo gaan er nog altijd drie van de vier meestal fluitend de klas binnen.

Maar toch. Wat cijfers. Nederland telt (Centraal Bureau voor de Statistiek, schooljaar '86-'87) zo'n 215.000 leerkrachten in basis-, speciaal, voortgezet en hoger beroepsonderwijs. Als prof. Leune er de volwassen- educatie en de beroepsgerichte scholing ten behoeve van de arbeidsmarkt bijtelt, komt hij aan een kwart miljoen leraren. Zo heten ze immers vandaag de dag, ook in het basisonderwijs. De onderwijzeres en de meester zijn gepensioneerd.

Het ziekteverzuim bedroeg vorig schooljaar een kleine acht procent. Het onderwijzend personeel was gemiddeld één tot twee keer ziek, een dag of tien tot twee weken. Negen procent van alle ziektegevallen duurde vier weken of meer. Op honderd personeelsleden zijn er per schooljaar veertien voor langere tijd absent. Een vrij kleine groep met een hoog verzuim, die het merendeel van het totaal aantal ziektedagen voor haar rekening neemt.

DAGBOEK

Dit kost natuurlijk lesuren. Het instituut voor arbeidsvraagstukken (IVA) van de universiteit in Tilburg, wetenschappelijk intensief begeleid door onder andere prof. Leune, heeft nauwkeurig berekend hoeveel. Daarvoor hebben 13.000 leraren in het voortgezet onderwijs een heel schooljaar ('85-'86) lang, vakanties inbegrepen, een dagboek bijgehouden, waarin elke tien minuten werd genoteerd wat men precies had gedaan. Van les geven tot vergaderen, van proefwerken naki ken tot ziekte.

Uit de computer rolde dat gemiddeld op jaarbasis 23,7 procent van de lessen feitelijk niet wordt gegeven. Dat is niet altijd een schande. Activiteit buiten school bijvoorbeeld, zoals excursies, museumbezoek en werkweek, kosten lesuren, maar zijn niet slecht voor het onderwijs. Ziekte is de oorzaak van een kwart van de uitgevallen lessen. Misschien is dat nog wel een pietsje meer, vermoedt de professor. Een schoolleiding biecht niet alles op en zo slipt er nog wel eens een dagje griep doorheen.

Driekwart van de docenten vindt dat ziekte eigenlijk niets met het werk te maken heeft. Mensen voelen zich nu eenmaal af en toe niet lekker, de bakker, de verpleegster en de minister net zo goed als de leraar. Het ziekteverzuim stijgt licht, zeker niet dramatisch. Het is niet zo dat vroeger niemand onder de wol kroop en nu iedereen. Het probleem is daarom niet minder ernstig, vindt prof. Leune. Vooral bij de leraren, die langdurig afhaken, bij wie de ziekte vaak tot afkeuring leidt.

Cijfers over de oorzaken van ziekte in het voortgezet onderwijs zijn er niet. Het gigantische onderzoek van het IVA, dat van maart 1985 tot mei dit jaar heeft geduurd en waarbij ook nog eens dik tweeduizend scholen zijn gehoord, maakt onderscheid tussen taakomvang en taakbelasting van de leraren. In de taakomvang is objectief berekend hoe zwaar het werk is in uren, ook 's avonds en tijdens vakanties. In de taakbelasting geeft de leraar aan hoe zwaar het werk op hem drukt, een subjectief oordeel. De klas, het lesgeven, wordt dan onveranderd als de zwaarste opgave gezien. Daarover zo.

OVERUREN

De doorsnee- leraar werkt meer dan veertig uur per week. Gemiddeld werkt hij op jaarbasis elf procent langer dan volgens de arbeidsovereenkomst zou moeten. Kijkt men alleen naar de weertig schoolweken, dan komt een leraar al snel aan 45 uur.

De verschillen binnen het leraren- korps zijn, afhankelijk van vak en functie, groot: weken van vijftig tot zestig uur tot een makkie van amper dertig uur. Leraren Nederlands springen uit. Vijfentwintig opstellen nakijken, dat is niet in een kwartiertje gepiept. Wie dat gewetensvol wil doen, is er uren aan kwijt. Veel schriftelijke oefeningen, veel correctiewerk. Tekst voorbereiden, nieuwe ontwikkelingen in de literatuur bijhouden. Op de standaard van 29 lesuren per week komen er voor de leraar Nederlands vele bij.

Alle waardering van de professor voor de gymleraar, maar door de aard van zijn werk heeft hij veel minder met voorbereiding en correctie van doen. De meesten blijven dan ook dik onder de 38 uur. Ze verdienen wel hetzelfde salaris voor, pakweg, twintig uur minder werk per week. Dat wringt binnen de muren van de school.

Iedere leraar, vindt prof. Leune, behoort veertig uur per week werk te hebben. Een leraar Nederlands hoeft daarvoor misschien maar 22 uur daadwerkelijk voor de klas te staan, een gymleraar veel meer. Of hij moet zich op een andere manier op school inzetten. Tijd geven aan taken, die ook moeten worden gedaan: leerlingen- begeleiding, schooldecanaat, bibliotheekwerk, klassementor.

RAAR

De professor vindt het maar raar dat deze zogeheten volledige weektaak nog steeds niet in het onderwijs is ingevoerd. Een redelijke gedachte toch, maar leraren- organisaties hebben deze werkverdeling lang tegengehouden, bang voor scheve ogen onder de leden.

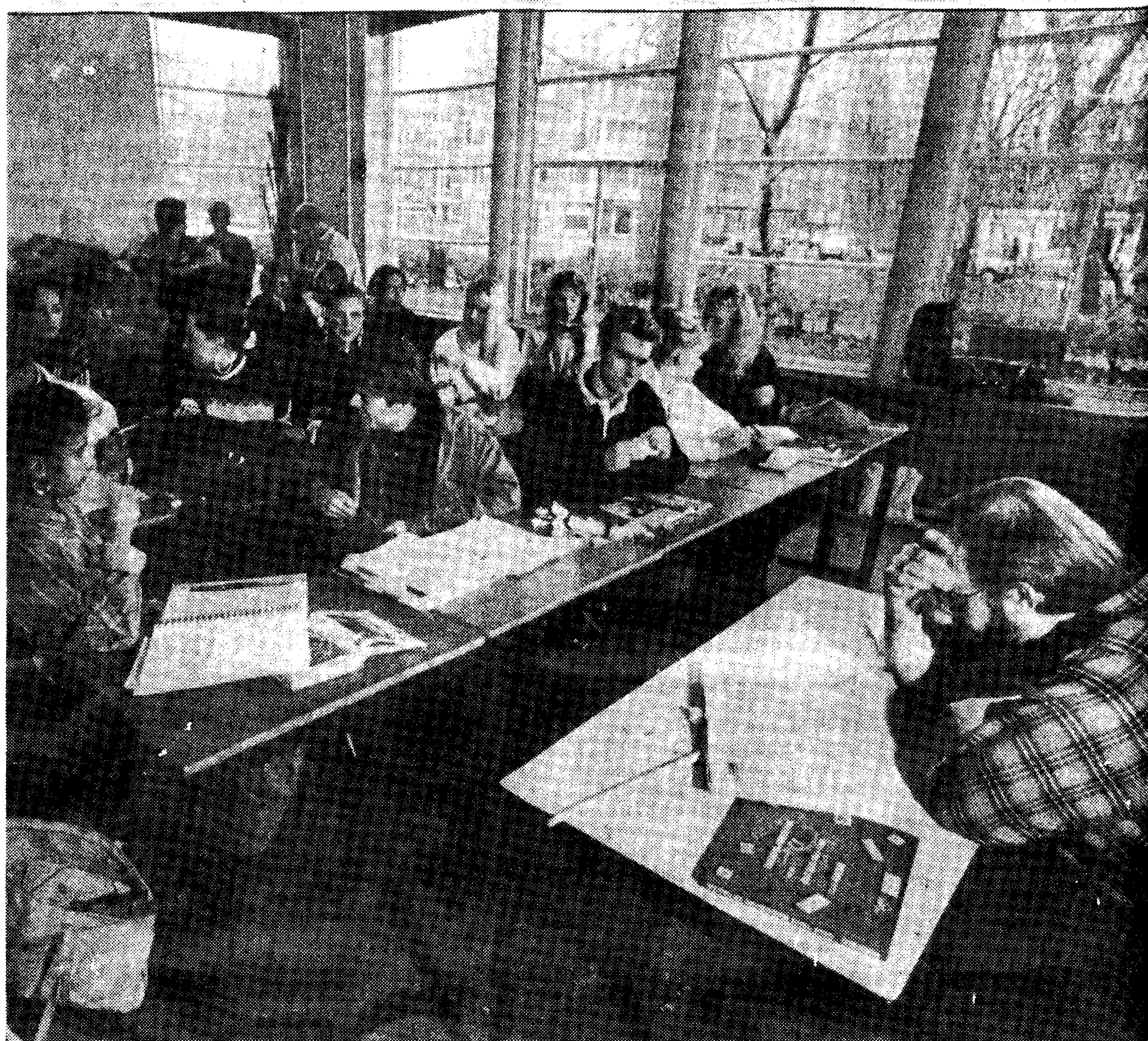
Toch lijkt het er nu van te komen. De volledige weektaak, schrijft Deetman in de memorie van toelichting op zijn begroting voor 1989, zal de flexibiliteit in de taakverdeling onder het personeel vergroten. 'Er kan zo directer rekening worden gehouden met verschillen in taakomvang en taakbelasting van individuele leraren of groepen van leraren', aldus de minister van onderwijs en wetenschappen. Verstandig, prijst prof. Leune.

De functie telt vanzelfsprekend mee in de taakomvang. Leraren, actief in de schoolleiding, maken heel veel uren. Ook in de tweede linie, conrectoren, klassementoren, schooldecanen, enzovoorts, is het pezen. Zo gaat bijna dertig procent van de weektaak van een leraar op aan schooltaken: van examens tot overleg en activiteiten buiten de school. Precies dezelfde tijd staat hij daadwerkelijk voor de klas. Met voor- en nawerk is hij 59 procent van zijn werkweek kwijt aan lesgeven.

Negen procent van zijn tijd steekt de leraar in het bevorderen van zijn deskundigheid: vakbijhouden, lezen, studeren, cursussen volgen. Dat is vier uur per week. Wat magertjes, oordeelt prof. Leune, voor de beoefenaar van een intellectueel beroep, dat zich snel ontwikkelt.

DOELMATIG

Als het lesgeven zelf trouwens maar zo'n bescheiden onderdeel van de weektaak is, mag aan de doelmatigheid van de organisatie op school wel wat worden gedaan, vindt hij. Een school is een bedrijf, dat als elk ander met zo min mogelijk energie het maximale wil bereiken. Dan moet het schoolmanagement worden verbeterd, raadt de professor aan.

...Prof. Leune vindt dat aan de doelmatigheid van de organisatie op school wel wat mag worden gedaan.

Hij had er een fles wijn om willen verwedden dat de taakbelasting alles te maken heeft met de omvang van de taak en met de leeftijd van de betrokkene. Mis. Leraren, die zeer veel uren maken, voelen zich gemiddeld niet meer of minder belast dan collega's, die een kortere werkweek hebben. Hoe ouder, hoe moeilijker men het heeft, dat gaat ook al niet op. De taakbelasting wordt dus door andere factoren bepaald.

Niet de deskundigheids- bevordering, niet de werkbespreking, maar het lesgeven zelf, de confrontatie met de klas, wordt als slopend ervaren. Het is ook een activiteit met een ingebouwde spanning, legt prof. Leune uit. Een leraar is bezig met taaie, ingewikkelde kost. Hij is zeer geconcentreerd om zijn verhaal goed te laten overkomen, want hij wil zijn klas intellectueel toch een stapje vooruit helpen. Daarop wordt hij ook beoordeeld. Leerlingen moeten prestaties leveren. Als er veel zakken, ligt het aan de leraar, zo oordeelt men al snel.

De leerlingen zijn soms wat vrijmoedig, spreekt de professor licht ironisch. Kritisch zijn ze zeker, niet meer onder de indruk van autoriteit en gezag. Pubers ook, met de neiging stoer te doen tegenover elkaar. Zeker geen makke schapen in een hok. Minder wetenschappelijk gezegd: klieren in de klas. Een leraar moet ogen van voren, van achteren en het liefst ook nog opzij hebben.

Verstandelijk lopen de leerlingen uiteen. Een standaardverhaal voor de klas slaat dan ook niet aan. Iedereen moet aandacht krijgen op zijn eigen niveau. Elke klas in het voortgezet onderwijs, verzekert prof. Leune, telt bovendien leerlingen met sociaal-emotionele en psychische problemen. Beschadigde persoontjes, met concentratieproblemen, angstig, agressief, slaapperikelen, slachtoffer van incest soms.

Als leraar kun je niet om hen heen. Wie zijn leerlingen wil begrijpen, zal moeten weten wat er met ze aan de hand is. Docent, ordebewaker, opvoeder, sociaal werker, amateurpsychiater. Het is die combinatie, die zijn vak loodzwaar maakt.

Ook de omgang met collega's is van invloed op de werkdruk. Is de sfeer op school te snijden, dan is het niet prettig werken. Ergernis over het salaris bovendien. De koopkracht van leraren is behoorlijk aangetast.

Prof. Leune is een voorstander van uiteenlopende beloning, afhankelijk van de positie op de arbeidsmarkt. Een econoom bij voorbeeld, die net afgestudeerd van het terrein van de Erasmus Universiteit stapt, verdient bij een willekeurige bank prompt 1500 gulden per maand méér dan zijn collega in het onderwijs. Dat verschil wordt in hogere schalen en met kostenvergoedingsregelingen alleen maar groter. Informatica idem dito. Razend moeilijk om bevoegde docenten te vinden.

HUIVERIG

De professor vindt dat in de jaren negentig de marktwaarde van leraren in het oog moet worden gehouden. Dat betekent dat sommigen meer moeten gaan verdienen en anderen

Vervolg op pag. 9

'Je wilt toch zeker geen lesboer worden'

Zonder enig voorbehoud steken Bob Visser en Ab Verwaal de hand in eigen boezem. Vroeger, zeggen ze, werden leraren niet zo hard gepest als nu, tot ze jankend de klas uit liepen. Dat is niet veranderd. Het probleem is dat de leraar steeds ouder wordt, terwijl de leerlingen jong blijven. De afstand wordt steeds groter, je groeit uit elkaar.

Een leraar kan met de jaren steeds minder hebben. Hij wordt minder soepel, minder plooibaar. Het begint met kleine dingetjes, waar hij kriegel van wordt. Vroeger zou hij er om hebben gelachen. Nu reageert hij ernstig, wat weer reacties van de leerlingen uitlokt. Zo gaat het van kwaad tot erger. Een vicieuze cirkel.

Ab Verwaal (50), getrouwd, twee kinderen, geeft al drie jaar geen les elektrotechniek en elektronica meer aan het MBO-college in Gouda. Na twintig jaar leraarschap is hij inmiddels volledig afgekeurd. Hoe vaak heeft hij niet gehoord dat ongemotiveerde leerlingen het kwaad zouden zijn. Niet waar, vindt hij, ze willen best. Je bent zelf niet meer bij machte de klas te boeien. Je kunt het niet meer opbrengen, je staat te gespannen voor de klas.

Collega Bob Visser (59), gehuwd, vijf uithuizige kinderen, is officieel sinds 1986 met VUT, maar het einde van dertig jaar in het onderwijs kwam met gebreken. Gedeeltelijk afgekeurd haalde hij op dezelfde school en in dezelfde vakken hinkend de streep.

TEKEN

Bob gaf een leerling eens een onvoldoende voor een praktijkopstelling, die hij had gemaakt. Het cijfer was nog hoger dan hij werkelijk verdiende, maar toch zei het jochdat hij hem wel zou opwachten met een paar maatjes. Moet je meteen doen, repliceerde de leraar, want je komt er niet meer in. Een teken aan de wand, vindt Bob nu. Vroeger zou hij er om gelachen hebben en het met die knul hebben uitgepraat.

Ab was er al bij toen de school in 1968 werd opgericht. Een MTS met, pakweg, honderd leerlingen. Bob kwam een jaar later. Na uitbreiding en fusies telt het middelbaar beroepsonderwijs in Gouda nu tweeduizend leerlingen. Het moeten er vierduizend worden.

Ze hebben er in die begintijd nog over vergaderd, herinnert Bob zich, hoeveel leerlingen per klas wenselijk waren. Vierentwintig, dat vond iedereen toch wel het maximum. Door bezuinigingen en ander beleid op school zijn het er nu dertig, tweeëndertig per klas. Teveel, oordelen beiden, technisch onderwijs is anders als MAVO of HAVO. In praktijklessen heb je aan twaalf man al je handen vol.

Theorie en praktijk tegelijk geven, dat is voor een gemiddelde leraar bijna ondoenlijk. De tijd ontbreekt domweg om de praktijk voor te bereiden. Ze maakten toch al veel meer uren dan het rooster aangaf. Het gaat toch niet alleen om de stof, je wilt het toch ook leuk brengen. Je wilt toch zeker geen lesboer worden, die als een houten klaas voor de klas staat en steeds hetzelfde verhaal afdraait. Inspiratie, dat is belangrijk om de leerlingen te motiveren.

...Ab Verwaal (links) en Bob Visser zijn veranderd, niet de leerlingen...

Het salaris, dat helpt natuurlijk ook niet mee. Door alle mogelijke kortingen krijg je voor steeds meer werk steeds minder betaald. Het bedrijfsleven telt voor een HTS-diploma flink meer geld neer dan het onderwijs. Je zit ook sneller in hogere loonschalen. Veel werken is prima hoor, maar als de avonden en de weekeinden er ook in gaan zitten, blijft er weinig van je privé-leven en van hobby's over. En wie geen liefhebberijen heeft, is twee jaar na z'n VUT dood.

Het is gewoon een hele zware baan, waarmee je geestelijk constant bezig bent. In het bedrijfsleven is er nog wel eens een rustpunt, tijd voor een sigaretje, al kan het daar in bepaalde functies natuurlijk ook moeilijk zijn.

Op school is er echter constant spanning: aandacht geven, repetities, noem maar op. En in de pauze praat een collega in de leraarskamer nog over een leerling van je. Ben je nog met je vak bezig. Drie collega's, twee van 51 jaar, één van 54, zijn kort na elkaar overleden. Dat kan toch niet helemaal toeval zijn.

De grootte van de school maakt de omgang met collega's en directie er ook niet gemakkelijker op. 'Als mens ben je ontzettend aardig, als leraar een nul', zei de directeur eens tegen Bob. Dat was een enorme dreun. En Ab werd door de baas aan zijn jas getrokken om op tijd voor de volgende les te zijn, terwijl hij nog volop bezig was een probleem met een leerling uit te praten. Als collega's zich met hem gaan bemoeien, dan kan hij agressief worden. Maar je slikt en je gaat weer door. Zo schuif je de problemen voor je uit en het wordt alleen maar erger.

Leraren zijn toch al niet zo happig om elkaar te helpen. Je wilt elkaar toch in de waarde laten. Wanneer houdt medeleven op en wordt het bemoeizucht? En wat schiet je er mee op om bij te springen in een puinhoop? Je geeft een klas een grote bek, iedereen stil, en als je de deur uit bent, is het meteen weer een rotzooitje.

ONMACHT

Bob is niet bitter gestemd. Die gedeeltelijke afkeuring is zijn schuld niet. Ook Ab heeft niet het gevoel dat hij heeft gefaald. Terug naar zeventig procent van het salaris, dat is niet leuk. Wil je het leven zonder werk nog een beetje aardig houden, kom je toch voor kosten te staan. Een gevoel van onmacht, dat kent hij wel. Het besef, dat hij het niet heeft kunnen opbrengen dóór te gaan. Dat gaat over, maar het duurt wel lang.

Avonturen van een amazone-expeditie

Voor de Yanomami is het bij ons maar behelpen...

NIET ZOLANG geleden verscheen er een bericht van een buitenlands persbureau over het gevaar van uitsterven van de indianenstam van de Yanomami, welke diep in de tropische regenwouden van Venezuela en Brazilië, in het gebied tussen de Orinoco en de Amazone een verborgen bestaan leidt.

Ver van onze Westerse beschaving waar ze nog nauwelijks mee in kontakt zijn gekomen, in een onherbergzaam gebied waar het zonlicht praktisch nooit doordringt, waar muskieten een voortdurende plaag vormen en jaguars, krokodillen en gifslangen de mens bedreigen, leeft deze stam in een wereld welke geheel vreemd is aan de onze.

De Brit Redmond O'Hanlon, die eerder een avontuurlijke reis ondernam in de binnenlanden van Borneo en daar een boek over schreef, besloot enkele jaren terug de Yanomami te gaan opzoeken.

[illegible]en onderneming die heel [illegible] moed en doorzettingskracht vereist, want om [illegible] komen is al een bijna onoverkomenlijke hindernis en de [illegible] was in hoeverre de schuwe Yanomami- bevolking zou reageren op de komst van [illegible]nde snoeshanen uit de [illegible]erse wereld.

BOEIEND

Met veel moeite gelukte het O'Hanlon om de fotograaf Simon Stockton te overtuigen met hem mee te gaan en in het binnenland van Venezuela met een ploegje dappere en natuurlijke mannen gevonden die het oerwoud en de Yanomami- taal en gebruiken min of meer kennen en bereid zijn de twee Britten en een Colombiaanse geoloog te vergezellen op hun reis.

Op boeiende wijze weet O'Hanlon de barre tocht in het hartje van Zuid-Amerika te beschrijven, vanaf de moeite welke moest worden ondernomen om van de Venezolaanse autoriteiten per missie te krijgen de reis te ondernemen tot het bereiken van het einddoel: het werkelijke kontakt met een Yanomami-stam.

Onderweg bestudeert O'Hanlon de natuur en in zijn boek beschrijft hij voornamelijk het vogelleven in het gebied, gegevens uit voorgaande expedities aanhalend en aanvullend met zijn eigen waarnemingen. Hoogtepunt is uiteraard de ontmoeting met de Yanomami, kleine mannetjes en vrouwtjes die praktisch naakt rondlopen in het dichte oerwoud en leven van jacht en visserij en het verbouwen van vruchten en groenten. De jacht gebeurt met pijl en boog, waarbij gebruik wordt gemaakt van "curare" een venijnig gif uit de bast van een boomstam dat als eigenschap heeft de zenuwen te verdoven en in een bepaalde dosering dodelijk is. Pijlpunten gedrenkt in deze gifsoort worden door de indianenstam ook gebruikt in hun oorlogen met vijandige stammen, die voornamelijk ten doel hebben vrouwen te roven die nodig zijn voor de voortplanting om zo de eigen stam niet te doen uitsterven.

HEMELLAAG

In hun geloof beschouwen de Yanomami de aarde als een stuk afgebroken hemellaag, de "hedu" die bevolkt is met jungles en plantages met jaguars, ocelots, apen, pekari's, tapirs, anaconda's en andere slangen, rivieren en heuvels.

Hier leven de echte Yanomami en wordt de korekte Yanomami-taal gesproken.

Aan de uiterste randen ervan leven, zwakkere, gedegenereerde, onbelangrijke mensen, vreemdelingen, zoals de leden van de expeditie die niet eens meer behoorlijk kunnen spreken.

M.a.w. de Yanomami beschouwen zichzelf in al hun primitiviteit als "oermensen" die de kracht en de macht bezitten om te overleven in hun barre leefgemeenschap en alle anderen als bastaards.

Door geologische omstandigheden is er nog steeds volgens de Yanomami-leer, een ander stuk van de hemellaag losgeraakt en dwars over de "platte aarde" gevallen, waarbij een deel van de Yanomami werd meegenomen. Die laag is echter onvruchtbaar en de bewoners hebben niets dan hun "shabono", hun schamele hutten en een plantage, maar geen bos om in te jagen.

Dus zijn zij gedwongen tot een gruwelijke veraediring en geven zij zich over aan de meest smerige praktijk welke de Yanomami zich kan voorstellen: zij eten rauw mensenvlees net als de jaguar en sturen hun geesten omhoog om de zielen van kinderen op de laag van de aarde te stelen en mee te nemen naar hun shabono om ze daar te verorberen...

SCHEPPING

Hun scheppingsverhaal wijkt ook enigzins af van het onze: Op een dag raakte Kanaborama, een "man van Maanbloed" zwanger in beide kuiten: uit zijn rechterbeen kwamen mannen tevoorschijn en uit zijn rechterkuit vrouwen.

Een alternatieve versie luidt dat mannen van Maanbloed (ontstaan doordat de maan ging bloeden na te zijn geraakt door een Yanomami-pijl) ranken gingen plukken in het oerwoud.

Op een van de ranken zat een geopende, aantrekkelijke wabuvrucht (een vrucht van de boom waarvan de bast wordt gebruikt voor de bereiding van curare).

Het opperhoofd gooide de vrucht van de boom en achter zijn rug veranderde deze in een vrouw en ze ontwikkelde onmiddellijk een uitzonderlijke grote, lange en harige vagina.

Toen de mannen uit het bos wilden vertrekken, trapte de "Yanomami-Eva" stiekem op de uiteinden van de ranken die zij wilden meenemen, waardoor zij hun evenwicht verloren en op de grond vielen.

Tenslotte werd zij ontdekt en toen de mannen haar vagina zagen barstten hun penissen bijna van begeerte.

Zij copuleerden om beurten met haar (nog steeds de praktijk wanneer zij vrouwen van een vijandelijke stam kapen) en na verloop van tijd kregen zij een heleboel dochters zodat iedereen was voorzien.

Een van de welkoms- rituelen van de Yanomami bestaat hieruit dat de gast een lange pijp onder zijn neus krijgt geschoven welke wordt gevuld met Yopo-poeder een primitieve "drug".

EXPLOSIE

Het opperhoofd neemt het andere eind van de pijp in zijn mond en blaast op een gegeven moment met volle kracht het bruine poeder in een neusgat van zijn gast.

O'Hanlon die deze ritus moest ondergaan, beschrijft het gevoel alsof er een explosie in je hoofd plaatsvindt, een traktatie die je twee keer moet ondergaan want ook via het andere neusgat wordt een dosis toegediend. Daarna voelt de "bevoorrechte" die op deze ceremonie wordt getrakteerd een brandende pijn in het hoofd welke langzaam verdwijnt in een gevoel van leegte en waarin alles veel helderder wordt: de natuur, de mensen om je heen en je zelf dingen waarneemt die je tevoren geheel ontgingen. De kater die je er de volgende dag aan overhoudt mag er ook wezen, maar dat schijnt de Yanomami niet te deren.

Dit soort en andere zaken die te maken hebben met het Yanomami- bestaan beschrijft Redmon O'Hanlon op pakkende wijze.

Zijn boek "Tussen Orinoco en Amazone" dat verscheen als reuzepocket bij de uitgeverij ABC in Amsterdam is voor degene die van "non fiction" avonturen houdt zeker aan te bevelen.

"Tussen Orinoco en Amazone", geschreven door Redmon O'Hanlon, vertaald door Tinke Davids verscheen bij de Arbeiderspers onder ISBN 9029533013/CIP

RONNIE HENRIQUEZ

Het onaangename gevoel ....

[illegible]olg van pag. 5

[illegible]eorologische record na het [illegible]re wort gebroken?"

[illegible]OGEDRUKGEBIED

[illegible]mand als Schuurmans [illegible] zijn bezoeker mee naar [illegible]erkaarten die hangen in [illegible]bouwen van de KNMI. "Ik [illegible] meteoroloog. Ik kan u zo la[illegible] zien hoe het komt dat de [illegible]er hier tot nu toe zo zacht [illegible]

"Kijk, het gaat om dit hoge[illegible]gebied dat er voor zorgt [illegible] Nederland voortdurend [illegible]te lucht vanuit de Azoren [illegible] Het is ru[illegible] [illegible]verschuivingen. [illegible]gebied binnenkort naar [illegible]navië verhuist, nou re[illegible] [illegible] het hier dan koud [illegible] Natuurlijk kun je je af[illegible] of die luchtverdeling [illegible] een gevolg is van mi[illegible]vervuiling. Dan zeg ik eer[illegible] ik weet het niet, maar het [illegible] me zeer onwaarschijnlijk. [illegible] kunt hooguit zeggen dat de [illegible]rnemingen kloppen met de [illegible]orie".

Schuurmans wordt door Na[illegible] en Milieu beschouwt als [illegible] die over zaken als het [illegible]kas-effect veel te laconiek [illegible]: "Ik geloof wel in de theo[illegible] [illegible] geloof in natuurkunde, [illegible] ik weiger er paniekerig [illegible] te doen. Voorlopig zie ik in [illegible]land nog geen palmbo[illegible] groeien. Wereldwijd is de [illegible]peratuur het afgelopen [illegible] ten opzichte van het ge[illegible]ddelde over de dertig jaar [illegible] voor met 0,4 procent geste[illegible]. Daar worden hele theorie[illegible] verbonden. Ik denk ook [illegible] het CO2-gehalte een rol [illegible] spelen". [illegible]

[illegible]EVENWICHT

[illegible]

aanraad om dubbele beglazing te nemen en de muren te isoleren, gelooft u dan niet dat u de warmte in huis beter vasthoudt? Dat is toch zo logisch als wat? Wie dat ontkent, ontkent fundamentele natuurwetten".

Hij vervolgt: "Er was hier enkele maanden geleden een conferentie. Daar werden de resultaten van vijf werkgroepen bekend gemaakt. Die hadden allemaal uitgerekend wat het effect is van een verdubbeling van de concentratie CO_2 in de atmosfeer. De schattingen over de temperatuur- stijging als [illegible]

[illegible]

Schuurmans haalt er wat statistieken bij. De metingen in De Bilt geven aan dat 10,2 graden Celsius, gemeten in 1934, Nederlands gemiddeld warmste jaar van deze eeuw was. Dat record werd in 1988 gebroken (10,8 graden Celsius). Is dat verbazingwekkend?

Schuurmans laat zien dat zowel in 1779 als in 1846 een gemiddelde temperatuur van 10,7 werd gemeten. Hij herinnert er bovendien aan dat de winters in 1987 (gemiddeld 8,9) en '86 (gemiddeld 9,0) weer [illegible]

Schuurmans: "Het is vaak vechten tegen simpele redeneringen. [illegible] Aan de rand van de poolgebieden [illegible]. Denk je nou dat als het daar twee graden warmer wordt — wat heel veel zou zijn — dat er [illegible] [illegible]

ken over langere termijn bekijkt dan is het allemaal niet zo uitzonderlijk wat er aan de hand is. Het blijkt vaker zo te zijn dat jaren met extreme temperaturen 'op elkaar klonteren'. In ons geval heeft dat ook met de invloed van het zeewater te maken, bijvoorbeeld".

Heeft Zwart een tuin en zo ja, zijn daarin ook al vogels aan het nestelen? "Dat lijkt me heel merkwaardig", zegt bioloog Zwart, "het nestgedrag van vogels wort niet bepaald door temperatuur maar door lichthoeveelheid. Dat geldt ook voor bladafval. Maar dat soort [illegible] ieder jaar weer gesproken over een witte kerst? Een echte witte kerst, met sneeuw op de grond komt gemiddeld maar eens in de zeven jaar voor. Het is zelfs een onverklaard verschijnsel dat het met kerst doorgaans wat warmer is dan de dagen ervoor en erna. De Duitsers hebben er een woord voor, Weihnachtstauwetter (kerstdooiweer)".

Zwarts boodschap is duidelijk. Wie zich voorneemt om elke verrassing die het weer oplevert te vertalen in milieuproblematiek gaat weinig vrolijke tijden tegemoet: "Veranderingen horen bij het klimaat. Je kunt nog niet bewijzen dat er iets achter zit. [illegible] Zeker in Europa is er nog geen enkele afwijking van betekenis te meten. [illegible] de temperatuur [illegible] [illegible]

middeld de koudste maand van het jaar' is. In '42 werd een minimum- temperatuur van -27,4 graden Celsius gemeten. Op 4 januari 1979 een minimumtemperatuur van -[illegible] graden Celsius. Op 8 januari 1985 werd op vliegbasis Deelen -24,2 graden Celsius gemeten.

Zwart schrijft dan ook: 'Vorst en sneeuw zijn in januari zó gewoon dat het moeite kost een maand te vinden waarin die winterse verschijnselen niet zijn opgetreden. Een januari zonder vorst is nog nooit opgetekend'.

Het boekje van Zwart vervolgt: 'Drie dagen met vorst is het kleinste aantal dat ooit in januari is voorgekomen (1866, 1884, 1989 en 1975)'. Maar het boekje werd in 1986 uitgebracht en dat record is inmiddels gebroken. Vorig jaar werd in De Bilt twee keer vorst gemeten. Deze maand tot nu toe één keer. Voorlopig, meldt het KNMI, blijft het zacht voor de tijd van het jaar.

(Uit De Haagsche Courant).

AIDS-test toeristen in Sovjet-Unie

Buitenlanders die langer dan drie maanden in de Sovjetunie verblijven zullen zich vanaf februari moeten onderwerpen aan een AIDSTEST tenzij zij zwart op wit kunnen bewijzen dat zij niet aan aids lijden. Dit heeft de woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Moskou bekendgemaakt.

Bij weigering of als blijkt dat een buitenlander aids heeft kan hij of zij het land worden uitgezet. "De Sovjetunie ligt achter wat het aantal aids-gevallen betreft, en we willen de achterstand niet goedmaken, vandaar onze bezorgdheid. Naar zijn zeggen zijn tot nu toe in de Sovjetunie 17 miljoen mensen op aids onderzocht. 112 Sovjetburgers bleken seropositief. Drie van hen kregen ook werkelijk aids.

Een prostituee uit Leningrad en een vijf maanden oude baby die met aids was geboren zijn inmiddels overleden. Daarnaast bleken 334 buitenlanders aids-drager te zijn. De meesten hebben de Sovjetunie intussen verlaten, op drie na die aids hebben. Het presidium van de opperste Sovjet, het parlement, stelde in augustus 1987 een aids-test voor Sovjetburgers en buitenlanders verplicht, maar volgens diplomaten in Moskou liet de controle op buitenlanders te wensen over. Het kwam erop neer dat alleen "risicogroepen" zoals studenten werden opgeroepen. Journalisten, zakenlieden en diplomaten werden ongemoeid gelaten. Gerasimov wilde niet zeggen of de ambassadeurs in Moskou nu een aids-test zullen moeten ondergaan.

De leraar knapt af

Vervolg van pag. 8

[illegible]

Zo is het ook met de leraren. [illegible]

[illegible]

(Uit De Haagsche Courant)

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Prik; 6. Plezier; 10. Doopgetuige; 11. Vogel; 13. Lans; 15. Plantengeslacht; 17. Wortel; 18. Dierenverblijf; 19. Telegraaf Restant; 20. Roem; 21. Zwartsel; 22. Toestand; 24. Vreemde munt; 25. Gereedschap; 26. Indien; 27. Jongensnaam; 29. Uitgestrekt; 31. Europeaan; 32. Ouderloos kind; 33. [illegible]god; 35. Klinkklaar; 37. [illegible]; [illegible]. Vogel; 39. Voorzetsel; [illegible]. Indekt; 41. Vogel; 42. Bres; [illegible]. [illegible]; 46. Doopgetuige; 47. Leerling; 49. Automaat; [illegible]. Onkruid.

VERTIKAAL: [illegible]; 2. Deel van een [illegible]; [illegible]. Gravure; 4. Water in Friesland; 5. [illegible]; [illegible]. Europeaan; 7. Dierenverblijf; 8. Bijbelse fi[illegible]; 9. Deel van een piano; 12. Vervelend wezen; 13. Verlaag; 14. Paard; 16. Huisdier; 18. Vereniging; 21. Deel van een schip; 22. Verpakkings- materiaal; [illegible]. Noorse Godheid; 25. Drank; 26. Bloeiwijzen; 28. Meisjesnaam; 29. Roofdier; 30. Monster; 32. Heen en weer bewegen; 34. Geen enkele uitgezonderd; 35. Gesprek; 36. Vrucht; 37. Deel van het [illegible]; [illegible]. [illegible]letter; 44. Nederl[illegible]; 45. Voorzetsel; [illegible] hulpwoord.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

[illegible]

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen bij de heer Hubert Linkels, Kaya Gobernador Debrot 154.

Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de envelop- pe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

HORIZONTAAL: 1. Loep; 4. Kanarie; 10. Akte; 14. Are; 15. Eelt; 16. [illegible]; 18. Oei; 19. Vertrek; 22. Kalkoen; 24. Soms; 26. Rag; 27. Mier; 28. Ate; 29. Kanon; 31. Ede; 33. A[illegible]; 34. Nevel; 37. Natal; 40. Ne; 42. Ar; 43. Lel; 44. Val; 45. In; 46. [illegible]; 47. Steel; 48. Melis; 51. [illegible]; 52. Sep; 54. Nagel; 56. Ave; 59. Lied; 62. Sip; 63. Rara; 66. Tallons; 69. Tartaar; 71. Ere; 72. [illegible]; 74. Arak; 75. [illegible]; 76. [illegible]; 77. Epigram; 78. Stro.

VERTIKAAL: 1. Lava; 2. Oer; 3. Eerst; 4. Kous; 5. Alk; 6. N.T.; 7. [illegible]; 8. Ink; 9. Edam; 11. Kneed; 12. Tee; 13. [illegible]; 15. [illegible]; 17. Eli; 20. Toon; 21. Sar; 23. Kok; 25. Rol; 26. Pen; 28. Adept; 29. Kelen; 30. Navel; 32. Enige; 33. Aar; 35. Alt; 36. Vas; 38. Tal; 39. Ali; 41. Epe; 47. Spil; 48. Les; 49. Mo[illegible]; 50. Slert; 53. Alles; 55. Gin; 57. Vaart; 58. Stem; 60. Eos; 61. Depo; 63. Raam; 64. Ark; 65. Ergo; 67. Are; 68. Sip; 69. Tra; 70. Aar; 73. T.i.; 74. Ar.

In de brievenbus

HET NIEUWE [illegible]aar is voor tante Nel héél goed begonnen! Ik kreeg voor Kerstmis en Nieuwjaar een mooie kaart van Justine Heyden. Heel hartelijk bedankt, Justine. Ik hoop, dat 1989 ook voor jou een heel fijn jaar wordt.

Van Pia de Jong kreeg ik een tekening, door haar zelf gemaakt voor de Kinderkrant. Pia is tien jaar. Wat kan jij mooi tekenen, Pia!

En van Naomi Engel kreeg ik een leuk verhaaltje, dat jullie hieronder kunnen lezen. Zij is acht jaar. Stuur je ons nog meer verhaaltjes, Naomi?

* * *

Naomi is een lief klein meisje, dat acht jaar oud is. Zij is in de derde klas. Ze kan goed zingen. Ze zal een liedje voor jullie zingen. Haar liedje heet: Moeder Muis.

Moeder Muis
voelt zich niet pluis,
Haar kopje doet pijn,
Wat zou dat zijn?
Maar weet je wat.
Ik pluk een blad.
Dat is lekker koel
voor haar gevoel.
Nu vlug in bed,
Met een tablet.

Nog even gapen,
Dan heerlijk slapen,
De pijn is weg,
Wat heerlijk, zeg.
Zo'n blaadje groen
Kan wonderen doen.
Uit. Nou, hebben jullie het liedje leuk gevonden?

NAOMI ENGEL

Beroepen raden

DAT IS nog eens handig! De namen van de 5 mensen hieronder vertellen je ook, wat hun beroep is. Alleen staan de letters een beetje door elkaar. Kun jij hun beroepen raden?
Voorbeeld: Derk Ot = dokter.

1. Juffrouw Erna Seds
2. De Heer Edo Gertoli
3. Mevrouw Petra Hoekes
4. De Heer Ton Sari
5. De Heer Ron Dijzewer

Oplossing beroepen raden:

1. Danseres; 2. Loodgieter; 3. Apothekeres; 4. Notaris; 5. Onderwijzer.

Onze vriendjes

EEN VRIEND is pas een vriend, als je hem goed kent. Hoe zit dat met je poes? Begrijp je hem een beetje? Hier zijn een paar plaatjes, die je daarbij kunnen helpen.

Plaatje 1: Poes laat het duidelijk zien, als iets hem niet bevalt. Op zijn snuit verschijnt een zeer afkeurende blik.

Plaatje 2: Voelt poes zich beledigd, dan kan hij zo uren voor zich uit zitten kijken.

Plaatje 3: Uit zijn grote ogen blijkt, dat hij niet weet wat te doen. Hij weet zich duidelijk geen raad.

Plaatje 4: Helemaal verlekkerd en watertandend kijkt poes naar een vogel[illegible]. Of naar jou, als je hem zijn eten brengt.

DE KLEINE SCHOOLJUFFROUW

Schooljuffrouw, zijn er je kindertjes zoet?
En zitten ze braaf te schrijven?
Jawel juffrouw, jawel meneer,
Alleen mijn oude Teddybeer,
Die wil niet zitten blijven.

Schooljuffrouw, zijn er je kindertjes zoet?
En maken ze braaf hun sommen?
Jawel juffrouw, jawel meneer,
Alleen mijn oude Teddybeer,
Daar moet ik steeds op brommen.

Schooljuffrouw, zijn er je kindertjes zoet?
En kunnen ze liedjes zingen?
Jawel juffrouw, jawel meneer,
[illegible]

Schooljuffrouw, stuur dan je Teddybeer weg,
Hij maakt je nog aan 't huilen.
[illegible]

[illegible]DERS

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. Grote heuvel; 4. Venster; 7. Vrucht van de eikeboom; 9. [illegible]; 11. Jong schaap; 12. Lidwoord; 13. [illegible]; 15. Via; 16. Hollandse vogel; 17. Niet [illegible]; 18. Seconde; 20. [illegible] (afkorting); 21. Inwoner van Ierland; 23. Achter; 24. Inwoners van Denemarken; 26. Groep zingende mensen; 27. [illegible].

VERTIKAAL: 1. Landbouwer; 2. Muzieknoot; 3. Schreeuw; 4. Deel van [illegible]; [illegible] Hoort bij een bout; 8. Hoenderachtige vogel; 10. Bediende; 12. [illegible]; 14. Insekt; [illegible] 17. Eetgerei; 19. Spugend dier; 21. Bewoner van Ierland; 22. Deel van een kippenhok; 24. Muzieknoot; 25. Nummer (afkorting).

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 2 februari 1989 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577, Aruba - Nassaustraat 10[illegible], Bonaire - de [illegible] Bonaire) en zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL.

Winnaar van de [illegible]:

Ulysses Locadia
Mahumaweg 153
Curaçao N.A.

Hij ontvangt een waardebon van f 15,- van Augustinus Boekhandel.

Oplossing vorige keer:

HORIZONTAAL: 1. Benen; 4. Ze; 5. Do; 7. Maart.

VERTIKAAL: 1. Bezem; 2. Nu; 3. Nooit; 6. Pa.

Karnaval

"NOG NOOIT [illegible] naar [illegible] kijken [illegible] dag. "He [illegible] keer [illegible] er niet aan", [illegible] verschrikt. [illegible] veel en veel [illegible] kabouters. "Ik ga wel" zei Jojo [illegible] "Ik ga dikwijls [illegible] te cactus lang [illegible] zitten. Je moet [illegible] gek de mensen [illegible] Maar ze zien [illegible]

[illegible] hoog in een grote cactus, geen mens had hem in de gaten, en hij had [illegible]

[illegible] met [illegible] hem bij al dat lawaai.

[illegible]

gens zien. Ze zwaaiden naar alle kinderen, die ze langs de weg zagen. Die zwaaiden dan terug [illegible]

[illegible] een jongen antwoordde: "Ze spelen vals!" [illegible]

"Krijsen [illegible] lachen [illegible] "Nee hee, zingen" zei Jojo ernstig. "Ik probeer er altijd boven uit te [illegible]

[illegible]

Goochel [illegible]

DIT KUNSTJE kun je alleen [illegible]

[illegible]

Oplossing kinderkerstpuzzel

[illegible]

De prijs f 30,- gaat naar de winnaar (winnares).

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 127-743.

Bankrek. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Midnight Run* (comedy/action, 18 jr.).
II: 20.45 uur *Presidio* (action, 18 jr.); 24.00 uur *Snapshot* (sex movie).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Moonwalker* (science fiction, 18 jr.).

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Oduber, tel.: 21780.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

DOKTER HART KINDER-POLIKLINIEK (Shakespearestraat 13, tel.: 27263/24300): spreekuren maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30/14.30-17.30 uur; zaterdag van 08.30-12.00 uur.

*****

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard 34, tel.: 21777): dra L.G. Beke-Martinez, Engelandstraat 7, tel.: 24696.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 The world of Audubon; 18.45 Style with Elsa Klensch; 19.00 Big Story; 19.30 Story of rock & roll; 20.00 Golden Girls; 20.30 Estreno; 22.00 CNN international news; 22.45 Yesterday Dream; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Sunshine Factory; 17.30 Going Great; 18.00 Small Wonder; 18.30 Disney Sunday movie; 19.15 This week in Japan; 19.30 Showtime; 20.30 CNN International; 21.00 Quo Vadis? 22.45 Week in review; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter V.d. Linde, Beatrixstraat 31, tel.: 28337.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter M. Cheung, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: dokter Bryson, tel.: 24254/24300 (hospitaal).

*****

STICHTING ZIEKENVERPLEGING ARUBA
DOKTER HORACIO E. ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300)
Bezoekuren:
Kinderafdelingen: doorlopend bezoek van 08.00-20.00 uur; andere afdelingen: van 11.00-12.00/15.00-15.45/18.30-19.30 uur.
Rookverbod:
Er is een algemeen rookverbod in het hospitaal. Slechts op enkele recreatieplaatsen in het hospitaal mag er gerookt worden.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652/22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).

(ZONDAG)
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Midnight Run* (comedy/action, 18 jr.).
II: 18.00 uur *Tom and Jerry* (alle leeft.); 20.45 uur *Presidio* (action, 18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Moonwalker* (science fiction, 18 jr.).

*****

MAANDAG
DIVERSEN
INDIAN ROCK GARDEN WATERSLIDE: maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag geopend van 10.00-18.00 uur; donderdag de gehele dag gesloten.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

TEGEN ALLE ADVIEZEN IN

Gedupeerde leerlingen: wat heeft regering voor beleid

Lasopleidingen A en B aan Avondleergangen gestopt

ORANJESTAD — Het besluit van de overheid — tegen alle adviezen in om de las- opleidingen aan de avondleergangen Aruba stop te zetten — heeft de nodige protesten opgeleverd. Van een aantal leerlingen van deze opleiding ontving de Amigoe een brief waarin deze leerlingen fel protesteren tegen het stopzetten van deze opleiding. Deze leerlingen voelden zich ernstig gedupeerd.

Het departement van Onderwijs zou als argument hebben gegeven dat er op Aruba reeds lassers genoeg zijn. Vooral de leerlingen die in augustus met de opleiding lassen-A begonnen en deze maand met lassen-B zouden doorgaan, zijn helemaal niet te spreken over deze gang van zaken. Zij beschuldigen het departement van Onderwijs ervan de cursussen op arrogante wijze en zonder reden stop te hebben gezet.

Hierdoor kunnen vele leerlingen van de LTS die zich verder op het gebied van lassen willen bekwamen dit niet meer doen. Hoe staat het met onze regering, die meer verscheidenheid in de economie wil brengen, onder meer door olie-exploratie? Door het stopzetten van deze opleidingen benadeeld de gedupeerde leerlingen van de las-opleiding, en laat Aruba op dit gebied weer jaren terug gaan. Een beroep wordt tenslotte op de regering gedaan om deze kwestie opnieuw te bezien.

In een gesprek met de heer George van Putten, directeur van de avondleergangen bevestigde deze desgevraagd aan de Amigoe, dat inderdaad tegen alle adviezen in het departement besloot deze opleidingen stop te zetten. Er zouden al genoeg lassers op Aruba zijn, werd gezegd.

AFKEURING

Toen de heer Van Putten vorig jaar bericht kreeg dat in januari met de opleiding zou worden gestopt, is hij direct in de pen geklommen en heeft met het aanhalen van een groot aantal bewijzen de afkeuring uitgesproken aan het departement over het stopzetten van deze opleidingen. Het departement liet niets van zich horen, waarop de heer Van Putten weer een brief schreef en een aantal vakbladen en bewijsmateriaal erbij deed met het dringende verzoek deze brief goed te bestuderen en een antwoord te geven. Dit uiterlijk voor 8 januari. Weer liet het departement niets van zich horen, waardoor de opleidingen noodgedwongen werden stopgezet. Dit met alle nadelige gevolgen voor de personen die deze opleidingen volgen of willen volgen.

ETA en SIMAR aan Nelson Oduber

Bevolking moet geinformeerd over staatkundige toekomst

ORANJESTAD — Ook Arubas grootste vakbond FTA heeft een lijst van prioriteiten bij de informateur ingediend. FTA leider Anselmo Pontilius verwacht dat partijen daarmee ook rekening zullen houden. Vooral verdienen de tijdelijk individuele werkcontracten alle aandacht te krijgen.

Ook de staatkundige toekomst is volgens de FTA een belangrijk punt voor de nieuwe regering, waarbij het noodzakelijk is dat de bevolking in alle geledingen de nodige voorlichting op dit gebied krijgt. Ook het instellen van een "Game board commissie", waarop de FTA reeds vele jaren heeft gehamerd, is een zaak die bij de controle op de casino's nu eindelijk eens werkelijkheid dient te worden.

CONTROLE

Dit zal ook de casino- inkomsten zeker doen verhogen. Voorts zal er een stringente controle moeten komen dat de hotels hun betalingen en afdrachten aan de overheid regelmatig doen en niet wachten tot deze tot formidabele bedragen oplopen. Door een stringentere controle van de regering kan dit zeker voorkomen worden.

Ook de Simar blijkt een adviesbrief aan de informateur te hebben gezonden, Secretaris generaal van de Simar Pieters vertelde hierover gisteravond in Tele Noticias. Als eerste punt wordt de integrale ontwikkeling van de mens genoemd, waarbij opvoedings- en onderwijs- mogelijkheden een belangrijke rol spelen. In de economische ontwikkeling moet de mens gestimuleerd worden om te werken, onder meer door voorzieningen van opbrengsten waardoor de werknemer merkt dat hij deel uitmaakt van de gemeenschap.

Wat het onderwijs betreft zullen de komende jaren in een dialoog die beslissingen moeten plaatshebben tussen de instanties die direct bij het onderwijs betrokken zijn. De heer Pieters noemde dit zeer belangrijk niet alleen omdat Aruba een toekomst tegemoet gaat met belangrijke onderwijsveranderingen maar ook op staatkundig gebied belangrijke wijzigingen te wachten staan. Belangrijk noemde de Simar secretaris generaal hierbij dat de overheid vooral alle aandacht richt om de bevolking voor te lichten wat haar op staatkundig gebied te wachten staat.

Eerste wedstrijd op Trinidad

Aruba komt vijf keer uit Caribisch voetbaltoernooi

ORANJESTAD — In het kader van het Caribisch voetbal- toernooi — hebt als sponsor de Shell — zal de Arubaanse selectie in het weekeinde van 22/23 april op Trinidad zijn eerste wedstrijd spelen tegen de selectie van Trinidad.

Op 7 mei speelt de lokale selectie op Aruba tegen de selectie van Guyana en twee weken daarna, eveneens op Aruba tegen de selectie van Grenada. Deze wedstrijd is op 21 mei. In het weekeinde van 3/4 juni speelt Aruba op Frans Guyana tegen de selectie van dat land. Op 18 juni volgt dan de vijfde wedstrijd — op Aruba — tegen de selectie van St. Kitts/Nevis. De wedstrijden op Aruba worden om vier uur in het Wilhelmina stadion gespeeld. Alle onkosten van dit toernooi komen voor rekening van de Shell. Van de entree- gelden van alle wedstrijden krijgt de Shell zestig procent, terwijl de resterende veertig procent voor de deelnemende landen zal zijn.

TRAINERS

De Arubaanse Voetbal Bond heeft Benny Werleman (Estrella) en Louis Richardson (Dakota) aangewezen als de trainers van de lokale selectie. Verwacht wordt, dat de basis van de selectie zal bestaan uit spelers van kampioen Estrella en subkampioen Dakota, aangevuld met enkele spelers van andere clubs. De training begint pas na carnaval.

ATIA-adviezen voor informateur

Vakminister op plaats op Economische Zaken

ORANJESTAD — De voorzitter van de Vereniging voor handel en industrie Aruba (ATIA) Hans Schnog liet gisteravond in Tele-Noticias horen dat ook de Atia in een brief aan de informateur Nelson Oduber enige adviezen heeft voorgelegd.

Onder meer is de Atia — ofschoon dit uiteindelijk een beslissing van de informateur is — voorstander dat bijvoorbeeld op de posten van Financien, Economische Zaken en Toerisme een vakminister wordt benoemd. Andere punten die de Atia in zijn brief aan de informateur aanhaalde zijn: verscheidenheid van de economie, exploratie van olie, financieel centrum, mogeli kheden voor kleine maatschappijen en het verlagen van de overheidskosten. Ook haalde de Atia bij zijn adviezen voor verscheidenheid van de economie de vrije zone aan, een zaak waaraan de Atia reeds een jaar lang werkt en bereid is aan de nieuwe regering ook alle medewerking te geven.

Wat de minister van Economische Zaken betreft: indien de partijen zelf een goede economie hebben, dan is dat uitstekend. Anders dient men op deze belangrijke post de hulp van een expert in te roepen. Dat is dan een vakminister zonder politieke banden, maar natuurlijk komt een kundig politicus op dit gebied op de eerste plaats. Wat meer ministeries betreft, onder meer toerisme, merkte de Atia op dat zeven ministers voor Aruba al erg kostbaar is zodat uitbreiding van de ministersposten er wel niet in zal zitten.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

CENTRO KIBRAHACHA (**dagverblijf voor bejaarden**): openingsuren dagverblijf: 08.00-12.00 uur; kantooruren: 07.30-12.30/14.00-17.00 uur - Piedra Plat 23 (tel.: 28159).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Bibito Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

TOERISTENSCHIP
09.00-15.00 uur "Britanis".

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen; zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.

*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

*****

Vonnis hoger dan eis

Voor verkrachting minderjarige zes jaar

ORANJESTAD — Rechter mr H. van der Griendt veroordeelde vrijdag de 24-jarige man A.F. tot een gevangenisstraf van zes jaar wegens verkrachting van een zestienjarig meisje.

Dit gebeurt in september vorig jaar op de weg Kustbatterij in San Nicolas. Vorige week eiste de officier een gevangenisstraf van vier jaar en zes maanden tegen F.

Met uitzondering van de strafmaat was de rechter het met alle door de officier naar voren gebrachte beschuldigingen eens. Hij vond dat het meisje door F. verleid werd om mee te gaan. Bewezen werd dat F. ernstige mishandeling toepaste. Het sexueel contact met het meisje gebeurde zonder instemming van deze en dat hij dreiging toepaste om het meisje te overheersen. De rechter hield er ook rekening mee dat dit zestien jarig schoolmeisje nooit eerder sexuele omgang had en dat zij als gevolg van de opgelopen verwondingen, drie maanden in het hospitaal moest verblijven.

POLITIE IN ZAAL

Tijdens het voorlezen van het vonnis, waren er in de zaal zeker tien politiemensen aanwezig. Dit vanwege het feit dat tijdens de behandeling van de zaak vorige week familieleden van de beklaagde en van het slachtoffer voor een rel zorgden.

HET ZWITSERSE chemie- en farmacie- concern Hoffmann-La Roche heeft de omzet in 1988 met dertien procent zien groeien tot 8,68 miljard frank (11,5 miljard gulden). De winst van het concern zal vermoedelijk groter zijn dan het resultaat van 482 miljoen frank (638,7 miljoen gulden) dat in 1987 werd geboekt. De goede resultaten zijn volgens het concern te danken aan een toeneming van de verkopen en de koersstijging van de dollar tegenover de Zwitserse frank.

***

Echtgenote premier Lubbers op bezoek

ORANJESTAD — Mevrouw Ria Lubbers, echtgenote van de Nederlandse premier drs. Ruud Lubbers is met een vriendin op Aruba aangekomen. Zij brengt een week vakantie op Aruba door en heeft haar intrek in Manchebobeach hotel genomen.

VOOR DE ACHTSTE maal sinds Aruba in 1971 met het Tumba festival begon slaagde Juancho Kock met zijn tumba "Un biaha mas" door hemzelf en Federico Martis geschreven en op muziek gezet met begeleiding van de Grass Hopperband, er in de koning van de tumba van het 35ste Arubaanse karnaval te worden. Eerst om vijf uur vanmorgen was de uitslag bekend. Inderdaad was het voor de populaire Juancho "Un biaha mas". In 1973 behaalde hij voor de eerste maal de titel met zijn tumba "Muchanan", gevolgd in 1974 "Zorg pa bo hacie"; 1979 "Duru Duru"; 1980 "Bai hasi un cos"; 1981 "Pronkele"; 1984 "Ban cu ne" en vorig jaar "Mas Aplauso". Het "Un biaha mas" van dit jaar werd letterlijk en figuurlijk werkelijkheid. Pabien Juancho.

*****

OP DE TWEEDE plaats kwam Chicho Kock, derde werd Didi Wernet, vierde Ito Dania, allemaal tumbakoningen uit het verleden, waaruit de nek aan nek strijd wel blijkt. Met als vijfde Tatoo. Tesamen met Juancho Kock alsmede met Clara del Dia en Oslin Trimon, zullen zij aanstaande dinsdag een sterk zevental vormen dat de Tumba-strijd aanbindt tegen de zeven besten van Curaçao. Dat zal een denderende ontmoeting worden, zeker van de tumba- koningen bij uitstek Boy Dap (Curaçao) en Juancho Kock (Aruba).

JUANCHO KOCK behaalde gisteravond bij de jury een totaal van 1789 punten, terwijl runnerup Chicho Kock op 1687 punten kwam en Didi Wernet op 1682 punten. Didi Wernet werd door pers en DJ's tot de populairste Tumba-zanger gekozen.

*****

EEN KLEINE vijfduizend mensen waren op de been in en rond het Marlboro/Mansur Ballpark. Jammer dat het publiek in zijn geheel te ver van het podium zat, hetgeen de sfeer niet ten goede kwam. Het podium zag er ook niet bijzonder verzorgd en in karnavalssfeer uit, net of men het, op het laatste ogenblik nog een slordig laagje verf had gegeven.

Ook het opkomen van de groepen, waarbij een groep niet eens al zijn instrumenten bij zich had, liet te wensen over, waardoor vertragingen ontstonden, zodat de sfeer ook nadelig werd beïnvloed. Voorts lieten zangers die hun naam hadden opgegeven op het laatste ogenblik verstek gaan. Om drie uur vannacht zorgde [illegible] ... bij het publiek ... Het waren ... Joy Kock ... een festival ... zangers zelf ... bestuurslid ... met grote ... zijn kroon ...

*****

[illegible] ... (LD) is de ... onder leiding ... die met twee ... Aruba ... te vieren ... [illegible] ... komter ... de band tijdens ... Aruba en ... kunnen laat horen.

[illegible] ... acht man ... Tijdens ... Curaçaoses ... kan ... buiten ... maar ... wel ... kan ... worden. Jammer ... fans had ... die ... bezaat ... en ...

*****

[illegible] ... wordt ge... karnavals... Cruz met ... en ... eerste ... zou ... Van ... toch ... bij ... Santa Cruz op 27 januari naar het stadion. Zij zal daar als jeugdkoningin van Santa Cruz ... Cruz verdedigen ... mee ... Veel ...

GEEN ... koninginnen verkiezingen dit weekeinde. ... de jeugd ... voor ... Paradera in de ... Dakota in de ... Nicolas in de Bon ... club hier gecombineerd met een calypso danscontest.

*****

MORGEN ... uur kan ... gaan uit ... de vermomingen ... van de af... karnavalen ... Aruba ... een te ... de volgende route ... boulevard, Maria ... straat, Wilhelminastraat, ... straat, Hospitaalstraat, Van Leeuwenhoekstraat, Emanstraat, Hendrikstraat, Boerhavestraat en dan via Noord, Tanki Leendert, Paradera, Santa Cruz, Savaneta naar het Lago Sportpark in San Nicolas.

*****

OM ... dan in San ... voorproefje van de parades die Aruba de komende dagen te wachten staat, de kinderkarnavalsparade. Hier zal de jeugd weer laten zien dat de toekomst van het Arubaanse karnaval veilig is gesteld. De route gaat van het Lago Sportpark naar de Torenstraat, ... straat, Lagoweg, Bernhardstraat, Mauritsstraat, ... Hendrikstraat ... naar het Lago Sportpark. Het dringend verzoek aan het publiek: parkeer uw auto niet op de rijbaan waarlangs de stoet trekt en volgt de aanwijzingen van politie en SAP op, dan kan alles ordelijk verlopen.

*****

MORGENAVOND weer naar Club Visage. Ditmaal om de jeugdkoningin en de grote koningin van Oranjestad te kiezen. ... gezellig te worden ... door de verbouwingen ... ruimte genoeg in Visage.

*****

MORGENAVOND om zeven uur wordt ten huize van de familie ... Macuarima 178, een karnavals vergadering gehouden van de Jan Flemming groep. Er zullen de nodige inlichtingen over de groep worden gegeven, die zoals ... voorgaande jaren altijd ... deelneemt aan het Arubaanse karnaval.

Eis in drugszaak zes jaar en zes maanden

ORANJESTAD — Officier van justitie mr Wijland eiste op vrijdag een gevangenisstraf van zes jaar en zes maanden tegen de man R.V. Deze man was tenlastegelegd: bezit van en handel in drugs gedurende 1987 en 1988, mishandeling met gebruikmaking van een wapen en poging tot moord.

De advocaat van V., mr. John van der Kuyp, was van mening dat het Openbaar Ministerie zich te veel baseert op vage verklaringen van getuigen die tevens drugs- verslaafden zijn. Deze getuigen geven de ene keer een bepaalde verklaring, die zij later weer veranderen. Volgens de raadsman werden op V. geen drugs aangetroffen, maar op de grond naast hem. Het spul zou heel goed van iemand anders kunnen zijn en de toevalligheid wilde dat V. net in de buurt was.

Wat betreft de mishandeling met een wapen, zei de raadsman dat een persoon de woning van V. was binnengegaan om problemen te zoeken en dat V. naar een vuurwapen greep en de andere persoon hiermee in het been schoot. Dit was volgens mr Van der Kuyp zelfverdediging, want had V. dat niet gedaan dan zou hij op vrijdag misschien niet in levenden lijve voor de rechter hebben kunnen staan.

Het vonnis tegen R.V. zal op 3 februari worden uitgesproken.

IN 130 LANDEN SCHENDINGEN

Mensenrechten-rapporteur van Europees parlement:

Geen merkbare daling

STRAATSBURG — De internationale situatie op het gebied van de rechten van de mens geeft nog steeds te denken. Het aantal landen waar de mensenrechten op grote schaal ernstig worden geschonden door regeringen en hun "handlangers", is niet merkbaar gedaald. Dit schrijft de Belgische Europarlementariër Karel de Gucht in een verslag over de stand van zaken betreffende de mensenrechten in de periode tussen medio 1986 en medio 1988.

De Gucht werd bijna een jaar geleden aangesteld door de politieke commissie van het Europarlement om verslag op te maken over de internationale mensenrechten- situatie. Het is het vijfde rapport dat het Europese parlement vervaardigt over de mensenrechten en het desbetreffende gemeenschapsbeleid. Samengevat in een ontwerp- resolutie, die op 1 december jongstleden door de Politieke commissie is aanvaard en die van vrijdag door de plenaire vergadering zou worden behandeld, schetst de Belgische liberaal niet alleen "de situatie in de wereld" maar signaleert hij ook de negatieve en positieve ontwikkelingen gedurende de verslagperiode.

Zo betreurt de rapporteur het onder meer dat er geen teruggang valt te bespeuren in het aantal landen dat een slechte naam heeft op het gebied van mensenrechten. Verder noemt hij het een verontrustende zaak dat in de helft van de 159 lid-staten van de Verenigde Naties politieke gevangenen worden vastgehouden, in dertig landen op grote schaal "verdwijningen" en "politieke executies" plaatsvinden en slechts in een minderheid van alle landen vrije en eerlijke processen worden gevoerd.

Volgens De Gucht, die een voorbeehoud maakt gezien de geringe toegankelijkheid van de grootste "boosdoeners", worden in 130 landen de mensenrechten geschonden, waarbij in meer dan dertig daarvan folteringen schering en inslag zijn.

ERNSTIG NEGATIEF

Bijna vanzelfsprekend gaat het ook op voor landen waarmee de EG nauw samenwerkt. Dat valt te betreuren, aldus de ontwerp- resolutie, te meer daar overeenkomsten met die landen in de verslagperiode zijn verlengd, dan wel hernieuwd zonder enige verwijzing naar die mensenrechten.

Als de ernstigste negatieve ontwikkeling staat bovenaan de "waslijst" van De Gucht het voortdurende internationale terrorisme voor "politieke doeleinden", waaronder gijzelingen. Soms worden die zelfs door overheden gesteund, zoals in het geval van Libië en Iran, aldus het rapport.

Onder de bij elkaar zeventien ernstigste ontwikkelingen noemt hij verder de ter dood veroordeling van minderjarigen in de Verenigde Staten, de stijging van het aantal vluchtelingen tot zeventien miljoen (van wie de helft jonger dan achttien jaar), en de verergering van de Palestijnse opstand (INTIFADA) in de door Israel bezette gebieden.

OPROEPING

Openbare vergadering v/d Eilandsraad op maandag 23 januari 1989 om 09.00 uur in de Statenzaal.

AGENDA

1. Ingekomen stukken.
2. Goedkeuring Geloofsbrieven.
3. Verkiezing lid Topoverleg.
4. Verkiezing woordvoerder Topoverleg.
5. Verkiezing lid Raadscie. Staatk. Strukt.
6. Verkiezing lid Raadscie. Financiële Aang.
7. Verslagen Centr. Cie.
8. Wijz. taakomschrijving Huish. Cie. E.R. Curaçao.
9. Oprichting Openb. school Tera Kòrá.
10. Subsidie verlening R.K. School Tera Kòrá.
11. Intrekking bouwverbod.
12. E.V. wijz. Ruimtelijke Ontwikkelingsplanning Curaçao en Bouw- en Woningverord.
13. Kwijtschelding woningbouwvoorschot.
14. Schadeclaim aankoop terrein Hoenderberg.
15. Aankoop terrein Seroe Fortuna Abou.
16. Aankoop grond i.v.m. reconstructie Biesheuvel.
17. Aankoop / ruiling grond Caracasbaaiweg.
18. Erfpachtsuitg. perceel grond en overdracht opstallen te Emmastad.
19. Aanvulling raadsbesl. aankoop pand IJzerstraat.
20. Erfpachtsuitg. te Koraal Specht/Cornelisbaai.
21. E.V. Opheffing D.C.B.
22. E.V. garantie e.g. Curaçao i.v.m. lening Curina N.V.
23. Oprichting Sticht. "Curaçao Tourism Development Foundation".

Willemstad,
17 januari 1989
De Voorzitter,
drs. E.R. Wilsoe.

Fiat Cuba voor derde lucht corridor

HAVANA — Cuba heeft toestemming gegeven voor een derde lucht- corridor in zijn luchtruim.

Deze derde corridor is gunstig voor vliegtuigen van luchtvaart- maatschappijen uit Colombia, Chili en Peru voor hun routes naar het noorden. Aldus het Cubaanse persbureau Prensa Latina. Secretaris generaal Singh Sidhu van de Internationale burgerluchtvaart- organisatie toonde zich voldaan over het Cubaanse besluit.

Waarnemend gouverneur bij Marine

WILLEMSTAD — Om zich bij de Koninklijke Marine in het Caribisch gebied op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen op financieel- economisch en personeels- gebied bevinden zich hier momenteel hoge marine- functionarissen. Zi maakten hun opwachting bij de waarnemende gouverneur van de Nederlandse Antillen, mr. Elmer Joubert.

Foto: v.l.n.r. gastheer en commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied brigade- generaal der Mariniers J.B.G. Clocquet; directeur economisch beheer Koninklijke Marine drs. R.A.F. van der Kamp; de waarnemend gouverneur; directeur burgerpersoneel Koninklijke Marine drs. H.H. Hulshoff en plaatsvervangend directeur personeel Koninklijke Marine commandeur N.W.G. Buis.

Telefoonboek 1989 voor Curaçao

WILLEMSTAD — Gisteren heeft de commercieel directeur van Setel, ir Julio Constancia, het eerste exemplaar van het telefoonboek voor 1989 van Curaçao overhandigd aan edeputeerde Tolinchi Pietersz, die qualitate qua president-commissaris is van het telefoonbedrijf.

De overhandiging werd bijgewoond door nog enkele functionarissen van Setel.

WENEN — De Oostenrijkse Binnenlandse zaken- minister Blecha legde zijn functie neer ivm het parlementaire onderzoek naar de mysterieuze ondergang van het Nederlandse vrachtschip Lucona. Blecha zou het politie- onderzoek hebben tegengewerkt en een goede vriend zijn van de voortvluchtige scheeps- eigenaar Proksch, die de Lucona tot zinken zou hebben gebracht wegens de hoge verzekerings- premie.

Geen vergunning voor deelname arbeidsproces

Nicaraguaanse vluchtelingen in Miami op vrije voeten

MIAMI — De laatsten van zo'n 250 Nicaraguanen zijn op vrije voeten gesteld na een diepgaande controle door de Amerikaans emigratie- functionarissen. Daarna konden zij het Boby Maduro stadion in Miami verlaten waar zij tijdelijk waren ondergebracht door de autoriteiten en waar zij gedetineerd bleven in afwachting van het migratie-onderzoek.

Eerder had een federale rechter het verzoek van de betrokkenen verworpen om aan het arbeids- proces in de Verenigde Staten te mogen deelnemen. Met vracht- wagens werden de Nicaraguaanse vluchtelingen overgebracht naar andere gelegenheden waar mem migranten herbergt maar ook werden zij gebracht naar particuliere appartementen. Aan de eigenaren daarvan is vooruit een maand logies betaald. Dit was mogelijk dankzij donaties welke verzameld werden door plaatselijke radio-stations welke in het Spaans uitzenden.

Zo ligt het Boby Maduro- basebal- stadion er weer leeg en verlaten bij. Dat was net op tijd omdat twee dagen later het basebalteam van Baltimore Orioles er moest spelen.

De Nicaraguanen kregen niet volledig hun zin. Zij zijn dan wel niet meer gedetineerd maar zij mogen niet officieel aan de slag in het arbeids- proces. Dit overeenkomstig een verbod dat hen is opgelegd door de Immigratie- en Naturalisatie- dienst. Deze ging niet verder dan dat men zich bereid toonde over deze zaak overleg te plegen.

Ondertussen hebben de senatoren van de staat Florida een verzoek ingediend dat steun kreeg van Democratische en Republikeinse kant aan het departement van Justitie om economische steun los te krijgen. Deze moet de deelstaat in staat stellen de vluchtelingen- stroom behoorlijk op te vangen welke sinds geruime tijd aan de gang is. En dan vooral uit Midden Amerika.

Dukakis: liever zelf hand opgestoken

WASHINGTON — De installatie van George Bush tot president van de Verenigde Staten is door zijn tegenstander bij de race naar het Witte Huis, Michael Dukakis, via de tv gevolgd. De Democratische presidents- kandidaat Dukakis riep de Amerikanen op zich te verenigen rond Bush.

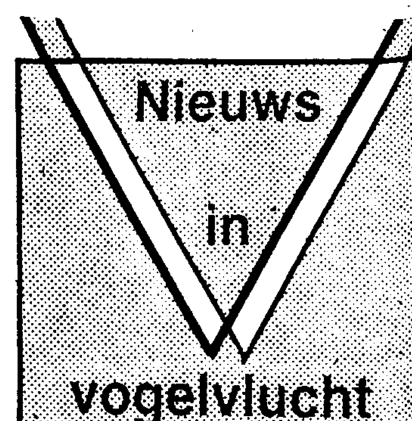
Dukakis had de uitnodiging om de plechtigheid in Washington persoonlijk te komen bijwonen afgeslagen en volgde de plechtigheid in het kantoor van een van zijn medewerkers. Hij heeft zelf namelijk op zijn kantoor geen tv- toestel. "Ik zou niet eerlijk zijn als ik niet zou zeggen dat ik liever mijn hand had opgestoken en de eed had gezworen", aldus Dukakis. "Maar ik accepteer de uitkomst van de verkiezingen". Hij wenste Bush geluk. Hij sluit een hernieuwde kandidatuur voor het Witte Huis niet uit. Een vierde termijn als gouverneur van Massachusetts ambieert hij echter niet.

PARTICULIERE bedrijven in Mexico zijn in discussie met de regering over deelneming in de nationale olie- industrie. Deze is een staatsmonopolie sinds 1938.

TEBODIN dertig jaar op Curaçao

WILLEMSTAD — Ir. F. van Berkel en ir J. Schram van TEBODIN hebben gisteren een beleefdheidsbezoek afgelegd bij gezaghebber drs Elmer Wilsoe en gedeputeerde Tolinchi Pietersz. Daarbij werd tevens gesproken over de waterproduktie op Curaçao. TEBODIN bestaat al dertig jaar op Curaçao. Het bedrijf is actief op het gebied van de waterproduktie en de vuilverbranding.

TEL AVIV — Israel versoepelde vrijdag opnieuw de regels voor het schieten met plastic kogels op Palestijnse betogers. Voortaan mag dit nu ook tegen hen die autobanden in brand steken of wegen blokkeren. Volgens Defensie- minister Rabin zullen de nieuwe regels de Palestijnen afschrikken. De scholen in bezet gebied zijn voor onbepaalde tijd gesloten. Het voorstel van regerings- zijde om een periode van rust in acht te nemen om verkiezingen in bezet gebied voor te bereiden is afgewezen door de Palestijnen. Bij die verkiezingen is neutrale supervisie welkom maar blijkbaar geen VN. Van collaboratie met Israel verdachte Palestijnen zijn gedood; 1 stierf meteen bij de aanslag, de 2e overleed later aan de verwondingen.

*****

MOSKOU — In de Afghaanse hoofdstad Kabul is sprake van extreme voedsel- en brandstofschaarste, aldus Tass. Ook elders loopt de nood hoger op. Er zijn kinderen en bejaarden omgekomen van de kou door het winterse weer en door de belegering door het verzet.

*****

BAYRUT — Na 3 weken van hevige gevechten tussen de Shi'itische milities AMAL en Hezbollah in zuid Libanon stelde AMAL-leider Berri een onvoorwaardelijke dialoog voor met de Iran gezinde Hezbollah. Als gebaar van goede wil laat men ingesloten Hezbolah-strijders bevoorraden. De strijd ging ook vandaag verder. In januari zijn daarbij al 150 doden gevallen.

*****

TEHERAN — De leider van de Iraanse revolutie Khomeini heeft rechtbanken opdracht gegeven snelrecht toe te passen en de wet te omzeilen. Dit werd door het verzet opgemaakt uit een uitzending van Radio Teheran.

*****

WARSCHAU — Solidariteitsleider Walesa laat het uitvoerend comite van het verboden verbond beslissen of men Solidariteit onder de door de regering gestelde voorwaarden laat legaliseren. Walesa zei slechts dat het "ernstige" besluit van het Centrale comite tot eventuele invoering van vakbonds- pluralisme een "ernstig" antwoord verdient. De voorzitter van de officiele vakbond OPZZ, Miodowicz, die falikant tegen legalisering van Solidariteit is heeft een periode van grote sociale onrust voorspeld welke "moeilijk te beheersen" zal zijn.

*****

CHICAGO — De FBI verwacht dat de georganiseerde misdaad achter de aangetoonde frauduleuze praktijken op de VS- goederentermijn- markten zit. Bij deze fraude zouden 150 goederen- makelaars, handelaren en zelfs leidinggevende functionarissen zijn betrokken. Chicago kent de 2 grootste goederen termijn- markten ter wereld. Sinds de onthulling dat het FBI- onderzoek nagenoeg klaar is hebben 6 handelaren al hun handels- zetel verkocht.

*****

AMSTERDAM — Nieuwe interventies van Centrale banken hebben de koers van de dollar verder omlaag gedrukt. De slotkoers in Amsterdam was 2,0800 gulden tegen 2,1005 donderdag. De Dow Jones index in Wall Street zakte 3,75 punten naar 2.235,37. In navolging van Parijs, Bonn en Den Haag heeft ook Belgie zijn disconto verhoogd.

*****

MOSKOU — Mensenrechtenactivist Sacharov is door het personeel van het Lebedev- fysica- instituut gekozen als kandidaat voor de parlements- verkiezingen van maart. Met 1500 stemmen voor en 2 tegen werd hij gekozen voor een Moskous district. Hij was eerder geschrapt van de lijst door de Academie van Wetenschappen. De progressieve journalist Korotitsj is afgewezen als kandidaat door de Journalisten- unie wegens zijn desinformatie.

*****

CHICAGO/LONDEN — Een 737 Boeing van Piedmont Airlines. VS, heeft vrijdag kort na de start van het vliegveld O' Hare in Chicago op 700 meter hoogte 1 motor verloren. De piloot wist het toestel veilig aan de grond te zetten. Er waren geen gewonden. Een Boeing 757 van British Airways landde met een defecte motor op het vliegveld Heatrow, waarbij zich geen ongevallen voordeden. Naar de oorzaak van de defecte reactie- motor stelt men een onderzoek in. Er zaten 82 mensen in het vliegtuig.

*****

GENEVE — Volgende week beginnen in Geneve in het kader van het Algemeen akkoord over handel en tarieven (GATT) informele besprekingen over landbouw, textiel, vrijwaringen (tijdelijke handels-beperkingen) en intellectuele eigendom. Problemen op deze gebieden, vooral landbouw, waren er oorzaak van dat er geen akkoord werd bereikt op de tussentijdse evaluatie van de lopende onderhandelings- ronde in december in Montreal.

*****

DIT WEEKEINDE EK SCHAATSEN VOOR ALLROUNDERS

Goede vorm getoond in trainingskamp in Inzell

Gerard Kemkers de grote favoriet voor EK schaatsen

GOTEBORG — Zijn schoolopleiding zou dit seizoen de voorkeur krijgen, maar voorlopig is Gerard Kemkers dichterbij een Europese schaatstitel dan bij een VWO-diploma. De jonge Drent is komend weekeinde de grote favoriet voor het eerste grote allroundtoernooi van het schaatsjaar; zijn laatste verplichtingen op het Luzac College denkt hij pas in de lente te voldoen.

Op grond van zijn seizoenprestaties op de vijf en tien kilometer is Kemkers zondag in Goteborg de eerste kandidaat voor het kampioenschap. Zeker nu de Oostenrijker Michael Hadschieff door een bijholteontsteking verzwakt lijkt en de Zweedse titelverdediger Tomas Gustafson uit Davos in zijn vaderland terugkeerde met de mededeling, dat 'alle spieren hem pijn doen'. Leo Visser, vorig seizoen de Nederlandse allrounder nummer een, heeft door een liesblessure een weekeinde stil moeten zitten. De gedwongen rust maakt de mogelijkheden van het alternatieve kernploeglid tot een vraagteken.

Op 21-jarige leeftijd is Kemkers de oudste van de kernploeg geworden. Door het vertrek van zijn maatje Visser naar de op commerciële leest geschoeide concurrentie, moet hij debutant Thomas Bos en Anne-Jan Portijk een beetje de weg wijzen in de internationale schaatswereld. Na aanvankelijke irritatie heeft hij er geen spijt van gewoon in de kernploeg te zijn gebleven. "Ik was er graag eerder in gekend. Maar ik geef toe, dat ik toen dacht dat ze een klapper zouden maken."

Dat bleek niet het geval. Sterker: pas op de openingsdag van het nationale schaatsseizoen konden de alternatieven hun geldschieter bij de heren presenteren en bij de dames kan de club na de feitelijke terugkeer van Yvonne van Gennip in de kernploeg wel worden opgeheven.

AANPAK

"De aanpak van conditietrainer Jos Geijsel verschilt wezenlijk van wat we gewend waren. Ik voelde me soms schuldig te weinig uit te voeren." Als er geen ijs ligt, gaat bij Geijsel alles op de skeelers of de fiets. "Voorheen werd er meer gelopen af naar krachttraining gedaan."

Tijdens het kerstkamp in Inzell bleek dat die methode voor Kemkers zeker niet ongunstig is. Hij legde een superieure 5000 meter op het ijs (6.55,73), een week later gevolgd door een uitstekende 10.000 meter (14.09,69), die evenwel door een strenge scheidsrechter buiten de officiële boeken van de afstandskampioenschappen bleef. "In om Thialf was ik daar heel kwaad om. Maar dezelfde avond was de affaire voor mij alweer verleden tijd."

Een week voor het Europese toernooi toonde Kemkers zijn groeiende vorm door de laatste ronde van de drie kilometer in Davos in 31,5 seconden af te leggen. Kemkers won voor Gustafson en de Oostenrijker Christian Eminger.

Meer waarde moet waarschijnlijk worden toegekend aan de tweede plaats, die hij zaterdag achter wereldkampioen Eric Flaim op de 1500 meter behaalde (1.56,86). In het verleden ontbrak het de stayer de eerste twee ronden vaak aan agressie. Zijn natuurlijke rijstijl, door Visser eens omschreven als: 'Licht dansend en met niemand te vergelijken', is minder geschikt voor de middenafstand.

GEEN AANLEG

"Ik heb geen aanleg om lang op de benen te staan. Maar op de 1500 meter moet ik langer blijven glijden. Na 200 meter heb ik al het idee dat mijn benen leeg zijn. Dan zoek ik gelijk dat hoge ritme. Ik moet eerst mijn slag vinden en dan zeker een rondje hard doorgaan. Ik ga er niet van uit dat ik die 1500 meter onder de knie heb. Davos geeft wel aan dat er mogelijkheden op die afstand zijn."

Dat een sterk optreden op die 1500 meter de sleutel kan zijn naar een eerste internationale titel, na de derde plaats van Den Haag 1988 en de valpartijen van Calgary en het WK in Medeo, weet Kemkers maar al te goed. Doorgebroken als junior in de laatste winter van VerGeer (1986), kent hij inmiddels de internationale verhoudingen.

Op een serieuze prognose is Kemkers niet te vangen. "Het toernooi is geslaagd als ik me bij de laatste zestien rijd en vier persoonlijke records verbeter", grapte hij. Hetgeen zo veel wil zeggen, dat de concurrentie op het eenvoudige baantje van Ruddalen in de buitenwijk Frolunda het schier onmogelijke moet presteren om hem van de titel af te houden.

...GERARD KEMKERS: favoriet voor titel op EK schaatsen voor allrounders ...

SPORT AGENDA
MALTA AMSTEL

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN (Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO (Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE (Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaaklessen -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

.....

Lotto bepaalde doping-controle

TORONTO — In de nasleep van het Olympisch dopingschandaal omtrent Ben Johnson heeft de onderzoekscommissie in Toronto ontdekt op wat voor een bijzondere manier de Canadese gewichtheffers een fatale controle op doping ontweken: ze zetten de televisie aan en keken naar de trekking van de lotto-cijfers.

Daaruit konden ze afleiden wie bij een plotselinge onderzoek een plas moest doen.

Sportarts Andrew Pipe vertelde voor de onderzoekscommissie hoe het bedrog in elkaar stak. Alle gewichtheffers kregen van de bond een nummer toegewezen, corresponderend met de getallen uit de lotto. Gewichtheffers met een nummer dat in de lotto werd getrokken, moesten bij een eerstvolgende gelegenheid naar de controle.

De krachtpatsers kregen de truc door en werden in het vervolg trouwe kijkers van de lotto-trekking. Omdat de dopingtest met een vertraging van weken werd uitgevoerd, konden de 'uitverkorenen' proberen in tussentijd de verboden middelen in hun lichaam met andere produkten te camoufleren.

Judoka's gaan naar Parijs

NIEUWEGEIN — De Nederlandse Judobond zal 14 judoka's afvaardigen naar het Toernooi de Paris, dat van 9 tot en met 12 februari in het Pierre de Coubertin stadion in Parijs wordt gehouden.

De herenploeg zal daarna een trainingsstage van vijf dagen houden in het Institut National des Sports in Parijs.

De damesploeg bestaat uit: Jessica Gal, Veronique Akkermans, Jenny Gal, Coetske Marsman, Chantal Han, Marion van Dorsen en Angelique Seriese.

De herenploeg wordt gevormd door:

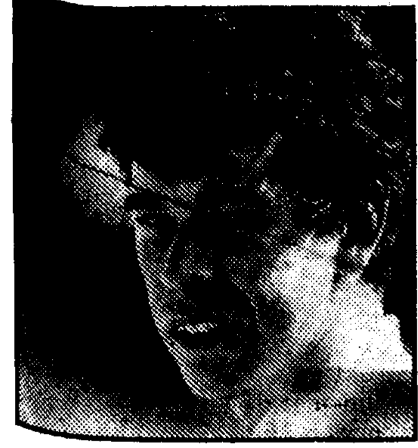
Guno Berenstein, Laurens van As, Meddy Mug, Anthony Wurth, Ben Spijkers, Theo Meijer en Hans Buiting.

OPEN AUSTRALISCHE KAMPIOENSCHAPPEN

Boris Becker ronde verder

Nederlanders Schapers en Schultz winnen in Melbourne

MELBOURNE — In Australië heeft de Nederlander Michiel Schapers de kwartfinales bereikt bij de Open Australische in het heren enkelspel. De Rotterdammer versloeg vandaag in de derde ronde de als twaalfde geplaatste Mikael Pernfors uit Zweden in vier sets: 6-7, 7-5, 7-6 en 6-0. Ook Brenda Schultz kwam een ronde verder in het dames enkel toernooi. De Nederlandse versloeg de Australische Michelle Jaggard in twee sets: 6-4, 6-2.

...Michiel Schapers, verder...

Voor de overgebleven Nederlanders is het enkelspel toernooi voorbij. Manon Bollegraf en Tom Nijssen verloren. Nijssen van de Joegoslaaf Goran Ivanesevic, die zich via het kwalificatie- toernooi voor het evenement had geplaatst. De setstanden waren 4-6, 4-6 en 0-6.

Manon Bollegraf ging onderuit tegen de als vijftiende geplaatste Hana Mandlikova, die in drie sets zegevierde. Na 3-6 en 6-3 werd het 9-7 voor de Australische in de beslissende reeks. In de kwartfinales ontmoet Mandlikova de Amerikaanse Martina Navratilova.

KRISHNAN

Het toernooi raakte vandaag weer enkele gerenommeerde spelers kwijt. Ramesh Krishnan, die in de tweede ronde titelverdediger Mats Wilander versloeg, werd uitgeschakeld door de Mexicaan Leonardo Lavalle. Bij de dames zette de Zweedse Catarina Lindqvist de als vierde gerangschikte Pam Shrivers de voet dwars met 0-6, 6-4 en 8-6.

In de achtste finales zal Brenda Schultz uitkomen tegen Belinda Cordwell uit Nieuwzeeland. Cordwell schakelde zelf de Hongaarse Andrea Temesvari uit in drie sets. Steffi Graf, winnares van vorig jaar, ontmoet de Australische Nicole Provis.

Boris Becker verzekerde zich van een plaats in de achtste finales door de Canadees Chris Pridham in zeventig minuten te verslaan met 6-0, 6-1 en 6-2. De als derde geplaatste Westduitser treft in de volgende ronde de Zweed Jonas Svensson, nummer veertien op de lijst.

Tom Nijssen heeft met zijn Australische dubbel- partner Brod Dyke de derde ronde bereikt van het heren dubbelspel. Zij versloegen de Westduitsers Baur/Riglewski in drie sets. Mark Koevermans en Michiel Schapers verloren in de tweede ronde in twee sets kansloos van het als vijfde geplaatste duo Marty Davis/Brad Drewett.

2UITSLAGEN

Enkele uitslagen van de vandaag gespeelde wedstrijden in Melbourne zijn:

Heren enkelspel: Schapers (Ned) - Pernfors (Zwe): 6-7 (4-7), 7-5, 7-6 (7-5), 6-0; Ivanesevic (Joe) - Nijssen (Ned): 6-4, 6-4, 6-0; Mecir (Tsj) - Stoltenberg (Aus): 6-2, 6-1, 6-3; Gunnarsson (Zwe) - Keretic (WDl): 6-3, 6-4, 3-6, 6-3; Van Rensburg (ZAf) - Woodforde (Aus): 2-6, 6-2, 6-7 (7-9), 6-4, 6-0; Svensson (Zwe) - Masur (Aus): 4-6, 6-2, 6-3, 6-3; Lavalle (Mex) - Krishnan (Ind): 7-5, 4-6, 6-3, 6-3; Becker (WDl) - Pridham (Can): 6-0, 6-1, 6-2.

...Tom Nijssen, gewipt...

Dames enkelspel: Lindqvist (Zwe) - Shriver (VS): 0-6, 6-4, 8-6; Schultz (Ned) - Jaggard (Aus): 6-4, 6-2; Mandlikova (Aus) - Bollegraf (Ned): 3-6, 6-3, 9-7; Navratilova (VS) - Novotna (Tsj): 6-2, 6-2; Tanvier (Fra) - Fernandez (VS): 6-2, 6-3; Sukova (Tsj) - O'Neill (Aus): 6-2, 6-1; Cordwell (NZe) - Temesvari (Hon): 1-6, 7-6 (7-5), 6-1, Wiesner (Oos) - Reis (VS): 6-4, 6-4.

EGYPTE en de Sovjetunie hebben een bilaterale handelsovereenkomst hernieuwd. Het akkoord betreft een handelsvolume ten bedrage van 527 miljoen dollar in 1989. In 1989 kwam de handel tussen de twee landen op ongeveer zestig miljoen dollar minder uit.

Etienne Siliee: hoog niveau

Hoogleraar verzorgt trainers-cursus

WILLEMSTAD — Momenteel verblijft op Curaçao Klaus Dieter Trapp. Trapp is hoogleraar aan de sport- universiteit van Leipzig (DDR). Zijn verblijf staat in verband met de jeugd-voetbal- trainers- cursus die onder auspiciën van de Fifa deze dagen plaats vindt.

Afgelopen woensdag startte deze cursus en tot en met 25 januari zal Trapp de cursisten onderrichten in en over de voetballerij. Plaats van handeling is het Trupial Inn Hotel en het sportterrein van SOV Asiento. De cursus wordt door Trapp in het Engels gegeven.

Coördinator van het geheel op Curaçao, Etienne Siliee gaf te kennen zeer tevreden te zijn met het niveau van de cursus. De hoogleraar behandeld zowel de technische, theoretische als de tactische aspekten van het voetbal. Daarvoor worden de meest recente ontwikkelingen en research- resultaten als basis gebruikt.

In de ochtend uren volgen de cursisten het theoretische gedeelte. 's Middags vindt het practische gedeelte, waaronder ook het coachen van een team, plaats. Dat gebeurt bij lokale jeugd- voetbal verenigingen. De lessen worden meestal afgesloten met een lezing (vergezeld van video beelden) over het onderwerp van die dag.

Ongeveer 30 deelnemers volgen intensief de trainingen en lessen van Klaus Trapp. Bonaire heeft twee deelnemers, drie cursisten komen uit Aruba en Curaçao neemt met 22 trainers deel aan de cursus.

Volgens Siliee is de sfeer en de motivatie onder de cursisten uitermate bevredigend. Hij juicht de discipline die de trainers opbrengen dan ook toe.

Silliee wijst er op dat straks de vruchten van het verblijf van Trapp geplukt kunnen worden, als de mensen die nu kennis en kunde opdoen de lessen van de hoogleraar in praktijk brengen.

Broer Romario gaat in Nederland spelen

GELDROP — Nederland kan kennis gaan maken met de voetbal- kwaliteiten van Ronaldo Souza de Faria.

Ronaldo is het jongere broertje van de Braziliaanse international, die PSV's duurste aankoop vormt. Tijdens een bezoek aan zijn broer in Eindhoven besloot Ronaldo zijn voetbalgeluk ook in Nederland te gaan zoeken.

Op een aanbieding van een betaald voetbal- organisatie rekende de 20-jarige niet direct. Daarom meldde hij zich een paar weken geleden bij de voetbalvereniging Braakhuizen. De in de eerste klasse van de onderafdeling uitkomende ploeg uit Geldrop vraagt aan de KNVB per telex de overschrijving van de Braziliaanse vereniging Gremio naar Braakhuizen in orde te maken. De Zuidamerikaan komt zondag al in actie wanneer zijn nieuwe ploeg een oefenwedstrijd speelt tegen BES.

Voorzitter Van Praag bij installatie-rede:

Nieuw Ajax-bestuur vindt technisch-directeur de eerste prioriteit

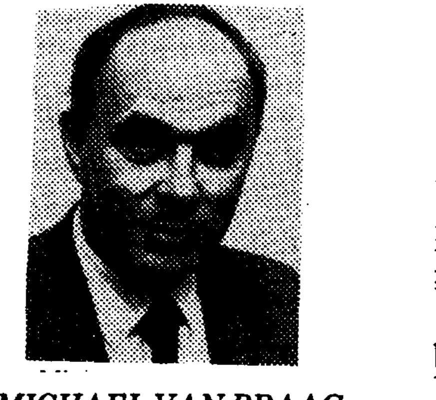
AMSTERDAM — Het nieuwe bestuur van Ajax ging donderdagavond na de formele installering door de ledenraad, rustig uit de startblokken. "Dit moet men ons niet kwalijk nemen", zei voorzitter Michael van Praag, "maar wij moeten ook wennen aan de nieuwe situatie."

Van Praag, de 41-jarige zoon van de anderhalf jaar geleden overleden ere-voorzitter, wist twaalf dagen geleden nog niets. In november en december, toen Ajax in een crisis verkeerde, had hij er wel over zitten filosoferen. "Stel dat ze me vragen, hoe moet ik het dan inkleden?"

Michael van Praag werd twaalf dagen geleden door Mr. Nico Gianotten, de aanvoerder van de commissie van wijze mannen, aangezocht als voorzitter. Omdat hij de andere nieuwe bestuursleden Uri Coronel en Arie van Os wel kende, en ook voor zichzelf ongeveer een idee gevormd had, behoefde hij niet lang na te denken over zijn positieve antwoord.

"We beginnen met een schone lei", stelde Van Praag met nadruk. Wat hij van papier aflas bestond uit grote plannen met mooie woorden. "Al zijn we nog niet in de gelegenheid geweest over details te praten."

Het eerste dat de nieuwe voorzitter van Ajax oplas was:

MICHAEL VAN PRAAG

"Ajax moet een topclub blijven. Niet nationaal gezien, maar Europees. Wij willen met de club bij de Europese top behoren. Ajax moet weer een club met allure worden met een schitterende uitstraling naar een breed publiek. Daartoe gaat Ajax inspelen op de commerciële ontwikkelingen in media-land."

Het nieuwe bestuur van Van Praag met Uri Coronel, Arie van Os, Andre Kraan en Hennie Henrichs gaat meteen aan de slag. De maatregelen die op korte termijn worden genomen zijn, aldus Van Praag: "Een interne organisatie opzetten, de professionele staf uitbreiden en verbeteren, een technisch en een algemeen directeur aanstellen."

TECNISCH-DIRECTEUR

De technisch directeur is een zaak van zeer korte termijn. Dit gaat zeer snel gebeuren, zo-als ook diens taakomschrijving in het organisatie-schema op papier zal worden gezet. Het bestuur heeft zich als hoofdtaak gesteld de financiële basis te verbreden, het produkt Ajax anders te presenteren voor een zo breed mogelijke kring aanhangers. Het is de bedoeling het publiek meer bij Ajax te betrekken en het niet af te doen met de kreet: "Er gebeurt meer in De Meer."

Het bestuur gaat zich ook buigen over de accomodatie. Van Praag vond het zorgelijk dat Ajax door de afbraak van het Olympisch Stadion bij grote wedstrijden geen 'klappers' meer zou kunnen maken en opperde een verhuizing naar een nieuw te bouwen stadion in Amsterdam-Zuidoost of een grootscheepse verbouwing van het stadion in De Meer.

Van Praag sprak ook de hoop uit nieuwe wegen inzake sponsoring te bewandelen. "We gaan goede contacten zoeken met sponsors en nieuwe geldschieters proberen te vinden. We zullen ook nagaan of de samenwerking met Inter Football meer moet worden voortgezet."

Hij en zijn vier bestuursleden spraken de hoop uit de vrede bij de supporters zo snel mogelijk te kunnen wegnemen. De contacten met de media worden gestroomlijnd.

Aan het eind sprak Van Praag over de FIOD, die een zwartgeld-circuit bij de club op het spoor kwam. "We hebben nog niet met de juristen van het FIOD gesproken. Dit gebeurt op korte termijn. Daarna zullen we ons inleven in deze zaak."

Details contract regelen

Koeman gaat zelf in Barcelona praten

DEN HAAG — Ronald Koeman vliegt zondag, met zijn zaakwaarnemer Ger Lagendijk, naar Barcelona om de besprekingen over het contract met zijn nieuwe vereniging af te ronden.

In de afgelopen dagen heeft Lagendijk in Barcelona niet alle plooien kunnen glad strijken. Om niet steeds ruggespraak te moeten plegen, is besloten tot de reis naar Barcelona tussen de wedstrijd op zaterdag tegen MVV en de training van PSV op maandagochtend. "Wij gaan niet om een handtekening onder een contract te zetten", stelde Lagendijk, "maar om iets gemakkelijker te kunnen praten over de laatste puntjes die wij graag vastgelegd willen zien. Dat het voorzitter Nuñez goed uitkomt zijn nieuwe aanwinst zondag in Barcelona te hebben, is mooi meegenomen."

De zaken waar nog geen overeenstemming over is bereikt zijn de ontbindingsclausule en facetten van secundaire arbeidsvoorwaarden. Lagendijk: "Barclona wil een ontbindingsclausule in de overeenkomst voor het geval voorzitter Nuñez niet zou worden herkozen in het voorjaar."

GEEN BEZWAAR

"Wij hebben daar geen bezwaar tegen, maar Ronald Koeman moet hetzelfde recht hebben. Die mogelijkheid kan niet voorbehouden zijn aan slechts een partij. Over dit punt mag geen enkele onzekerheid bestaan, hoewel het misschien formeel lijkt, maar er wordt onderhandeld met vertegenwoordigers uit een ander land.

Verder is de verzekeringskwestie - en dat kan over heel grote bedragen gaan - nog niet tot onze tevredenheid geregeld. Barcelona was ook niet enthousiast over de eis van onze kant van onvoorwaardelijke vrijgave voor wedstrijden van het Nederlands elftal, maar dat is een noodzaak omdat anders het transfercertificaat kan worden geweigerd. Ook de regeling van de kosten van huisvesting stond niet volledig op papier. Over dat soort dingen is het natuurlijk gemakkelijker praten als Koeman zelf aanwezig is."

Titelhouder Gustafson zegt af

EK schaatsen nu al gedevalueerd

GOTEBORG — Zonder de grieperige titelverdediger Tomas Gustafson lijkt het toernooi om het Europees schaatskampioenschap in Goteborg voor aanvang al mislukt.

De afzegging van de Zweed devalueert het evenement en verspeelt de kansen op een triomf van Leo Visser of Gerard Kemkers, die op de vijf en de tien kilometer de beste seizoentijden heeft staan.

De 29-jarige Gustafson besloot vrijdag van deelneming af te zien. "Ik zou geen recht kunnen doen aan mijn mogelijkheden als ik hier zou starten", verklaarde hij enige uren voor de loting. Door vier afstanden te winnen - de eerste keer sinds de Noor Ivar Ballangrod dat in 1930 deed - veroverde Gustafson vorig jaar in Den Haag de allround-titel. Later in het seizoen werd Gustafson Olympisch kampioen op de vijf en tien kilometer.

Het toernooi in Ruddalen, een buitenwijk van Goteborg, was min of meer rond Gustafson gebouwd. De organisatoren vrezen nu dat het schaatsweekeinde, in Zweden toch al niet zo in trek, het vrijwel zonder publiek zal moeten stellen. Er worden zo'n vijfhonderd Nederlandse supporters verwacht.

Gustafson voelde zich al enige dagen grieperig. Hij schrijft dat toe aan het eten van kip in Davos. Als gevolg daarvan moest de Noorse schaatser Jan Olav Koss een dag het bed houden. Ook de Noorse bondscoach Hans-Trygve Christiansen ligt in Goteborg ziek in bed.

Volgens De Zweedse titelhouder is Leo Visser de kandidaat voor de Europese titel.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
21 januari 1989 vanaf 08.00 uur t/m 23 januari 1989 om 07.00 uur.
Dokter Olie, Marie Pampoen, tel.: 615265/615044; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. of 89337 of 89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
20 januari 1989 vanaf 17.00 uur t/m 23 januari 1989 om 07.00 uur
Dokter Swart, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat, tel.: 624113; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82367 b.g.g. of 89337 of 89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucasius)

DERDE DISTRICT BANDABAO
20 januari 1989 vanaf 17.00 uur t/m 23 januari 1989 om 07.00 uur.
Dokter Schellens, Spreekkamer: Dokterskamer Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641784 b.g.g. of 89337 of 89266.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero-Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Leito, tel.: 641217, pageboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Rio Canario-/Gosieweg, tel.: 44231 44232; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Caupain, tel.: 88614, b.g.g. 43838.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

*****

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeindedienst)
Zat.: Otrobanda
Sta Maria, W. Churchillweg 155, tel.: 80800.
Punda
Banda Ariba, Herst 31, tel.: 676822.

Zon.: Otrobanda
Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15, tel.: 82857.
Punda
Antillian, Kaya Flamboyan 1-A, tel.: 76200.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
21 jan.: H.R. Andrade, Vesuviusstraat 19.
22 jan.: S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TENTOONSTELLING
GALLERY EIGHTY-SIX (Bloksteeg, Punda): dagelijks geopend van 09.00-12.00/14.30-17.30.
t/m 31 januari gelegenheid tot bezichtiging expositie schilderijen van Carlos Blaaker (Suriname).

*****

TOERISTENSCHIP
09.00-18.00 uur "Carla Costa".

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.) en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

*****

MENSEN

In de Penthouse van Hotel Plaza werd gisteravond de verjaardags- tevens nieuwjaarsreceptie voor de vrienden en bekenden van MAHADAI en KAMLA Besançon (kleindochters van advokaat A. Moeniralam en ex vice president van de KLM F. Besançon) gehouden. In en ontspannen en gezellige sfeer konden velen die daarvoor nog niet de gelegenheid waren geweest elkaar nog een verlaat gelukkig nieuwjaar wensen en de jarigen feliciteren. Tussen de bedrijven, van de overigens zeer geslaagde bijeenkomst, door was er nog even tijd voor een plaatje. Vlnr ir Irving Moeniralam (die maandag aftreedt als Eilandsraadslid), mr Daisy Moeniralam- Wekker, mr Lucita Moeniralam (van Bureau Buitenlandse Betrekkingen), dr Donald Montanari, Mahadai Besançon, dr Philippe Zanolino, Kamla Besançon en mr Elvia Moeniralam (moeder van de jarigen).

*****

De recherche van de Alkmaarse rijkspolitie onderzoekt een van de MERKWAARDIGSTE DIEFSTALLEN van de laatste jaren, zo heeft woordvoerster J. de Vries meegedeeld. Uit een voormalige veeschuur aan de Dorpsweg in Oudendijk gemeente Wester-Koggenland blijken vorige week zeven antieke juke-boxen, veertig kauwgomballen-automaten en materiaal voor neonreclames te zijn gestolen. De gestolen juke-boxen zijn volgens de politie zeer zeldzaam en speciaal voor de Nederlandse verzamelaars geimporteerd uit de Verenigde Staten. De uit de jaren vijftig en zestig daterende kasten van drie destijds toonaangevende merken zouden de Nederlandse liefhebbers 15 tot 35 duizend gulden per stuk hebben gekost. De kennelijk goed geinformeerde dieven hebben aan de kraak een zware klus gehad, omdat de boxen per stuk zo'n honderd tot tweehonderd kilo wegen. De totale waarde van alle gestolen goederen beloopt ruim anderhalve ton. De politie zegt er van uit te gaan dat de dieven een vrachtwagen bij de kraak hebben ingezet en lange tijd aan het sjouwen zijn geweest. Bij een buurtonderzoek is echter vastgesteld dat niemand rond de veeschuur iets verdachts heeft opgemerkt. Van daders en apparatuur ontbreekt elk spoor.

*****

Jan de Koning, de minister van Sociale Zaken en werkgelegenheid, wordt na de huidige zittingsperiode van het kabinet Lubbers voorzitter van de Nederlandse Stichting voor leprabestrijding (NSL). Dit is tijdens een NSL-bijeenkomst in Amsterdam bekend gemaakt. De Koning, die heeft gezegd na de volgende verkiezingen geen minister meer te willen zijn, was in een vorig kabinet minister van ontwikkelings- samenwerking. Huidig voorzitter van de NSL is mevrouw E. Veder Smit, de voormalige staatssecretaris van volksgezondheid. De NSL met projecten in zo'n twintig landen in Afrika, Azie en Latijns-Amerika, heeft bij de presentatie van haar plannen voor dit jaar laten weten maar moeilijk aan artsen te kunnen komen met enige ervaring in de Derde Wereld. In totaal is de NSL van plan voor 1989 ruim negen miljoen gulden aan de projecten in de verschillende landen te besteden en 1,3 miljoen aan wetenschappelijk onderzoek.

*****

Het merendeel van de Amerikaanse rooms katholieke PRIESTERS is overwerkt, eenzaam en seksueel gestoord. Tot deze conclusie is een studiecommissie van de Amerikaanse bisschoppenconferentie gekomen. De kerk helpt de geestelijke niet om in een 'ongeloofelijk vrijgevochten samenleving met hun seksualiteit in het reine te komen, concludeert de commissie, die onder voorzitterschap stond van bisschop John MacRamth van Owensboro en Kentucky. Ook bij een priester moet seksualiteit als een wezenlijk bestanddeel van het menselijk leven worden gezien, vindt de commissie. Zij pleit onder meer voor de bevordering van vriendschappen tussen priesters en leken. De Amerikaanse bisschoppen spreken in hetzelfde document hun teleurstelling uit over de teruggang van het aantal priesters-in-opleiding. Sinds 1965 is hun aantal in de Verenigde Staten teruggelopen van 8885 tot ongeveer 4000. De bisschoppen verwachten dat het aantal seminaristen in het jaar 2000 tot ruim 3500 zal zijn geslonken. Op dit moment leven er in de Verenigde Staten ongeveer 53.500 rooms-katholieke geestelijken.

*****

Mikhail Bryshnikov, rechtsonder, krijgt hier instructies van regisseur Steven Berkoff in een New Yorkse studio, tijdens oefeningen voor zijn debuut in Berkoffs versie van 'METAMORFOSE' een toneelstuk dat handelt over een man die in een kakkerlak verandert.

Wega di Number CURAÇAO

8 5 1 3 9 6 0 7 4 2

2830
4143
6183

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Telefiesta met Tante Irma en Tante Shirley; 17.30 Tregoi Rock; 18.30 Asina tabata; 19.30 My two Dads; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Wiseguy; 21.30 Super Estreno:; 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22.10 vervolg Super Estreno; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.10 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsierto; 17.45 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Telepatria met Chin Behilia; 19.00 Detective School; 19.30 Moda ku Mylène; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Shete dia; 21.00 A gift to last; 22.00 Santo Domingo invita; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

De negenjarige Gavin Nash uit Watchet in het zuidwesten van Groot-Brittannie ziet zich in zijn verbeelding al een WAPENVERGUNNING krijgen als hij daarom vraagt. Reden: de Britse wetgeving stelt geen leeftijdsgrens voor het verstrekken van een wapenvergunning. De kleine Gavin mag vrij met zijn geweer rondlopen en het zelfs gebruiken als hem dat goeddunkt. Als Gavin op iemand schiet, kan hij daarvoor niet strafrechtelijk worden vervolgd omdat hij volgens de wet minderjarig is. Aldus een woordvoerder van de plaatselijke Hermandad.

*****

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Hanneke van Kouwen (wnd. hoofdredactrice)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Sheila Rhodes (secretaresse), Izaan Moeniralam (sportredacteur), Chris van Grol (sportmedewe...er), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).
ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Ujisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Elleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel.: 2265.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

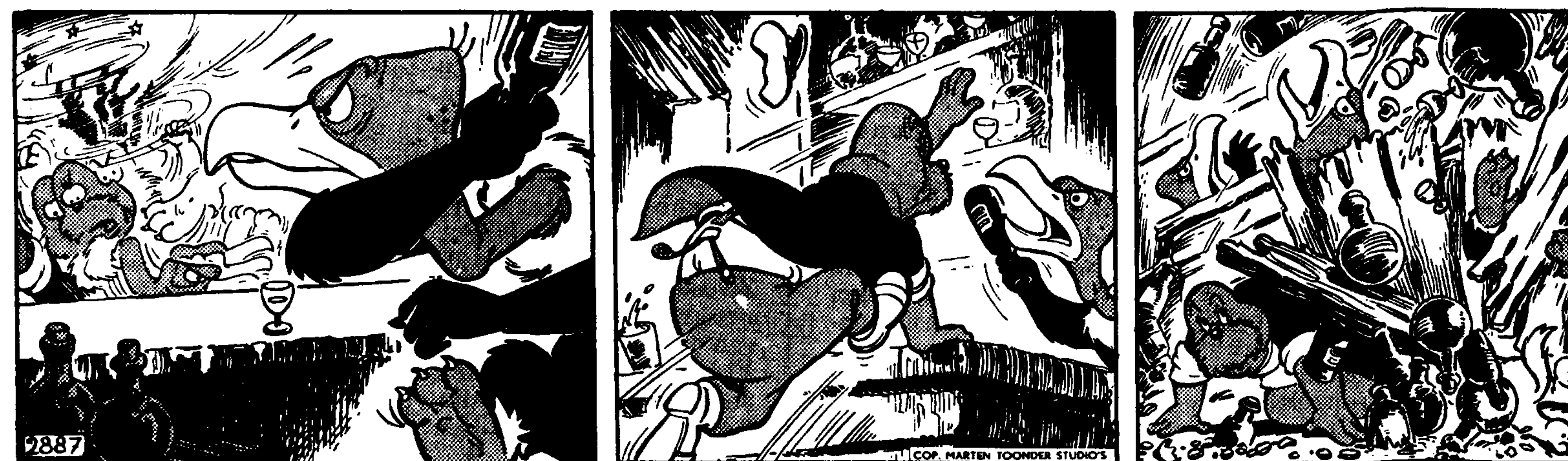
DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, **tel.: 370503, 370504 en 370304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf.80,15 per maand (luchtpost) of NAf.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Wraakgier

door Marten Toonder

2887 — Kapitein Wal Rus liet het niet bij woorden alleen. Nadat hij zorgvuldig zijn mouwen had opgerold, deed hij onverwacht een sprong naar voren en wierp de oude Kriegel tegen de beide andere gasten aan zodat het gehele groepje als kegels tegen de grond ging.

Nu ontstond er een vreselijk tumult. De herbergier leunde een ogenblik vertwijfeld over zijn tapkast. Hij voelde dat er snel moest worden ingegrepen omdat er anders schade aan zijn inrichting zou worden toegebracht. Daarom greep hij de grootste fles, die hij zo gauw kon vinden en hief deze op om zijn klanten tot rust te brengen. Maar hij had buiten de gezagvoerder gerekend.

In zijn langjarige praktijk had hij dit soort gebeurtenissen meer meegemaakt. Hij maakte zich dan ook plotseling uit het kluwen vechtenden los en sprong met een krachtige zwaai voor de waard op de kast. "Opzij, gifmenger!" brulde hij. "We gaan er een ouderwetse partij van maken!"

Met die woorden vatte hij het rek met flessen en glazen, dat achter de ondernemer tegen de muur stond en gaf daar een heftige ruk aan. Het oude houtwerk geraakte los, helde langzaam naar voren en sloeg toen kletterend tegen de grond, zodat vriend en vijand onder het hout- en glaswerk werden bedolven.

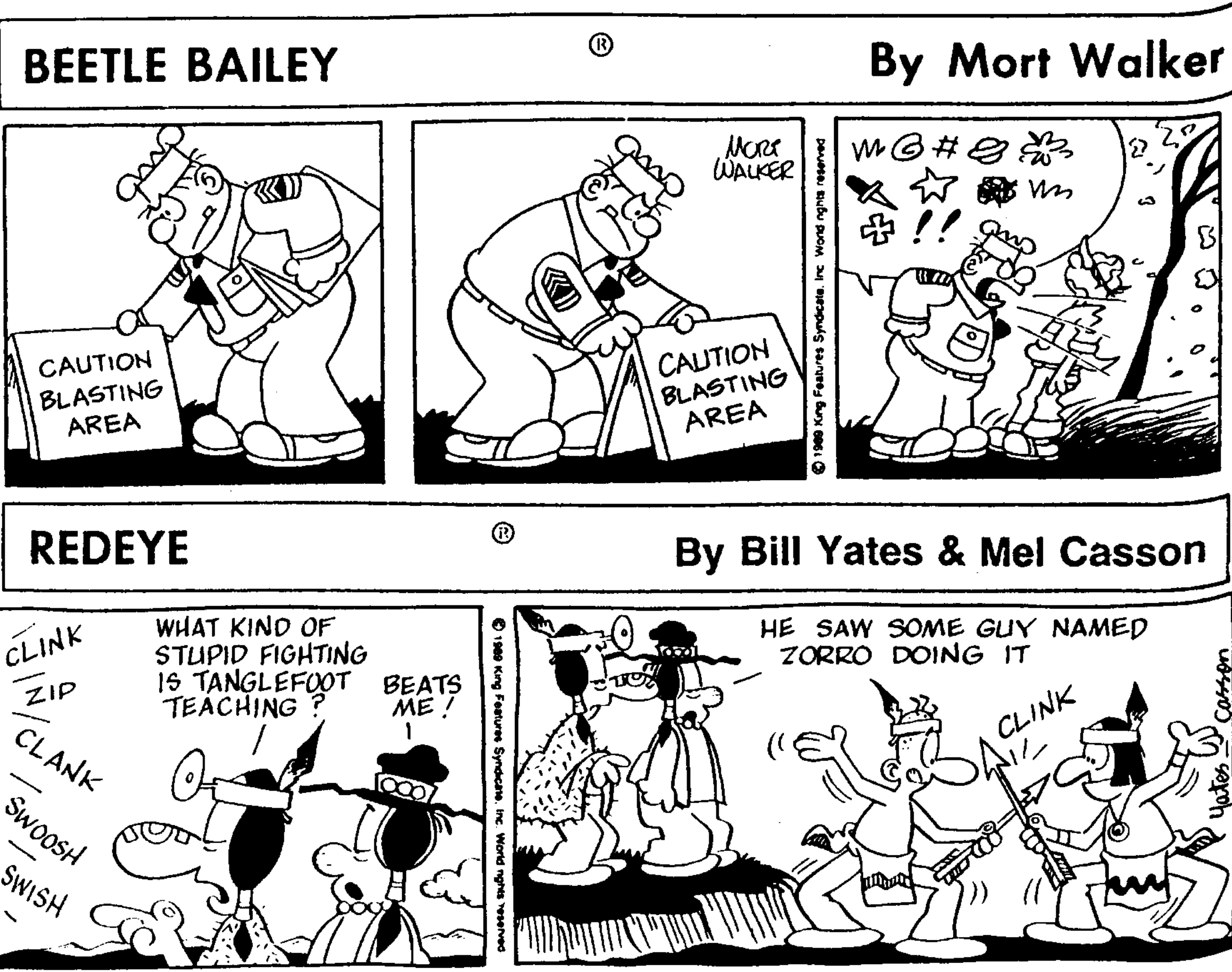
Het was een vreselijk toneel en de oplettende lezertjes zullen begrijpen, dat zij het met onderscheidings- vermogen moeten gadeslaan. Doch er valt uit te leren waartoe bewraking kan leiden....

HENRY ® By Dick Hodgins

Henry's Room
DO NOT DISTURB
TIME TO WAKE UP, HENRY!
ZZZ
ZZZ
DO NOT DISTURB
© 1989 King Features Syndicate Inc. World rights reserved
HODGINS

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

YOU LAZY BUM! WHY DON'T YOU HAVE DECK DUTY LIKE THE REST OF US
HE DOESN'T REALIZE IT, BUT I'M WAITING FOR A WHITE-COLLAR JOB!
FORTUNATELY, SO FAR THEY HAVEN'T FOUND A WHITE SHIRT BIG ENOUGH TO FIT ME!
FRANK JOHNSON
© 1989 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

DIERENARTS DR J.A. JANSEN (Dokterskliniek Noord Saliña, tel.: 4255): spreekuren: dinsdag en vrijdag van 14.00-15.00 uur en voorts volgens afspraak.

LVV: **openingstijden slachthuis** maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 06.00-11.00/11.30-14.30 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

Jopie Abraham ontvangt plakkaat

KRALENDIJK — Donderdagavond werd tijdens een door Bonaire Beach Hotel (BBH) aangeboden cocktailparty de onderscheiding Politicus van het Jaar uitgereikt aan ex-minister en ex-PDB- voorzitter Johan (Jopie) Abraham. Hij werd gekozen door het merendeel van de Bonaireaanse persmedia, hetgeen volgens Niki Tromp niet behoefde in te houden, dat ook voor de partij-ideologie van de Politicus van het Jaar is gekozen.

Bij de uitreiking waren ook aanwezig gezaghebber mr George Soliana die een speciale vriend is van Jopie Abraham fractieleider van de PDB Jose Winklaar en de gedeputeerden Marelva Soliano- Pourier en Carmo Cecilia (POB). De smaakvol uitgevoerde plaquette werd Jopie Abraham aangeboden door Niki Tromp, zegsman van de betrokken media. Volgens Tromp is er een gedegen motivatie geweest waarom juist Jopie Abraham uit vier gegadigden werd gekozen "Jopie Abraham heeft bewezen dat in tijd van nood zijn leiderschap geaccepteerd wordt. Hij maakte een eind aan de drie maanden durende bestuurscrisis".

Jesurun bij Kamer van Koophandel

WILLEMSTAD — Onlangs heeft de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen te Den Haag Edsel Jesurun, die momenteel voor een werkbezoek in de Nederlandse Antillen verblijft, besprekingen gevoerd met de Kamer van Koophandel Curaçao.

De gevolmachtigde minister wenst een hechtere samenwerking tussen de Kamer van Koophandel en het Antillenhuis, meer dan voorheen het geval was, te bewerkstelligen. Hij heeft de kamerleden dan ook verzocht hem op de hoogte te houden van de ontwikkelingen in de privé sector.

Tevens heeft Jesurun alle medewerking toegezegd, mochten er handelsmissies of andere personen Nederland bezoeken.

Bij deze gelegenheid waren aanwezig: Ed van Klei, Addo Hoos, Rodney Lucia, Robert Willems (voorzitter Kamer van Koophandel), Vigdis Jonckheer- Mensing, Efi Martina, Michael Hellburg en Paul Comenencia.

'Eigen vliegveld Rincon'

Voorstellen Janga roepen vragen op

KRALENDIJK — Het mag niet verwonderlijk heten, dat de opmerkelijke ideeën van de Fudeco om voor Rincon een eigen dag, vlag en wapen te verlangen in sommige media wat vragen hebben opgeroepen. Er wordt zelfs gesproken over de wens van partijleider Broertje Janga om op Rincon een eigen vliegveld aan te leggen. Janga ziet echter niets kwaads in het feit dat een partijleider voor zijn wijk opkomt. Zeker niet als hij altijd het algemeen belang heeft gediend.

In een verklaring zegt Janga dat het gebruikelijk wordt dat in tijden wanneer er kennelijk weinig nieuws is, aanvallen gelanceerd worden op de POB leider in zijn streven voordelen te bereiken voor de bevolking van Rincon. Overigens wil Janga niemand het recht ontnemen om te schrijven wat men denkt, maar hij heeft er wel bezwaar tegen dat juist degenen die eigen belang zoeken, nu insinuaties lanceren in de richting van anderen.

VLIEGVELD

De aanleg van een vliegveld te Rincon is zo'n insinuatie, aldus Janga die zegt dat dat nimmer de bedoeling is geweest. Waar Janga op gewezen heeft is het verbreden van een weg langs de kust waarop in noodgevallen een sportvliegtuig zou kunnen landen. Bovendien, aldus Janga is het lang niet uitgesloten dat binnen afzienbare tijd een vliegclub een eigen landingsbaan zou willen hebben.

Janga: "Als ik voor Rincon om de aanleg van een weg of een landfill vraag, dan is dat om dat daaraan in de wijk behoefte bestaat". Met nadruk zegt Janga dat hij tijdens zijn statenlid- maatschap heeft gestreden voor de aanleg van de nieuwe pier, de Bopec, het voetbalveld van Noord di Saliña, het stadion van Kralendijk, de waterreservoirs in Antriol en de doktersskliniek.

Nu hij echter zijn tijd heeft besteed aan zijn eigen wijk, volgt daarop commentaar. Volgens de POB leider die zijn politieke bakermat in Rincon heeft is afbreken makkelijker dan opbouwen. "Zou er verdeelheid komen tussen de zes buurtcentra", aldus Janga, "dan kan de oorsprong gezocht worden bij degenen die geen ander nieuws in hun krant schrijven dan insinuaties aan het adres van de POB-leider".

Cursus boekhouden

KRALENDIJK — Bij voldoende belangstelling zal medio februari 1989 begonnen worden met de cursus Praktijk Diploma Boekhouden (PD). Belangstellenden kunnen zich inschrijven op het kantoor van de SEF vanaf 16 januari 1989. Daar wordt ook verdere informatie verstrekt. Sluitingsdatum van inschrijving is 3 februari. Het inschrijfgeld bedraagt tien gulden.

Maraven interesse voor Bopec

KRALENDIJK — Volgens een uiterst summiere mededeling van de zijde van de Bopec directie heeft Maraven S.A. een volle dochter- onderneming van het Venezolaanse staatsbedrijf Petroleros de Venezuela S.A. belangstelling getoond in een samengaan met de Bopec. Dit kan gerealiseerd worden op het moment dat het olie-opslag en overslagbedrijf heeft voldaan aan de lopende contracten met maatschappijen die nu nog hun olie in de Bopectanks hebben opgeslagen. De belangstelling van Maraven is gericht op een deelname in de Bopec N.V. De Bopec Petroleum Corporation N.V. en de beide aandeelhouders, Northville Industrie Corporation uit New York en de Pakhoed Holding N.V. uit Rotterdam, bestuderen momenteel de verschillende alternatieven.

KRALENDIJK — Tijdens een cocktailparty in het Bonaire Beach Hotel (BBH) bood Niki Tromp namens de persmedia de Politicus van het Jaar zijn plaquette aan. Links Jopie Abraham en rechts Niki Tromp.

Vlag en wapen voor wijk

30 april: Rincondag

KRALENDIJK — Volgens Feducu — de stichting die verantwoordelijk is voor het sportgebeuren op Bonaire — zal de viering van 30 april voor Rincon van grote betekenis zijn. Niet alleen zal die dag een eigen vlag voor de Bonaireaanse wijk worden gekozen, maar bovendien zullen de oude gebruiken, gebruiks- voorwerpen en borrelhapjes herleven.

Het ligt in de bedoeling van Feducu, dat de viering 's morgens al begint met de traditionele heilige mis, die zal worden opgedragen ter ere van de patroonheilige Sint Ludovicus naar wie de parochie-kerk ook is vernoemd. Onmiddellijk daarna zal voor het postkantoor het eerste dagfeest worden georganiseerd: gevolgd door spelletjes als zaklopen, eieren breken en ezeltrekken dan wel duwen. De Feducu doet overigens een beroep op eigenaars van ezels op deze in een goede conditie te brengen voor de wedstrijd. Bovendien zal er een prijs uitgeloot worden voor degenen die op Rincondag met hun ezel door het dorp paraderen en daarmee de atmosfeer van het verleden weer terugbrengen.

ETENSWAREN

Voor degenen die deze dag ook iets verdienen, adviseert het organisatie- comite om nu reeds te beginnen met de noodzakelijke voorbereidingen. Oude gebruiks- voorwerpen moeten weer te koop zijn, vindt de Feducu; niet alleen als herinnering, maar ook voor de toeristen. Er kunnen verschillende borduurwerkjes worden gemaakt, zoals handdoeken en een groot aantal andere voorwerpen die in de loop der jaren in onbruik zijn geraakt.

Ook etenswaren moeten de oude tijd weer doen herleven en de Feducu denkt daarbij aan verschillende lekkernijen, die deels nog wel gemaakt en gekocht worden, maar deels ook bijna vergeten zijn. Het ligt in de bedoeling, dat er op Rincondag een film opgenomen zal worden die voor de komende generatie alles zal vereeuwigen van wat in het verleden gebruikelijk was.

* * *

HET IN de VS gevestigde elektronica- concern Panasonic, een dochteronderneming van het Japanse Matsushita-concern, is met de rechter overeengekomen zestien miljoen dollar terug te betalen aan 748.000 consumenten, die bij Panasonic video- recordesd, videocamera's, draadloze telefoons, antwoord- apparaten en stereo- installaties hebben gekocht. Volgens de rechter heeft Panasonic ten onrechte vaste minimumprijzen aan de detailhandel opgelegd, waardoor de prijzen tussen 1 maart en 31 augustus vorig jaar met vijf tot tien procent omhoog gingen.

Levens gevaarlijk

BEHALVE HET feit, dat de voor Bonaire Beach hotel (BBH) geplande rotonde een grote rol heeft gespeeld in de verkoop van het hotel, is de aanleg van dit uit de tijd zijnde verkeersobject al door elke verkeersdeelnemer veroordeeld. Maar niet alleen dat. Ook de brigadecommandant van politie heeft in duidelijke en klare taal te verstaan gegeven, dat de aanleg van een rotonde — en zeker op de weinig deskundige manier waarop dat voor het hotel is gebeurd — indruist tegen alle regels van veilig verkeer.

In de volksmond werd de ex-gedeputeerde Ramoncito Booi verweten, tegen alle adviezen in zijn zin te hebben willen doordrijven terwijl de Antillen N.V. uitsluitend uitvoert wat dit bedrijf is opgedragen. Zoals bekend is Booi echter al weer geruime tijd uit het BC, maar de werkzaamheden aan de rotonde zijn donderdag hervat.

Zonder dat er ook maar een bord is geplaatst, werd een wegbeschildering aangebracht die op zich al het toppunt van ondeskundigheid is. De rotonde naderende vindt de weggebruiker aan vier zijden wegmarkeringen die bestaan uit een rechtdoorgaande (!) en rechtsafbuigende pijl. Eerst nadat de politie met dit staaltje van onkunde was geconfronteerd, werd de rechtdoorgaande pijl zwart geverfd.

Het is onbegrijpelijk hoe een door iedereen verfoeide en door de Verkeerspolitie afgeraden rotonde gewoon tegen ieders wens en gezond verstand in gelegd wordt. Deze levensgevaarlijke situatie zal op Bonaire snel tol eisen.

Opening Bonaire Dental Clinic

KRALENDIJK — Op 23 januari zal aan de Kaya ALM P.L. Brion de F.C.A. Chirino Memorial Dental Clinic worden geopend. De kliniek is genoemd naar de vader van de huidige tandarts Flip Chirino, die niet alleen de eerste tandarts op Bonaire was, maar bovendien daartoe een speciale vergunning had gekregen zonder dat hij daarvoor een universitaire studie had gevolgd. Bij de komst van tandarts Frits Peereboom in 1973, bleef Filipo Chirino zijn oude beroep van tandtechnicus uitoefenen.

Inmiddels heeft zijn zoon zijn graad behaald in Colombia en heeft nu naast de beide andere tandartsen een praktijk geopend. De officiële datum valt samen met de eerste verjaardag van de dood van Filipo Chirino.

Over oorlogsmisdadigers

Van den Broek bezoekt Argentinië

DEN HAAG — De Nederlandse minister van Buitenlandse zaken drs Hans van den Broek heeft tijdens zijn bezoek aan Argentinie onder meer gesproken met zijn ambtgenoot Dante Caputo. Hij werd ook ontvangen door president Raul Alfonsin.

Onder meer kwam de eventuele uitlevering van de Nederlandse misdadiger Abraham Klipp en Jan Olij ter sprake. Er werd een overeenkomst ondertekend inzake de militaire dienstplicht voor burgers die zowel de Argentijnse als de Nederlandse nationaliteit kennen. Van den Broek reisde daarna door naar Uruguay.

With deep regret we announce the passing away of:

IRMA DE VEER

on January 20, 1989 in Miami.

Left to mourn are her children:
Hilda Porry de Veer
Gerard de Veer
Julia de Veer

Sisters:
Hilda Jones
Elka Jones

Grandchildren:
Alix Beaujon
Edouard Porry
Eduard de Veer
Diana Caldera de Veer
Gerardo de Veer
Albert de Veer.

The funeral will take place on Saturday, January 21, 1989 in Miami.

Aruba, 20 January 1989.

BESLISSING VAN

De Raad van Toezicht, bedoeld bij de Advocatenlandsverordening 1959:

Inzake

Mr. E.J.E. MOHAMED, in zijn hoedanigheid van Lid van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba,
wonende op Aruba,
klager,

tegen

Mr. Michiel BIJKERK, advocaat,
wonende op Bonaire,
verweerder

heeft de Raad de navolgende beslissing gegeven.

1. **Procesverloop**
Op 7 november 1988 is bij de Raad ingekomen een brief dd. 1 november 1988 met bijlagen, afkomstig van klager en inhoudende een klacht tegen verweerder.
Op 15 november 1988 is bij de Raad ingekomen een eveneens van klager afkomstige brief dd. 8 november 1988 met bijlagen, van dezelfde strekking als de voorgaande brief.
Klager heeft de Raad bij brief van 30 november 1988 doen weten dat hij wegens ambtsbezigheden verhinderd is de behandeling van zijn klacht bij te wonen, doch dat hij daarbij volhardt.
Op 9 december 1988 heeft de mondelinge behandeling van de klachten plaatsgevonden, waar verweerder in persoon is verschenen en aldaar het woord heeft gevoerd.
Eveneens is aldaar in persoon verschenen Mr. J. Komdeur, advocaat op Curacao, die in zijn hoedanigheid van patroon van verweerder op verzoek van de Raad mede het woord heeft gevoerd.
De Raad heeft daarop bepaald zo spoedig mogelijk uitspraak te zullen doen.

2. **De klacht:**
De klacht behelst dat verweerder zich in een tweetal dagbladartikelen - in de Extra van 25 oktober 1988 in een "bewerkte" vorm, en in de Amigoe van 5 november 1988 als ingezonden brief - ten aanzien van de rechterlijke macht in het algemeen en ten aanzien van klager in het bijzonder op beledigende wijze heeft uitgelaten.
Klager verzoekt de Raad om tegen verweerder disiplinaire stappen te ondernemen.

3. **Het verweer:**
Bij de behandeling van de klacht heeft verweerder erkend dat zijn woorden in de Extra juist zijn weergegeven, en dat de ingezonden brief in de Amigoe van zijn hand is.
Verweerder heeft echter tot rechtvaardiging aangevoerd dat zijn uitlatingen niet tegen bepaalde justitiële gezagsdragers in het bijzonder zijn gericht, doch zijn gedaan in zijn niet aflatend streven naar een allesomvattend onderzoek naar mishandelingen van verdachten door politieambtenaren te Bonaire, voor welke streven hij echter bij de justitiële autoriteiten geen of onvoldoende gehoor zegt te vinden.

4. **Het oordeel van de Raad:**
4.1. De Raad heeft vastgesteld, dat in het dagblad Extra van 25 oktober 1988 in een artikel onder de kop "poder hudisial i ministerio publiko ta komplise" mr. Bijkerk als volgt wordt geciteerd: "Si e aparato polisial no ta sirbi, loke en general hustamente por ser konstatá, e ora ei Ministerio Publiko i Poder Hudisial komo e proménan mester tuma medida.
Esei nan no a hasi. Nan ta hasi nèt kontrali, komo proménan, nan ta tapa bèrdat", en:
"Stòp mi di papia durante un huisio, mientras ku ami, publikamente, kera trese e maltratonan aki dilanti, ta hasi e hues mas komplise ainda", en:
"E i hopi otronan sá ku Polis por kometé e sorto di echonan kastigabel aki i despues sali liber. Ku bendishon di hues", en:
"Bo akto di stòp mi di papia tabata apsurdo i no di akuerdo ku Hustisia".
In de meergenoemde ingezonden brief in de Amigoe van 5 november 1988 komen thans in de Nederlandse taalpassages van vrijwel gelijke inhoud voor.
4.2. De Raad kan kort zijn. In een eerdere klachtzaak tegen verweerder, waarin eveneens in de pers gedane uitlatingen van verweerder over het optreden van de rechterlijke macht of leden of organen daarvan voorwerp van beoordeling door de Raad zijn geweest, heeft de Raad in zijn beslissing van 20 mei 1988 - waarnaar de Raad ten deze kortheidshalve verwijst - een niets aan duidelijkheid te wensen overlatend standpunt ingenomen met betrekking tot publieke uitlatingen door een advocaat.
Dit standpunt van de Raad geldt nog onverkort, en de thans aan de Raad voorgelegde uitlatingen overschrijden evenzeer de voor verweerder als advocaat geldende normen.
De Raad wil benadrukken dat het niet de bedoeling is dat zij het recht van verweerder wil beknotten om zich kritisch, ook ten aanzien van de rechterlijke autoriteiten, op te stellen.
Kritiek mag, maar dient gefundeerd te zijn en op gepaste, niet grievende wijze naar voren gebracht te worden, zoals ook de Raad van Appèl reeds in april 1988 aan verweerder heeft voorgehouden.
Het gaat niet aan dat verweerder een lid van de rechterlijke macht, in casu klager, en later ook de gehele rechterlijke macht beschuldigt van medeplichtigheid aan mishandelingen waarvan het nog niet is komen vast te staan dat deze zijn gepleegd.
Bovendien heeft verweerder niet de geëigende weg, gevolgd door bijvoorbeeld bij in gebreke zijn van het Openbaar Ministerie een klacht wegens niet vervolging in te dienen op grond van artikel 26 Wetboek van Strafvordering Nederlandse Antillen.
Verweerder erkent dit, maar achtte het bewandelen van deze weg niet noodzakelijk, daar hij meer heil zag in de directe confrontatie om zijn beschuldigingen kracht bij te zetten.
Door deze handelwijze wordt het vertrouwen in de advocatuur op ernstige wijze geschaad en levert daarmede een inbreuk op de eer van de stand der advocaten.
De klacht is mitsdien gegrond.

5. **De op te leggen maatregel:**
Tegen de achtergrond van hetgeen de Raad in genoemde beslissing van 20 mei 1988 omtrent de persoon en functioneren van verweerder met het oog op de op te leggen maatregel heeft overwogen, acht de Raad thans voldoende gronden aanwezig om de consequenties te trekken uit hetgeen aan verweerder als ernstige waarschuwing bij volharding in zijn wangedrg is voorgehouden. De Raad heeft moeten vaststellen dat ieder redelijk uitzicht op een gedragsverandering ten goede bij verweerder ontbreekt, en dat normhandhaving op geen andere wijze dan met gevoelige maatregelen kan worden afgedwongen.
Ook hier geldt, dat openbaarmaking van de straf in logische overeenstemming is met de door verweerder zelf gezochte publiciteit.

6. **De beslissing:**
De Raad van Toezicht voornoemd:
LEGT aan verweerder op de straf van schorsing in de uitoefening van de praktijk gedurende drie maanden;

BEPAALT de openbaarmaking van de straf met de gronden waarop zij berust, middels toezending door de Secretaris van een afschrift van de tekst van deze uitspraak aan de redacties van de op Bonaire en Curacao verschijnende dagbladen, en wel nadat deze uitspraak onherroepelijk is geworden;

Aldus gegeven op 29 december 1988 op Curacao door Mr. W.B. de Jong voorzitter, Mr. T.J.M. Kolfschoten, plv. voorzitter en Mr. L.A. Halley, lid van de Raad in tegenwoordigheid van A.C. Belfor als secretaris.

w.g. F.J. DAAL, w.g. mr. W.B. de JONG

Voor eensluidend afschrift
De Sekretaris.

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen **eilandgebieden BONAIRE** en **CURACAO**, ingaande **23 januari 1989;**

	verpakking	kleinhandel	consument	
RIJST				
Caribe (wit)	30/2 lbs.	*f.* 43.90	*f.* 1.60	– 0.14
(wit)	12/5 lbs.	*f.* 43.50	*f.* 4.00	– 0.30
(wit)	6/10 lbs.	*f.* 43.25	*f.* 7.90	– 0.66
(wit)	3/20 lbs.	*f.* 43.15	*f.* 15.80	– 1.28
(bruin)	30/2 lbs.	*f.* 45.65	*f.* 1.65	– 0.16
(bruin)	12/5 lbs.	*f.* 45.05	*f.* 4.10	– 0.38
(bruin)	6/10 lbs.	*f.* 45.05	*f.* 8.25	– 0.72
(bruin)	3/20 lbs.	*f.* 44.20	*f.* 16.20	– 1.41
THEE				
Hardon (extra strong)	96/ 25 x 2 gr.	*f.* 153.05	*f.* 1.75	N
(extra strong)	48/ 50 x 2 gr.	*f.* 149.30	*f.* 3.45	N
(extra strong)	24/100 x 2 gr.	*f.* 147.45	*f.* 6.80	N
DIABETES MELLITUS				
Glucophage 500 mg. 100 tab.	ZYMA	*f.* 20.20	*f.* 25.25	

Voor informatie betreffende hoogst toelaatbare prijzen gelieve tel.: 613158 op te bellen.

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid.